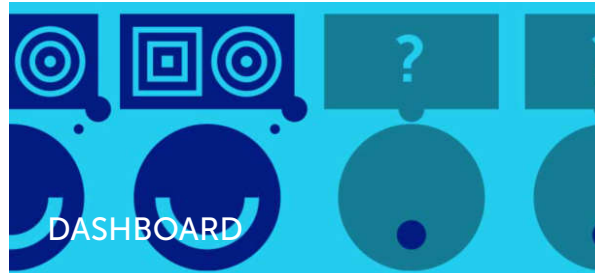

JAAERVERSLAG 2023

INHOUD

VOORWOORD	4
INTRODUCTIE OP HET JAARVERSLAG	12
DOELGROEPEN	
ONDERWIJS EN EDUCATIE	18
BEELD & GELUID DEN HAAG	22
PARTICULIEREN	27
ONDERZOEK & ERFGOED	32
BIBLIOTHEKEN	36
MEDIAPROFESSIONALS EN ARCHIEFDIENSTVERLENING	40
Hoeder van het Nederlandse media-erfgoed	43
Meer dan televisie	45
VOORUIT MDG	50

THEMA'S

MAATSCHAPPELIJKE IMPACT	56
PARTNERING	60
Lokale samenwerkingen	61
Penvoerderschappen	63

BESTUURSVERSLAG

98

FINANCIEEL VERSLAG 2023

BESTUURSVERSLAG	77	WNT-VERANTWOORDING 2023	107
Taken en financiering	80		
Bestuur en organisatie	81	OVERIGE GEGEVENS	110
Financieel resultaat	82	Resultaatbestemming	110
Verantwoording bestedingen en prestaties BIS en Erfgoedwet	85	Verklaring Raad van Toezicht	110
Toepassing van wetgeving en codes	87	Controleverklaring	112
Risico- en rendementsdenken	88	BIJLAGEN	114
FINANCIEEL VERSLAG		Projecten	114
		Kennisdeling	114
BALANS PER 31 DECEMBER 2023	99		
STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023	100		
KASSTROOMOVERZICHT 2023	101		
UITGANGSPUNTEN EN GRONDSLAGEN VOOR WAARDERINGEN RESULTAATBEPALING	102		
VERGELIJKENDE CIJFERS	106		

VOORWOORD

Met trots presenteren onze medewerkers en ik u onze resultaten van 2023 in dit jaarverslag.

Na een grootschalige verbouwing openden we op 9 februari van dit jaar eindelijk ons nieuwe Mediamuseum in Hilversum. We keken in spanning uit naar de reacties van bezoekers en iedereen van buiten op dat, waar wij zo lang over hebben gedacht en aan hebben gebouwd. En met succes, op 17 oktober heetten we onze 100.000e bezoeker welkom!

Maar hoe mooi ook, er blijft altijd, zelfs bij een pas geopend museum, nog van alles te verbeteren. Op basis van eigen bevindingen en die van ons geliefde publiek hebben we het openingsjaar ook gebruikt om de beleving nog beter te maken. En net als media moet ook een Mediamuseum actueel blijven en met regelmaat nieuwe producten en diensten toevoegen; zo lanceerden we een OnderwijsApp, waarmee schoolklassen het nieuwe Mediamuseum op unieke wijze kunnen bezoeken.

Hilversum is niet de enige plek van Beeld & Geluid. In Den Haag bleven we ons inspannen voor nieuws en journalistiek met mooie tentoonstellingen en relevante programmering. Ik noem hier graag een paar mooie momenten; in de publiekstentoonstelling Media als wapen werd de grote rol van media in oorlogen belicht, zowel in het heden als in het verleden. In Feiten, feiten, feiten: lessen voor de pers ging het om wat de journalistiek met geïnterviewden doet. Ook zo'n mooi moment was de verkiezing van de Nieuwsfoto van het jaar. In Den Haag hebben we een prachtige positie opgebouwd dankzij het team. Unieke samenwerkingen die tot een mooi bereik leidden. Toch hebben we, tot onze grote spijt, dit jaar ook het besluit moeten nemen de extra publiekslocatie in Den Haag te sluiten. Dat gebeurt eind juni 2024. Maar wij zouden Beeld & Geluid niet zijn als we tot die tijd, en daarna, in de Haagse regio aanwezig blijven met interessante programmering en samenwerkingen op het gebied van nieuwswijsheid.

Een andere loot aan de Beeld & Geluid-boom die in 2023 tot bloei kwam is de uitbreiding van de collectie

door de fusie met Muziekweb. Die samenwerking reikte verder en resulteerde in samenwerkingen met bibliotheken door heel het land. Dit leidde tot meer en laagdrempelig bereik van onze collectie met daaraan gekoppeld maatschappelijk belangrijke onderwerpen.

Zo komt Beeld & Geluid tot iedereen, en iedereen komt ook tot ons. We zijn er trots op dat fantastische makers, in de breedste zin van het filmische woord, hun collectie(items) aan ons aanbieden om te behouden tot in de eeuwigheid. Zo droegen

Jan de Hoop schenkt zijn laatste mok en trui

Harm Edens, Bernard Hammelburg, de nabestaanden van Ralph Inbar en de erven van de unieke filmmaker Dick Boer bijzondere persoonlijke spullen over. Soms zijn dat zelfs vreemde voorwerpen. Zo droegen Gijs Staverman zijn paardenstaart en Jan de Hoop zijn laatste mok en trui aan ons over. Allemaal staan ze voor belangrijke momenten in onze mediageschiedenis.

Dat betekent dat wij alles in het werk zetten om unieke programmamakers en hun werk te eren door onder andere publieks-hommages aan Hans Hoogendoorn, Joop van den Ende, Niels van der Laan en Jeroen Woe van "Even tot hier;" en hun werk voor de eeuwigheid te preserven. Daarbij laten we ons niet hinderen door landsgrenzen of grote oceanen. We delen onze kennis daarvan en bieden in Suriname en Caribisch Nederland ondersteuning bij het bewaren en behouden van belangrijk audiovisueel erfgoed.

Onderdelen van ons archief waarin wij dat audiovisueel erfgoed bewaren werden zelfs

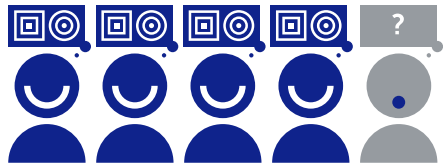
aangemerkt als UNESCO Werelderfgoed; De Digitale Stad, waarvan wij een belangrijk deel van het archief bewaren, werd toegevoegd aan het internationale Memory of the World Register. Ook het Polygoon Journaal, waarvan wij de volledige collectie beheren, is toegevoegd aan het Nederlandse UNESCO Memory of the World Register.

Het maakt mij en onze medewerkers trots deze belangrijke taken te mogen uitvoeren. Met immense dank aan alle partners, netwerken, medewerkers, vrijwilligers en iedereen met wie wij de wereld van en met media een beetje beter mochten en mogen maken, groet ik u met grootse groet,

Eppo van Nispen tot Sevenaer

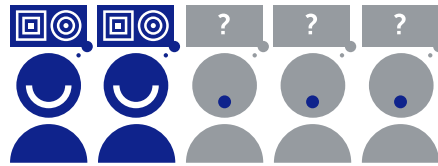
DASHBOARD

Bekendheid en waardering

Bekendheid Beeld & Geluid

75% van de Nederlanders kent Beeld & Geluid (2022 77%).

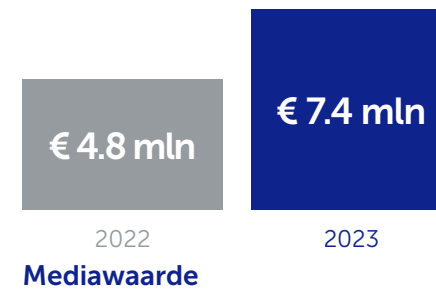
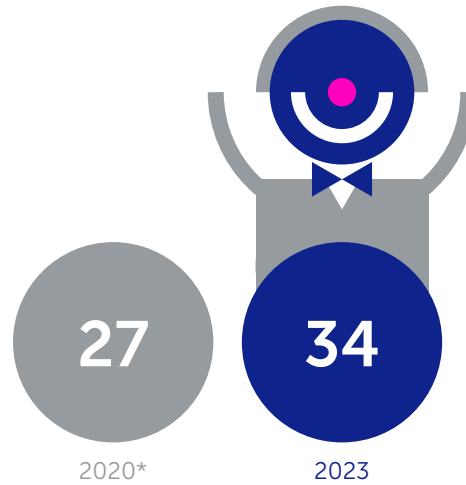
Bekendheid Mediamuseum

36% van de Nederlanders kent het Mediamuseum (2022 16%).

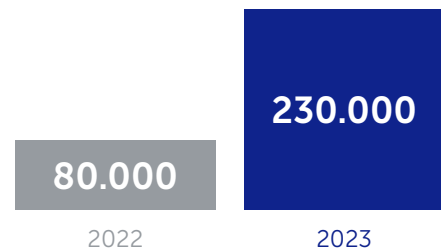
De algehele naamsbekendheid van Beeld & Geluid is stabiel. De opening van het Mediamuseum zorgde voor een forse groei in bekendheid, specifiek van het museum. Dit resulteert nog niet in een groei in de algehele naamsbekendheid van Beeld & Geluid, maar biedt wel potentie.

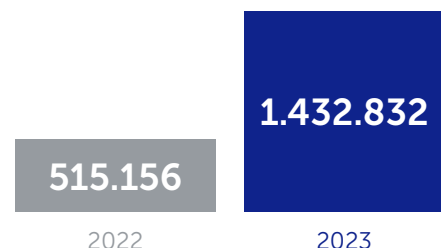
* Vergelijk met 2020 want in 2021 waren we dicht

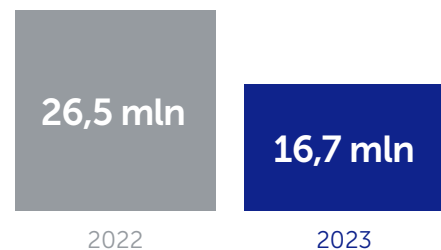
Aantallen

Bezoekersaantallen

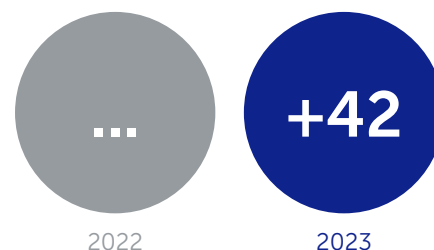

Bezoeken op beeldengeluid.nl

Weergaven op socials

Onderwijs

NPS score onderwijsworkshops

Mate van aanbevelen door docenten.

Waardering onderwijsworkshops

Door docenten

Online

f Facebook-volgers

X-volgers

Door de overgang van Twitter naar X is er een terugloop in gebruikers in z'n algemeen te zien.

YouTube (archief)-abonnees

in LinkedIn-volgers

YouTube (vlogs)-abonnees

Instagram-volgers

Best bekeken en gelezen

BEST BEKEKEN YOUTUBE VIDEO'S

1. [De extreme winter van 1985](#)

121.000

Op nummer 1 staat een video over de winter van 1985. Politie-agenten op de ski, een auto op Friese doorlopers en dichtgevroren treinen. IJs en sneeuw veroorzaken in 1985 een hoop problemen, maar leveren ook veel pret op!

(121.000 weergaven & ruim 2 mln bereik)

2. [Nederland ingesneeuwd \(1979\)](#)

84.371

Ook op nummer 2 staat een winterse video. In 1979 is Nederland ingesneeuwd tijdens één van de strengste winters ooit.

(84.371 weergaven & 1.253.432 bereik)

3. [Zo worden caravans gemaakt \(1984\)](#)

72.600

En dan op nummer 3: videobeelden uit 1984 over de productie van een KIP-caravan.

(72.600 weergaven & 112.800 bereik)

BEST GELEZEN TILT VERHALEN

1. [De gekleurde bril van propaganda](#)

In iedere oorlog tot nu toe speelt propaganda een grote rol. Dat propaganda van alle tijden is en vooral in oorlogen een veel gebruikt instrument is laat het hierna volgende (bizarre) verhaal zien. Een verhaal over een Japanse propagandafilm uit 1943.

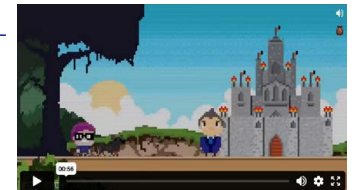
2. [De invloed van AI op de K-pop-industrie](#)

De Koreaanse muziekindustrie heeft de afgelopen jaren de wereld overgenomen. Maar zullen groepen als BTS en Blackpink blijven bestaan met de opkomst van AI-artiesten, zoals bij Aespa?

3. [Politieke spelletjes](#)

Ooit gehoord van KamerGotchi? Of het PvdA-Mario-spel? Ontdek welke politieke spelletjes er rond de verkiezingen zijn ontstaan in Nederland, inclusief play-throughs!

BEST BEKEKEN INSTAGRAM REEL

[Van der Laan en Woe](#) opgenomen in de Wall of Fame

Op Instagram keken de meeste mensen naar Niels van der Laan en Jeroen Woe. Dit cabaretduo kreeg een plekje op onze Wall of Fame.

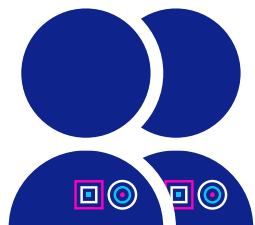
Personeel en Organisatie

305

(261,5 fte)

Medewerkers

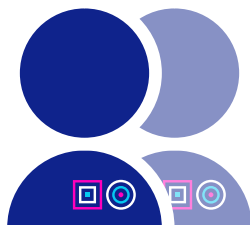
Met een arbeidsovereenkomst op
31.12.23 (2022 293).

209

Flexibel personeel

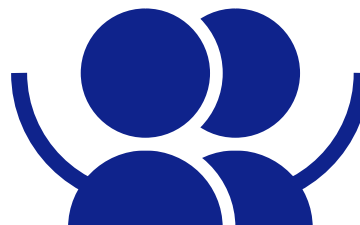
Actief geweest in 2023. (2022 103).

69

Vrijwilligers

Op 31.12.31 (2022 61).

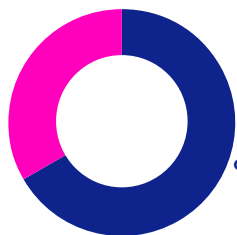
49

Stagiaires

Actief geweest (2022 60).

102
tijdelijk

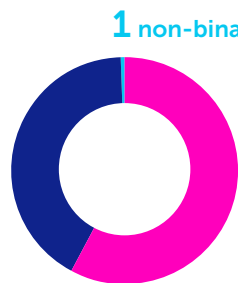

203
onbepaald

Dienstverband

(2022 98 / 195)

127
man

177
vrouw

Geslacht

(2022: 159 vrouw, 127 man, 1 non-binair)

55 in dienst

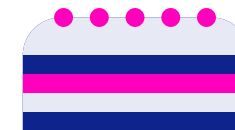
uit dienst **53**

In en uit dienst

(2022: 99 in en 42 uit dienst).

44

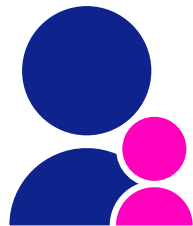

Gemiddelde leeftijd

(2022 44).

Beeld & Geluid heeft actief aandacht voor een veilige en open werkcultuur. We werken actief aan sociale veiligheid en open communicatie. Meer informatie over onze inspanningen op dit gebied leest u in ons bestuursverslag, pagina 75.

7

Medewerkers met een baby

(2022: 7)

52

Vacatures

(2022: 47)

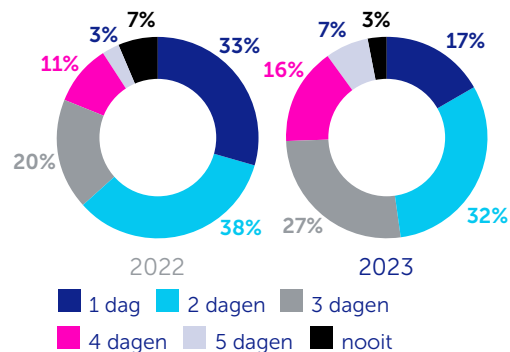

Waardering hybride werken

(2022: 8)

HYBRIDE WERKEN

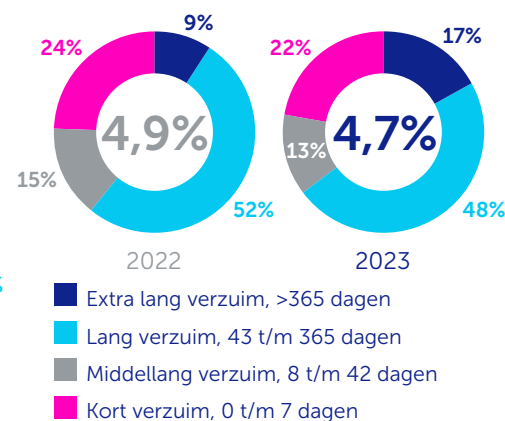
Binnen Beeld & Geluid wordt hybride gewerkt waarbij we streven we naar 50% werken op kantoor en 50% thuis. Uit ons medewerkersonderzoek (december 2023) is gebleken dat 81% van de ondervraagde medewerkers hybride werkt. Zij ervaren dit als een duurzame manier van werken met als voordelen: efficiënter kunnen werken, minder reistijd en een betere werk-privébalans.

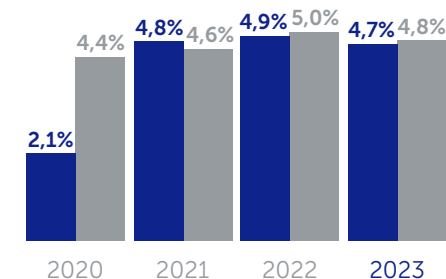
Aantal dagen per week op kantoor

VERZUIM

Het verzuimpercentage is in 2023 licht gedaald ten opzichte van de twee jaren daarvoor naar 4,72%. Dit ligt in de lijn van het landelijk gemiddelde van 4,8%. Meer dan de helft van het verzuim heeft te maken met psychische klachten die langdurig zijn (> 43 dagen en < 365 dagen). Het management en de afdeling HR blijven dit zorgvuldig monitoren en bieden, naast de ondersteuning van de bedrijfsartsen, verschillende trajecten en instrumenten aan op het gebied van gezondheidsmanagement. Het komende jaar wordt nog meer aandacht besteed aan verzuim en preventie. Het streven is om weer op het niveau te komen van 2020.

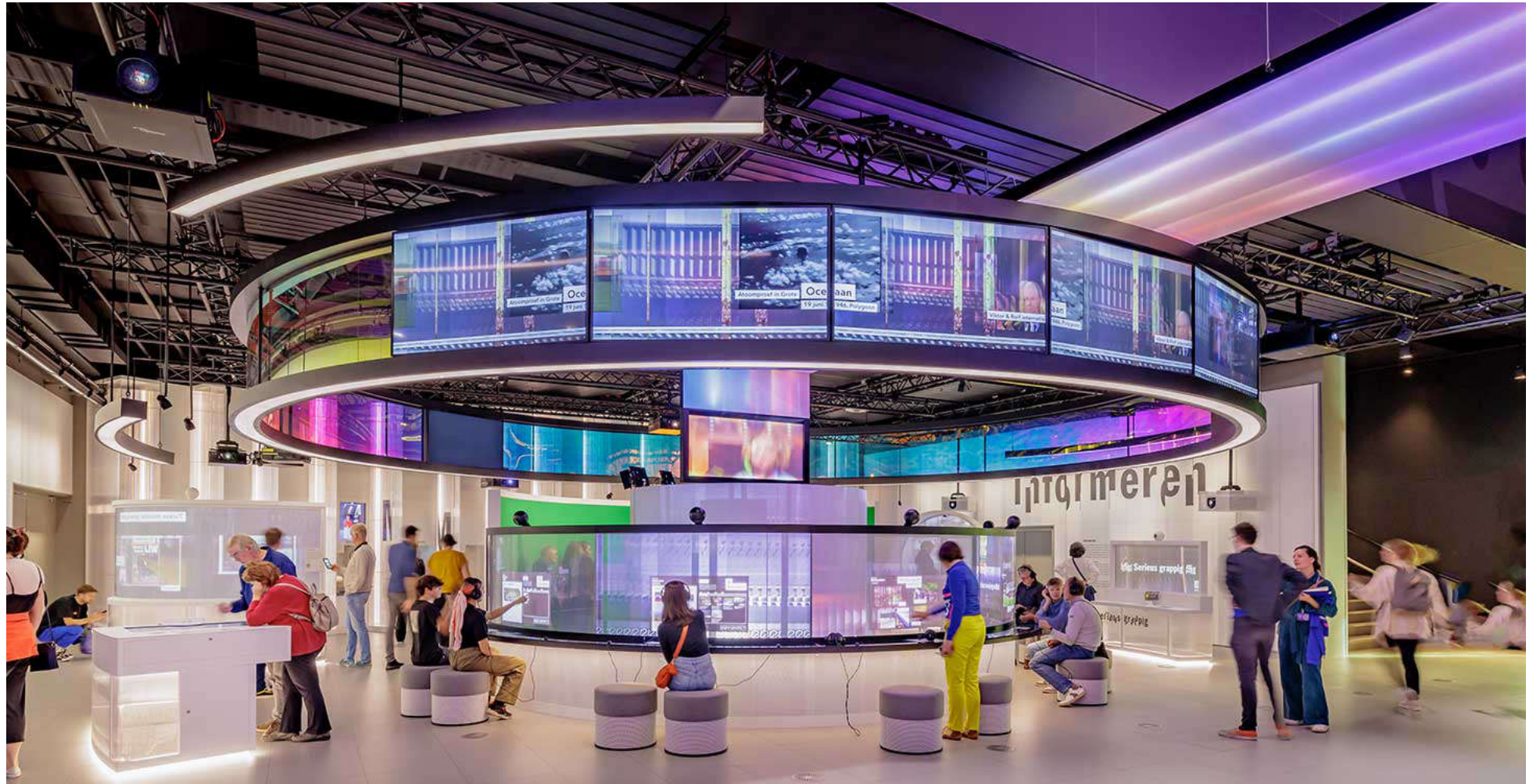

Lang of kort verzuim

Verzuimcijfers versus landelijk gemiddelde

INTRODUCTIE OP HET JAARVERSLAG

Onze organisatie is ingericht op basis van de doelgroepen die we bedienen; de zogenaamde 'matrix'. Deze doelgroepen zijn ingericht als afdelingen waarbij onderlinge uitwisseling van kennis en personeel een essentiële bijdrage is aan het totale resultaat van Beeld & Geluid. Deze afdelingen worden geleid door de zogenaamde 'doelgroepeigenaren'. Voor het jaarverslag 2023 zijn onze zes doelgroepeigenaren en clustermanager geïnterviewd over hun resultaten van het afgelopen jaar.

Het meerjarenbeleidsplan 2022 -2026 is de basis voor al onze activiteiten, met per jaar een nauwere bestudering in een jaarplan. We streven na om in 2027 het modernste media-archief ter wereld te zijn.

Daar werken we naartoe door ons op vier strategische thema's te concentreren, weergegeven in vier cirkels. We richten ons in eerste instantie op onze rol als hoeder van het Nederlandse media-erfgoed. Die rol als hoeder vormt het hart van de cirkels, de kern van onze archieftaak, en vormt de basis voor onze aanjagende, naar buiten gerichte activiteiten, als

'drijver' van media-erfgoed. De tweede cirkel betreft het levend houden van mediaerfgoed. Als derde vieren we de media en in de vierde cirkel versterken we het media-ecosysteem door het bevorderen van persvrijheid en nieuwswijsheid.

Vanuit deze cirkels zijn elf concrete doelstellingen opgesteld die ervoor zorgen dat wij in 2027 het modernste media-archief ter wereld zijn.

Zone 'delen'

HOEDER VAN HET ERFGOED
NEDERLANDSE LEVEND
MEDIA-ERFGOED HOUDEN

WE VIENEN
DE MEDIA

VERSTERKEN
MEDIA-
ECOSYSTEEM

Vier strategische thema's

HOEDER VAN HET NEDERLANDSE MEDIA-ERFGOED

- 1.**
OPEN VOOR
ARCHIEFVORMERS
- 2.**
BETROUWBARE,
DUURZAME OPSLAG EN
DIENSTVERLENING
- 3.**
MAXIMAAL
TOEGANKELIJKE
COLLECTIE

Elf concrete doelstellingen

ERFGOED LEVEND HOUDEN

- 4.**
PROFESSIONALISERING
DOOR KENNISDELING
- 5.**
VERSTERKEN NATIONALE
INFRASTRUCTUUR
VOOR CULTUREEL ERF-
GOED, ONDERWIJS EN
ONDERZOEK
- 6.**
PLURIFORMITEIT VAN
PERSPECTIEVEN IN
COLLECTIE EN AANBOD

WE VIEREN DE MEDIA

- 7.**
DÉ PLEK OM JOUW LEVEN
IN MEDIA TE VIEREN
- 8.**
EEN LEVEN LANG LEREN
MET MEDIA
- 9.**
DÁÁR ZIJN WAAR HET
GESPREK OVER MEDIA
PLAATSVINDT

VERSTERKEN MEDIA- ECOSYSTEEM

- 10.**
VERBINDEN EN VOEDEN
STAKEHOLDERS VAN DE
VRIJE PERS
- 11.**
BEVORDEREN VAN DE
NIEUWSWIJSHEID

DOELGROEPEN

**BEELD &
GELUID**

Helen Meijer (62)

Doelgroepeigenaar Onderwijs en Educatie
Werkt bij Beeld & Geluid sinds: 2022

In 2023 was ik het meest trots op: „Dat ik zulke fantastische mensen in mijn team heb. In een jaarverslag is het gebruikelijk om vooral de resultaten te noemen, de middelen, de geslaagde projecten. Maar we mogen niet vergeten dat die geslaagde projecten alleen lukken door de bevolgen mensen die ze iedere dag weer bedenken en uitvoeren. Daar ben ik supertrots op.“

ONDERWIJS EN EDUCATIE

Waar 2022 vooral nog het jaar was van kennismaken en plannen bedenken, is 2023 het jaar geweest dat Helen Meijer de eerste successen heeft kunnen vieren met haar afdeling Onderwijs en Educatie. Er kwam een nieuwe OnderwijsApp voor in het museum, ze kreeg maar liefst drie ministers op bezoek en misschien wel het belangrijkste: docenten weten Beeld & Geluid steeds beter te vinden als dé educatie-partner op het gebied van media- en nieuwswijsheid.

Helen, kun je eerst vertellen wat de doelgroep Onderwijs en Educatie precies doet?

„Wij zijn er om het media-erfgoed tot leven te brengen in de wereld van onderwijs. Daarbij richten we ons op primair en voortgezet onderwijs, het mbo en hbo. Daarnaast zijn de thema's mediawijsheid en nieuwswijsheid een belangrijk speerpunt voor ons. In deze tijden van desinformatie willen wij dé plek zijn waar je leert welke plek media in de democratie hebben.“

Wat was 2023 voor jaar voor jou en jouw doelgroep?

„Een feestelijk jaar. 2023 was het eerste volledige jaar zonder corona en mét ons vernieuwde museum, waar we meteen 22.000 scholieren en studenten over de vloer kregen. Daar hebben we met z'n allen erg naar uit gekeken.“

Wat was afgelopen jaar een hoogtepunt?

„Het was natuurlijk een hoogtepunt dat er dit jaar drie ministers op bezoek zijn geweest: onderwijsministers Dennis Wiersma en Robbert Dijkgraaf en Benjamin Dalle, de Vlaamse minister van jeugd en media. Die laatste kwam hier op werkbezoek omdat België ook meer aan de slag wil met educatie op het gebied van nieuwswijsheid en de minister benieuwd was naar onze aanpak. Dat past mooi bij ons lange termijndoel voor 2027, dat we de meest populaire en moderne media-educatie ter wereld willen aanbieden.“

En wat was de reden van het bezoek van de andere twee ministers?

„Dennis Wiersma bezocht het nieuwe museum om met ons onderwijsteam in gesprek te gaan over het belang van nieuwswijsheid voor de democratie. Robbert Dijkgraaf was hier op 5 oktober, de Dag van de Leraar, om de prijs uit te reiken voor het Nationale Onderwijstalent 2023. Sowieso is het mooi dat we dat evenement konden *hosten* om zo leraren extra in het zonnetje te zetten. Maar het is wat mij betreft extra bijzonder omdat het binnen het ministerie van OCW bij Beeld & Geluid vaak gaat over de C van Cultuur en alle drie de ministers bezochten ons vanwege de O van Onderwijs. Dat was een primeur voor Beeld & Geluid.”

In 2022 hebben jullie een nieuwe marketingstrategie opgesteld. Hoe is het in 2023 gegaan met de implementatie daarvan?

„Daar hebben we inderdaad een paar mooie concrete stappen in kunnen nemen. We hebben een accountmanager en marketeer aangenomen en zijn nu veel meer online aanwezig dan hiervoor. Ook

zijn we gestart met een aantal succesvolle online campagnes, bijvoorbeeld de docentencommunity met meer dan duizend inschrijvingen. In die community werken we samen met docenten aan het selecteren van mediafragmenten die passen bij het curriculum.”

Jullie hebben ook gewerkt aan de portal beeldengeluid opschool.nl. Hoe is dat verlopen?

„Beeldengeluidopschool.nl is een site waar docenten gratis toegang hebben tot wel 175.000 gratis programmatitels die ze in hun lessen kunnen gebruiken. Wij dachten dat docenten die enorme hoeveelheid fijn vonden, maar uit gesprekken in het kader van de nieuwe marketingstrategie bleek dat ze het soms een té vrije zoektocht vonden. Ze verdwaalden er een beetje in.”

Hoe hebben jullie dat daarna opgepakt?

„We hebben nu een nieuwe dienst opgezet. Daarbij leveren we docenten per mail fragmenten op maat aan naar aanleiding van een actualiteit: de verkiezingen, Paarse Vrijdag of Keti Koti bijvoorbeeld.

Die mediafragmenten kunnen ze makkelijk aan hun digitaal lesmateriaal toevoegen. Dat bleek echt een lacune te zijn in het aanbod. Van de docenten krijgen we er veel positieve feedback op.”

In het Jaarplan stond dat het in 2023 jullie ambitie was om 20.000 leerlingen te ontvangen in het museum. Is dat aantal gehaald?

„Ja, we zijn op ruim 22.000 uitgekomen. Dat is een mooi aantal! In de beginmaanden is het redelijk rustig geweest, omdat we later zijn geopend met het Mediamuseum dan aanvankelijk gepland - in februari 2023 in plaats van oktober 2022, en pas in maart zijn we gestart met het onderwijsaanbod. Maar door onze marketing- en sales-inspanningen ontvingen we in het laatste kwartaal maar liefst 8.193 leerlingen. Dus ik ben zeker tevreden over de aantallen.”

Wat was wat betreft het museum voor jou een hoogtepunt?

„Dan wil ik graag een groot project noemen waar mijn afdeling hard aan heeft gewerkt: het lanceren

van de OnderwijsApp voor in het museum. In die app draait het om avatar Glitch, die de weg kwijt is in de media. De leerlingen moeten helpen Glitch de weg weer terug te vinden met opdrachten en vragen. Dat was een enorme en ook complexe opdracht, waar we financiële steun van hebben gekregen van het VSB Fonds, Zabawas en Fonds21.”

Is de app een succes geworden?

„Ik loop regelmatig een rondje door het museum en zag een keer twee meiden bezig met de app, samen op één tablet. De één vulde iets in en gaf daarna de tablet door aan haar klasgenootje. Ik complimenteerde ze: wat zijn jullie goed aan het samenwerken zeg. Toen antwoordde dat meisje: oh, dat doen we alleen omdat Glitch dat zegt. Ha, het was voor hen dus een écht figuurtje geworden waar ze naar luisterden en waarmee het dus ook educatieve invloed heeft. Dat is precies waar wij op hadden ingezet. De app krijgt dan ook een hoge waardering van de leerlingen: gemiddeld een 8.”

Nieuwswijsheid is voor jullie doelgroep ook een belangrijk thema. Wat hebben jullie op dat vlak bereikt afgelopen jaar?

„Ik denk dat we ons als Beeld & Geluid dit jaar nog meer hebben kunnen profileren als dé partner in nieuwswijsheid-educatie voor het onderwijs. Of je nu als docent online lesmateriaal zoekt, met de klas een tour wil maken door ons Mediamuseum of een workshop wil volgen over *fake news* – dan moet je bij ons zijn. Met de opening van het museum en het bezoek van de ministers is die premisse denk ik nog meer verstevigd.

We zijn ook de kernpartner en penvoerder van het Netwerk Mediawijsheid en hebben dit jaar die samenwerking geïntensiveerd, door bijvoorbeeld mee te schrijven aan hun nieuwe meerjarenplan. Die activiteiten passen dan weer mooi in ons eigen meerjarenplan, waar in de vierde cirkel staat beschreven dat het onze taak is om nieuwswijsheid te bevorderen.”

Nog een laatste hoogtepunt tot slot?

„Wat ik dan nog graag zou benoemen is een persoonlijke motivatie voor dit werk. Ik merk namelijk dat in dit tijdsgewricht goede nieuwswijsheidlessen meer dan ooit van belang zijn. Er zijn steeds meer mensen die het verschil tussen meningen en feiten niet weten. Nieuws leidt steeds meer tot polarisatie: op straat en in de klas. Er zijn daarom echt mensen nodig die de rol van media in een democratie uitleggen. Daarom zijn wij er; een neutrale, informatieve en vrolijke plek waar je jezelf op een toegankelijke manier kunt scholen op dit gebied. Het is nog nooit zo noodzakelijk geweest als nu.”

Sarah Jane Earle (40)

Vestigingsdirecteur van Beeld & Geluid
Den Haag

Werkt bij Beeld & Geluid sinds: 2014

In 2023 was ik het meest trots op: „Mijn team. We hebben een periode achter de rug waarin we verschillende toekomstscenario's hebben onderzocht en het onzeker was wat er zou gebeuren met onze locatie. Ondanks dat heeft het team – dat klein en hecht is – een enorme slagkracht en weerbaarheid laten zien. Daar mag een hoop waardering voor worden uitgesproken.“

BEELD & GELUID DEN HAAG

Na de officiële fusie van 2022 draaide Beeld & Geluid Den Haag in 2023 op volle toeren. Er waren mooie tijdelijke tentoonstellingen, een gevarieerde programmering en als vanouds wisten Haagse organisaties de locatie goed te vinden voor zakelijke bijeenkomsten. Dat alles heeft helaas niet kunnen voorkomen dat eind 2023 toch het doek is gevallen voor Beeld & Geluid Den Haag. Per 1 juli 2024 sluit de museumlocatie haar deuren.

Wat is 2023 voor een jaar geweest voor jullie?

„Intern een bewogen jaar, en aan de andere kant was het óók een mooi jaar met succesvolle programmering en educatie, een hoop zakelijk verkeer, een goede omzet en een operationeel goed lopende organisatie.“

Wat was voor jou een hoogtepunt in 2023?

„Qua programmering hebben we een paar mooie dagen in huis gehad. Zoals de programmareeks Haags Verhaal, waarbij sprekers uit Den Haag iets vertellen aan de hand van een actualiteit. Ook werd in september bij ons de European Cartoon Award

uitgereikt op de Dag van de Cartoon waar honderd personen op af kwamen; best flink voor zo'n niche-onderwerp. Vier van die cartoons zijn later geveild tijdens Serious Request van 3FM.“

Wat hebben jullie qua tentoonstellingen kunnen opzetten?

„We hebben een succesvolle tijdelijke expositie gehad genaamd: Feiten, feiten, feiten, waarin geïnterviewden nu eens vertellen wat zij van journalisten vinden. Wat doen journalisten goed en wat kan er beter? Dat was in samenwerking met Villamedia. Daarnaast waren er andere wisseltentoonstellingen, bijvoorbeeld Who run the world? over fotografie van vrouwen in de topsport.“

Ook in de zakelijke verhuur zijn jullie erg actief. Wat waren daar memorabele momenten?

„In mei mochten wij het jaarlijks symposium hosten van de EFJ, de Europese Vereniging voor Journalisten: een meerdaags evenement met zo'n tweehonderd journalisten. Dat het bij ons was, kwam door onze

lange samenwerking met de NVJ, de Nederlandse beroepsvereniging – die ons vervolgens bij de EFJ heeft aangedragen als locatie. Zo zie je dat het uitbouwen van bestaande contacten kan resulteren in mooie nieuwe samenwerkingen.”

Jullie hadden voor 2023 het target voor zakelijke bezoekers op 20.000 gezet. Is dat gehaald?

„Jazeker, het zijn er bijna 22.000 geworden. We hebben natuurlijk een karakteristiek pand midden in de Haagse binnenstad met veel mogelijkheden. We horen van veel klanten dat ze vooral de *hospitality* hier erg waarderen. We maken bij bijeenkomsten ook altijd een link met ons museum. Bijvoorbeeld door een rondleiding te verzorgen, sprekers aan te dragen of mensen een familieticket te geven zodat ze nog eens met hun gezin terug kunnen komen.”

Het target voor jullie totale omzet stond op € 1,75 miljoen. Is dat ook gelukt?

„Nee helaas niet, we zijn uitgekomen op bijna € 1,5 miljoen. Dat zagen we in de loop van het jaar

al aankomen, daarom hebben we halverwege het jaar het target naar beneden bijgesteld. In onze branche horen we veelal dezelfde ervaringen: 2022 was het jaar waarin mensen blij waren weer op pad te kunnen en veel bedrijven nog ‘potjes’ over hadden na de coronatijd die op moesten. Ten opzichte van 2022 viel dit jaar dus wat tegen, toch ben ik niet ontevreden. Gezien de omstandigheden hebben wij het relatief goed gedaan.”

Jullie zetten je erg in voor nieuwswijsheid. Wat hebben jullie op dat vlak bereikt in 2023?

„Sowieso is nieuwswijsheid de leidraad in bijna al onze activiteiten en tentoonstellingen. Nieuw is dat we dit jaar Stichting Nieuwsfoto hebben opgezet, in samenwerking met ANP en ANP Foto[4]. Daarmee willen we structureel aandacht vragen voor het belang van goede nieuwsfotografie, onder meer met de Nieuwsfoto van het jaar-verkiezing. Ook leveren we wekelijks input voor de site [Isdatechtzo.nl](https://www.isdatechtzo.nl), een website voor een brede doelgroep over het herkennen van *fake news*.”

Met jullie activiteiten in Den Haag dragen jullie vooral bij aan de vierde cirkel van het meerjarenplan: het versterken van het media-ecosysteem. Wat is dat nou precies, het media-ecosysteem?

„Met het ecosysteem bedoelen we het hele samenspel van mediamakers, media-aanbieders en mediaconsumenten. Wie doet wat, waarom en wanneer? In Den Haag leggen we enerzijds aan het publiek uit wat dat ecosysteem is. Want hoe meer mensen zich daarvan bewust zijn, hoe meer je een sterke en open democratie stimuleert. Anderzijds zijn wij er voor de journalistieke beroepsgroep, met programmering en activiteiten. Dat hebben we al die jaren met veel plezier en passie vanuit Den Haag gedaan en ik hoop dat het hierna in Hilversum of elders een mooi vervolg zal krijgen.”

Want jullie vestiging gaat helaas sluiten. Waarom is dat besluit genomen?

„Dat is, zoals dat gaat, een samenloop van omstandigheden geweest. Dit museum bestaat al heel lang, sinds 1929. Het heette toen het Nederlands

BEELD & GELUID DEN HAAG

Postmuseum en was onderdeel van de PTT. In 1998 is het museum verzelfstandigd en in 2019 is het bestuurlijk opgegaan in Beeld & Geluid, omdat onze collecties mooi in elkaar passen. In 2022 was de officiële fusie. Al die tijd is financiering een lastig punt geweest. Na de verzelfstandiging in 1998 bleek het museum niet in aanmerking te komen voor subsidie, dus moest alle financiering uit eigen gelden komen.”

Lukte het om die eigen gelden aan te boren?

„Dat hebben we uiteraard heel hard geprobeerd en dat lukte ook best aardig, maar corona bleek een genadeklap die we nooit meer helemaal te boven zijn gekomen. Ons vernieuwde museum ging net open tussen twee lockdowns in, de energiekosten waren torenhoog en ook hadden we hoge kosten voor onvoorzien onderhoud aan het pand. Tel daarbij op de huidige nieuwe vergunning waarmee we minder zakelijke bijeenkomsten mogen organiseren. Daardoor hebben we eind 2023 de pijnlijke, maar realistische beslissing genomen om gebruik te maken van de break-optie in ons huurcontract en te stoppen op deze locatie. In juli 2024 sluiten we officieel.”

Gaan jullie wel op een andere locatie verder?

„Dat zijn we nu volop aan het onderzoeken, want dat zou wel onze wens zijn. We zijn in gesprek om elders in het land een ruimte te exploiteren voor museale presentaties over nieuwswijsheid, pers en journalistiek – onze hoofdthema’s. Ook willen we onze educatieve activiteiten en programmering graag in Den Haag blijven aanbieden op een fysieke locatie met en bij partners, waar bijvoorbeeld scholen naartoe kunnen komen. We hopen in de loop van 2024 daar concrete stappen in te maken.”

PERS- EN JOURNALISTIEKE COLLECTIE

De collectie van het voormalige Nederlands Persmuseum wordt grotendeels beheerd door het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis te Amsterdam (IISG).

In de nieuwe vaste opstelling van het Mediamuseum in Hilversum zijn diverse items uit de perscollectie verwerkt in tijdlijnen en thematische exhibits. Dit betreft zowel objecten als gescande tijdschriften en kranten. Op de locatie van Beeld & Geluid Den Haag is door middel van publieksprogrammering en tijdelijke tentoonstellingen invulling gegeven aan thema's rond pers en journalistiek.

Het archief van Associated Press-correspondent Nel Slis is een van de mooiste binnen onze perscollectie. In 2023 kwam dit persoonsarchief flink in de belangstelling te staan door de heruitgave van 'Hellcat of the Hague': een boek van de Britse journalist Caroline Studdert. Het boek werd besproken met een volle pagina in De Telegraaf en Dagblad van het Noorden. Ook waren er stukken in Villamedia en Argus waarbij gebruik werd gemaakt van foto's uit ons archief.

Verder was er een middag in Nieuwspoort, georganiseerd samen met de Buitenlandse Persvereniging (Foreign Press Association) en Nieuwspoort. Hiervoor

kwam biograaf Caroline Studdert over uit Engeland om met in Nederland gestationeerde (buitenlandse) correspondenten herinneringen op te halen aan Nel Slis. Jop Euwijk was erbij namens Beeld & Geluid om interessante zaken uit haar archief toe te lichten.

Eerder in het jaar werd aan eerstejaars Journalistiek van de Christelijke Hogeschool Ede een college gegeven. Zij kregen een les naoorlogse mediageschiedenis aan de hand van de bijzondere carrière van de Nederlandse journaliste in Amerikaanse dienst.

Zo'n honderd leerlingen van kunstacademie St. Joost uit Breda en Den Bosch gingen in maart aan de slag met het maken van een eigen politieke prent. Dit deden ze op basis van prenten uit het archief van Beeld & Geluid. In Hilversum kregen ze een college over de spotprenten van Albert Hahn sr. tot aan Jos Collignon. Hiernaast gaf Jop Euwijk in Breda en Den Bosch ook tussentijds commentaar op de prenten, samen met Eva Hilhorst.

Het werk van de studenten werd geëxposeerd in Beeld & Geluid Den Haag en gepubliceerd op Drawing the Times, een online platform voor grafische journalistiek.

PARTICULIEREN

A photograph of a man and a young child sitting in a red and blue arcade racing chair, playing a Virtua Racing game. The man is on the right, wearing a blue striped shirt and blue shorts, with his hands on the steering wheel. The child is on the left, wearing a green shirt. The arcade machine is red and blue with 'Virtua Racing' written on it. In the background, there are colorful posters for video games like Starwing, Fatal Fury, and Tiny Toon. The scene is lit with vibrant purple and blue neon lights.

Elke Smelt (39)

Doelgroepeigenaar: Particulieren

Werkt bij Beeld en Geluid sinds: 2018

In 2023 was ik het meest trots op: „Uiteraard de opening van ons nieuwe Mediamuseum! Daarnaast wil ik graag het Droomdiner noemen, dat we in juli organiseerden in het kader van de Dutch Media Week. We hadden interessante partners uitgenodigd - o.a. Talpa, de gemeente Hilversum, NPO, Media.Monks - om mee te denken hoe we de Dutch Media Week naar een hoger plan kunnen tillen. Er was zoveel enthousiasme, daadkracht en goede ideeën! Ik weet zeker dat dit gaat leiden tot iets heel moois in de toekomst.“

PARTICULIEREN

De doelgroep Particulieren werkte in 2023 toe naar een lang verwacht hoogtepunt: de feestelijke opening van het nieuwe Mediamuseum. Bijna een jaar verder vertelt doelgroepeigenaar Elke Smelt over de enthousiaste reacties, waar het nog beter kan en andere memorabele publieksmomenten van 2023.

Wat was 2023 voor jaar voor de Particulieren-doelgroep?

„Een bewogen en spannend jaar, kan ik wel zeggen. We gingen in februari open met ons Mediamuseum. Het moment waar we jaren naar toe hebben gewerkt. Het goede nieuws is dat het museum over het algemeen goed wordt ontvangen, maar er zijn ook nog wat zaken waar we mee aan de slag moeten en willen.“

Wat zijn allereerst de zaken die goed worden ontvangen?

„We zien dat het museum de jonge doelgroep – tussen de 8 en 29 jaar oud – goed weet te bereiken, net als de ouders of grootouders die zij meenemen.

Die waarden het museum echt bijzonder goed. Daar zijn we trots op, want veel musea hebben juist moeite om deze jonge doelgroep te bereiken én ze vervolgens ook nog tevreden de deur uit te laten gaan.“

Hoe wordt er inhoudelijk op het museum gereageerd?

„Uit ons doorlopende onderzoek blijkt dat onze bezoekers de onderwerpen die we in de verschillende zones behandelen relevant vinden en de interactieve opzet informatief en leerzaam. De mix van digitale spellen en filmpjes zorgt ervoor dat jong en oud ervaren wat de rol van media is in ons dagelijks leven. Ook belangrijk: we ontvangen ontzettend veel complimenten voor het vriendelijke en behulpzame personeel. Kortom; genoeg moois om trots op te zijn!“

En waar willen jullie nog mee aan de slag?

„Een aantal praktische zaken. Nu moet je als bezoeker voordat je naar binnen gaat een bezoekersprofiel aanmaken en een app downloaden; daar ben je best

even mee bezig. We kijken nu of we daar een snellere, eenvoudige variant van kunnen maken. Een ander punt is dat blijkt dat met name de oudere doelgroep de nostalgie in het Mediamuseum mist. In het huidige museum is de nostalgie niet helemaal weg: er zit veel historische content in de exhibits en in de muren van het museum vind je overal historische items. Maar het is inderdaad wat minder een duik in het verleden dan de oude 'Experience'. Daar gaan we dus mee aan de slag."

Wat doen jullie met die kritiek?

„Naar die kritiek luisteren we aandachtig! Sterker nog, dat vind ik binnen mijn doelgroep één van de leukste en belangrijkste dingen: dat we de bezoeker centraal zetten en telkens kijken hoe we het beter kunnen doen. Zo hebben we nu bijvoorbeeld een nieuwe speurtocht voor jonge kinderen in ons aanbod, zodat gezinnen met kinderen jonger dan 8 jaar meer van hun bezoek kunnen genieten."

In het Jaarplan mikten jullie op 300.000 bezoekers in 2023, waarvan 180.000 museumbezoekers. Is dat gelukt?

„Het zijn er 230.000 geworden, waarvan 140.000 museumbezoekers. Achteraf gezien hebben we ons met die 300.000 wat te rijk gerekend. We dachten dat mensen massaal weer op pad zouden gaan na corona, maar je ziet in de hele museumwereld dat het wat tegenvalt en dat de vrije tijd druk bevochten is[1] [2]. Daarnaast kost het tijd om vaste bezoekers terug te winnen en nieuwe bezoekers binnen te halen met een compleet nieuw inhoudelijk museumverhaal. Daar zetten we ook het komend jaar nog flink onze tanden in."

Waar is de doelgroep Particulieren naast het nieuwe Mediamuseum verder actief mee geweest in 2023?

„Onze grootste taak is het organiseren van activiteiten en evenementen gericht op het grote publiek. Een jaarlijks hoogtepunt is het Top 2000 Café, een co-productie met de NTR en NPO Radio 2. Na al die jaren loopt de organisatie ervan op rolletjes."

Beeld & Geluid ontvangt de 100.000ste bezoeker

Het blijft toch mooi om 25.000 bezoekers, van Maastricht tot Groningen, hier een topdag te kunnen bezorgen. Verder was een bijzonder evenement met een tragische aanleiding het hosten van de Giro 555-actie voor de slachtoffers van de aardbeving in Syrië en Turkije.”

Hoe hebben jullie die Giro 555-actiedag beleefd?

„Dat was natuurlijk best even schakelen. We waren nog maar één dag open met ons nieuwe Mediamuseum toen dit voorbij kwam – de volgende dag zou het al plaatsvinden. We hebben met z'n allen de knop omgezet en binnen *no time* deze onwijs grote productie opgezet. En het is gelukt! Op zo'n moment ben ik echt trots om bij Beeld & Geluid te werken.”

Nog iets anders: in het Jaarplan schreven jullie in 2023 af te willen van 'wegwerp-programmering'. Wat bedoel je daar precies mee?

„Daarmee bedoel ik dat we willen inzetten op sterke concepten die lang mee gaan, in plaats van onze energie te steken in telkens weer een totaal nieuwe programmering voor eenmalig gebruik. Een goed voorbeeld van zo'n nieuw, sterk concept is het My First Smartphone Festival, een groot evenement in samenwerking met de Vodafone Foundation en de VandenEnde Foundation, gericht op kinderen die net hun eerste smartphone krijgen en hun ouders. In maart 2024 zal de eerste editie plaatsvinden. Het is fijn dat we met zulke mooie, grote partners hierin kunnen samenwerken. We weten al heel lang dat [3] externe partnering noodzakelijk is voor een gezonde toekomst; het is nu tijd om dat ook in praktijk te brengen.”

Met de opening van het museum hebben jullie ook een nieuwe marketingstrategie geïmplementeerd. Hoe is dat gegaan?

„We hebben een *multichannel*-aanpak gekozen waarbij we specifieke doelgroepen ieder met content op maat hebben weten te bereiken. Dat was een vernieuwende en succesvolle aanpak. Waar we van hebben geleerd is dat onze oorspronkelijke *pay-off* in de campagne – Ontdek wie jij bent in media – wat te abstract bleek voor het grote publiek. Dus in de zomer zijn we daarop ingesprongen en hebben we een nieuwe campagne gelanceerd, waarin we de bezoeker veel concreter aanspreken. Dat werkt beter.”

Tot slot: vanuit Particulieren zijn jullie vooral bezig met het 'vieren van media', de derde cirkel uit het Meerjarenplan. Is dat dit jaar goed gelukt?

„Absoluut. Kijk, ons leven in media kun je natuurlijk vrij serieus oppakken, door vooral te waarschuwen voor de gevaren en te wijzen op de zorgen. Die zorgen moet je ook zeker serieus nemen, maar wat mij betreft mag het óók belangrijk zijn dat je een hoop lol en

OPENING VAN HET MEDIAMUSEUM

Sinds de opening van ons vorige museum 'de Experience' in 2006 is het medialandschap drastisch veranderd. Zo deed YouTube zijn intrede en explodeerde het gebruik van social media door het bezit van smartphones. Genoeg aanleiding voor de bouw van een compleet nieuw interactief Mediamuseum, waarin onze bezoekers centraal staan. Met meer dan vijftig *interactives*, honderden uren aan audiovisueel materiaal en objecten uit de mediageschiedenis, maakt de bezoeker een unieke en inspirerende ontdekkingsreis door het medialandschap. Spelenderwijs ervaren bezoekers de invloed van media op hun leven én hun eigen rol in media.

Het Mediamuseum opende op 11 februari 2023 zijn deuren voor het publiek. De officiële openingshandeling werd verricht door Barbera Wolfensberger, directeur-generaal van Cultuur en Media van het ministerie van OCW en Eppo van

Nispen tot Sevenaer, algemeen directeur Beeld & Geluid.

De opening van het museum trok de aandacht van de nationale pers. In de openingsweek stond het museum volop in de schijnwerpers! Mooie items waren onder meer de uitzending van Koffietijd, waarin een reportage vanuit het museum te zien was, uitzendingen van Op1 en Goedemorgen Nederland en artikelen in onder meer Volkskrant, Trouw en NRC.

plezier kunt beleven aan ons leven in media. Het is toch gewoon heel erg leuk dat we in drie klikken de hele wereld kunnen bereiken met een apparaatje dat in onze broekzak past? Dat is toch een fantastische uitvinding? De opening van ons Mediamuseum is wel hét project van 2023 geweest om mensen uit te nodigen dat plezier hier, in een vrolijk, uitnodigend huis van de media, met elkaar te ervaren."

ONDERZOEK & ERFGOED

Johan Oomen (46)

Doelgroepeigenaar: Onderzoek & Erfgoed
Werkt bij Beeld en Geluid sinds: 2001

In 2023 was ik het meest trots op: „Onze unieke positie als Beeld & Geluid. Met de doelgroep Onderzoek & Erfgoed brengen wij erfgoedprofessionals, onderzoekers én onderzoeksjournalisten bij elkaar. Dat doet niemand in Nederland. Ik ben er trots op dat wij die verbindende factor zijn zodat deze partijen elkaar kunnen ontmoeten en mooie samenwerkingen aan kunnen gaan.“

ONDERZOEK & ERFGOED

Met een doelgroep met zeven thematische clusters en meer dan vijftig onderzoeksprojecten, heeft doelgroepeigenaar Johan Oomen van Onderzoek & Erfgoed genoeg hoogtepunten om uit te kiezen. Een greep uit het brede portfolio laat zien dat deze doelgroep een unieke positie inneemt in de wereld van erfgoed, onderzoek en onderzoeksjournalistiek.

Kun je allereerst uitleggen waar de doelgroep Onderzoek & Erfgoed zich mee bezig houdt?

„In het kort kun je zeggen dat we als doelgroep drie kerntaken hebben. Eén is het zelf onderzoek doen; zo hebben we een aantal PhD's in huis en zijn twee bijzonder hoogleraren aan Beeld & Geluid verbonden. Ook geven we een aantal wetenschappelijke tijdschriften uit en stellen we een onderzoeksagenda op. Een tweede taak is om voor die onderzoekers de voorzieningen en *tools* te creëren om hun onderzoek goed te kunnen doen, met de CLARIAH Media Suite als ons bekendste vlaggenschip. Tot slot is kennisdeling onze derde kerntaak. Dat gaat over het verzorgen van trainingen,

masterclasses en het organiseren van symposia – belangrijk voor onze rol in het onderzoeksnetwerk.“

Wat waren voor jou de hoogtepunten van het afgelopen jaar?

„Ik moet eerlijk zeggen dat ik dat een lastige vraag vind. We werken bij Onderzoek & Erfgoed met zeven thematische clusters, uiteenlopend van het ontwikkelen van datadiensten tot de duurzame beschikbaarstelling van *born digital* erfgoed, en van digitale geesteswetenschappen tot het betrekken van communities voor het contextualiseren van collecties. Dat is een mooi portfolio met initiatieven die ik het liefst allemaal zou benoemen, omdat ze onderdeel zijn van een groter ecosysteem – alles grijpt in elkaar. Maar ik zal mijn best doen enkele projecten er uit te lichten. Een eerste is een grote subsidie van € 15,2 miljoen die we in februari 2023 samen met onze partners hebben mogen ontvangen voor het ontwikkelen van de digitale infrastructuur SSHOC-NL.“

Zo, dat is een groot bedrag. Wat is dat voor subsidie?

„Het is een bedrag vanuit de NWO, de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek, bedoeld om de CLARIAH Media Suite (een applicatie voor het doen van onderzoek met dataverzamelingen voor het hoger onderwijs) naar een hoger niveau te brengen. We hebben jarenlang hard gewerkt om die subsidie te verkrijgen, dus het is een groot hoogtepunt dat het bedrag nu is toegekend. Het doel is om met dat bedrag een digitale infrastructuur te ontwikkelen, genaamd SSHOC-NL, die het mogelijk maakt om grote hoeveelheden data aan elkaar te koppelen en analyseren, op een ethische manier.”

Hoe zou dat er in de praktijk uit kunnen gaan zien?

„Één van onze AI engineers die hier aan werkt, liet me laatst zien dat we nu onze collectie al visueel en auditief kunnen doorzoeken. Dus je voert een videofragment in van bijvoorbeeld één van de coronapersconferenties en vervolgens kun je zoeken waar dat fragment nog meer is hergebruikt en in welke

context. Dat is wel heel cool. Zo dagen we historici uit om een nieuw soort onderzoeksvragen te stellen.”

Jullie zijn vanuit Onderzoek & Erfgoed penvoerder van verschillende programma's. Welk hoogtepunt staat je in dat kader bij?

„We zijn inderdaad penvoerder van verschillende erfgoedprogramma's: onder meer het Netwerk Digitaal Erfgoed en Podiumkunst.net. De gemene deler van al die programma's is dat we uitzoeken hoe we de potentie van het digitaliseren van erfgoed zo goed mogelijk kunnen verzilveren voor de samenleving – daarin willen wij graag een leidende en verbindende rol vervullen. Qua hoogtepunten noem ik graag het bezoek van staatssecretaris van OCW, Gunay Uslu aan Beeld & Geluid afgelopen oktober, om elkaar bij te praten over wat er gebeurt bij Podiumkunst.net en wat er verder leeft in de sector.”

BENEDMO-conferentie

Je vertelde dat kennisdeling één van jullie kerntaken is. Wat was voor jou het meest bijzondere kennis-evenement dit jaar?

„Dan moet ik denken aan de conferentie van de International Internet Preservation Consortium (IIPC), die we dit jaar samen met de Koninklijke Bibliotheek organiseerden. Dat was voor mij toch wel hét evenement van het jaar. Het is een unieke, niche-bijeenkomst, van mensen van over de hele wereld die zich bezighouden met hoe je *born digital*-erfgoed het best kunt conserveren. In zo'n klein vakgebied is internationaal samenwerken essentieel. En dat gebeurde dus bij ons in het gebouw. Ik ben trots dat wij de logische plek zijn om zoiets te organiseren en dat het evenement vervolgens ook vlekkeloos verloopt. Oh, en verder is de BENEDMO-conferentie zeker het vermelden waard.”

Wat is dat, de BENEDMO-conferentie?

„BENEDMO is een Nederlands-Vlaamse consortium dat strijdt tegen desinformatie en onderdeel is van een groter Europees netwerk op dit gebied. Wij als Beeld & Geluid zijn penvoerder van BENEDMO en dus

was het ook logisch hier de conferentie te houden. Het consortium is een bijzondere samenwerking tussen allerlei partners: van fact checkers tot softwarebedrijven, universiteiten en mediapartners. Ik zou zeggen dat het bijeenbrengen van zo'n divers consortium echt bij Beeld & Geluid past.”

VR, Virtual Reality, is een belangrijk thema voor jouw doelgroep. Waarom?

„Het is één van de thema's waarvan we al lang zeggen: daar moeten we iets mee – maar waar we dit jaar volwassen in zijn geworden. Zo hebben we nagedacht over welke toepassing van AI in combinatie met XR (Extended Reality) nou echt van nut zou zijn voor onze eindgebruiker. Daarom zijn we nu samen met het CWI, het Centrum voor Wiskunde en Informatica, binnen het project TRANSMIXR, bezig om ons archief toegankelijk te maken in een virtual reality 3D-wereld. In zo'n wereld zou je bijvoorbeeld langs 3D-gescande radio-sets kunnen lopen, om vervolgens die radio's dan ook echt aan te zetten om zelf een radioprogramma te maken. We zijn daar nu al mee

aan het experimenteren en het is de bedoeling dat het resultaat volgend jaar in het museum te zien zal zijn.”

Is er tot slot nog een laatste hoogtepunt uit 2023 dat je zou willen noemen?

„We hebben één punt nog niet belicht, en dat is dat Beeld & Geluid een belangrijke rol wil spelen als het gaat om inclusie en diversiteit. Wij willen kritisch reflecteren op onze collectie en dat doen we door meer bewustwording te creëren op dit gebied en proactief te zijn. Neem bijvoorbeeld de *Inward Outward*-conferentie, die in maart 2023 plaatsvond. Verdeeld over twee dagen praatten zo'n negentig internationale makers en onderzoekers over het dekoloniseren van ons archief. Ik vind zelf dat we vaker op die manier naar onze collectie kunnen en moeten kijken.”

Leer Vraag Ontmoet Lees Doe

BIBLIOTHEKEN

De overeenkomst tussen Motörhead en Mozart?

Je vindt ze allebei op muziekweb.nl

Bad Magic: SERIOUSLY BAD MAGIC

Requiem
Harry Christophers
Handel and Haydn Society
Elizabeth Watts
Phyllis Pancella
Andrew Kennedy
Eric Owens

Er zit (veel) meer in jouw bibliotheek
Al jouw muziek

zes leeft in

Florence van Duijvendijk (53)

Doelgroepeigenaar Bibliotheken

Werkt bij Beeld en Geluid sinds: 2022

In 2023 was ik het meest trots op:

“De landelijke marketingcampagne voor Muziekweb die we in juni 2023 lanceerden. Lang was de nieuwe samenwerking tussen Beeld & Geluid, Muziekweb en de Bibliotheken vooral een kwestie van veel praten en zaken op papier zetten. Dit was een eerste tastbaar resultaat: posters en flyers met frisse aansprekende foto's, in de huisstijl van de Bibliotheken. Toen ik die posters zag hangen, voelde ik: nu zijn we écht begonnen.”

BIBLIOTHEKEN

De doelgroep Bibliotheken bestaat sinds 2022 binnen Beeld & Geluid. Aan doelgroepeigenaar Florence van Duijvendijk de opdracht om deze nieuwe afdeling op poten te zetten. Met als grootste taak: het integreren en opnieuw positioneren van muziekbibliotheek Muziekweb. Florence begon dit jaar in haar eentje, maar kan aan het eind van 2023 terugblikken met een gloednieuw vijfkoppig team en een hoop hoogtepunten.

Florence, kun je allereerst uitleggen wat jouw doelgroep precies doet?

„Mijn afdeling heeft als doel om samen met de bibliotheken een groter bereik te geven aan de collectie en expertise van Beeld & Geluid. Dat is ontstaan in 2022, toen we met Muziekweb – de grootste muziekbibliotheek van Nederland – zijn gefuseerd. Muziekweb regelt al jarenlang de uitleen van muziek voor bibliotheken, daardoor is er al een connectie met de bieb's en die willen we graag uitbouwen. Dit jaar hebben we de eerste stappen gezet om die samenwerking vorm te geven.”

Wat was 2023 verder voor jaar voor jouw doelgroep?

„Een jaar van pionieren. Ik ben hier in 2023 letterlijk in mijn eentje begonnen en mocht vanuit het niets een nieuwe doelgroep opzetten. Het voordeel van zo'n uitgangspositie is dat je snel resultaten kunt boeken. Ik zit hier bijvoorbeeld nu met een team van in totaal vijf personen: ikzelf, een marketeer, twee productmanagers en een assistent-productmanager. Ik ben superblij met het team.”

Muziekweb is in 2022 onderdeel geworden van Beeld & Geluid. Wat is Muziekweb precies voor platform?

„Het is een enorme, goed gesorteerde muziekcatalogus, die al bestaat sinds 1961. Het is een fysieke collectie en sinds 1995 ook een digitaal platform. Sinds de start zijn er wekelijks 250 nieuwe albums aan de catalogus toegevoegd die in die week op de Nederlandse markt verschenen, voorzien van tips, recensies en luisterfragmenten van 30 seconden. Muziekweb.nl is onafhankelijk, gratis en niet gedreven door reclames of algoritmes, bedoeld om bezoekers

te gidsen en informeren over bestaande en nieuwe muziek. Het is eigenlijk een platform als IMDb, maar dan op het gebied van muziek.”

Hoe bijzonder is dat platform?

„Het is echt uniek. Misschien is de waarde ervan wel goed uit te drukken door de verzoeken die we van mediaprofessionals ontvangen, die aangeven dat ze bij muziekweb.nl muziek en informatie vinden die ze nergens anders kunnen vinden. Muziekweb.nl is een bijzondere en complete catalogus die moet blijven bestaan; dat is ook de opdracht die we van het ministerie van OCW hebben gekregen. Maar dan wel in een vorm die past bij 2023.”

Want in deze huidige vorm past het niet meer in deze tijd?

„De muzikewereld is sinds 1961 natuurlijk enorm veranderd. Neem alleen al zo'n uitgangspunt als 'verschijnen op de Nederlandse markt'. Daar kun je nu met Spotify en YouTube niet meer van spreken. Maar wat zijn dan de criteria van wanneer je iets opneemt in de collectie? Wat is de *raison d'être* van het platform

anno 2024? Over dat soort zaken hebben we het afgelopen jaar een strategie bepaald”

Wat zijn nu jullie plannen met Muziekweb?

„Afgelopen jaar hebben UX-onderzoekers gekeken naar de gebruiksvriendelijkheid van de huidige site en op basis daarvan hebben we al een heel aantal aanpassingen doorgevoerd. We hebben onder meer de *look & feel* aangepast en video toegevoegd. Maar onze ambities reiken verder dan dat. We willen mensen een 360 graden-ervaring bieden van muziek, met alles wat daar bij kan horen. Op het nieuwe muziekweb.nl kun je eindeloos verdwalen, het prikkelt al je zintuigen en brengt je in contact met andere liefhebbers in een bruisende *community*. Daarom zijn we nu een heel nieuw platform aan het bouwen waarbinnen we al deze wensen kunnen uitvoeren. Muziekweb.nl 2.0. In 2025 of 2026 moet het nieuwe platform gaan draaien.”

Hoe is organisatorisch de fusie tussen Muziekweb en Beeld en Geluid verlopen?

„Daar kwam best een hoop bij kijken: van het integreren van alle servers waar Muziekweb mee werkte, tot de subsidie-aanvraag bij het ministerie van OCW voor deze nieuwe aanwinst. Daarnaast kwamen er met de fusie twintig personeelsleden van Muziekweb onder Beeld & Geluid te vallen. We hebben er veel energie in gestoken om die overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen, met maatwerk per persoon. Terugkijkend denk ik dat die integratie heel goed is verlopen. Een mooi voorbeeld daarvan was de bijeenkomst die we afgelopen september organiseerden. Daar kwamen alle mensen bij elkaar die nu op wekelijkse basis bezig zijn met Muziekweb.nl. Dat waren er 43. Dat al die 43 mensen in één ruimte bij elkaar waren, als één club, was voor mij de bevestiging dat Muziekweb binnen Beeld & Geluid nu echt is geland.”

Dan wat betreft de bibliotheken. Is de samenwerking in 2023 zo uitpakend als je wilde?

„Begin 2023 hadden we in dat kader een *kick-off* hier in Hilversum en dat vond ik eerlijk gezegd best spannend. Want wij hadden als Beeld & Geluid wel bedacht dat we meer met de bibliotheken wilden samenwerken, maar zaten de bibliotheken daar zelf wel op te wachten? Dat bleek gelukkig absoluut het geval. Het was een ontzettend positieve dag, met een hoop enthousiasme en nieuwsgierigheid, waarin we hebben onderzocht welke producten en diensten we gezamenlijk aan zouden kunnen bieden. Dat is het startpunt geweest van wat wij nu Bieb & Beeld en Geluid noemen. Een projectnaam waar je nieuwsbrieven aan kunt hangen, producten en diensten aanbieden, events organiseren, etcetera.”

Zijn er ook al concrete projecten uit voortgekomen?

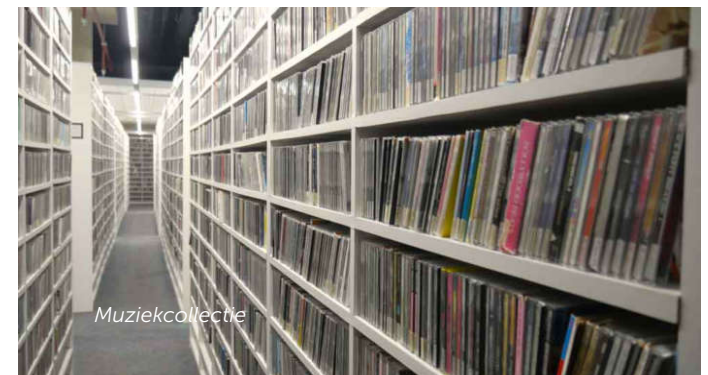
„Jazeker. Een mooie om te noemen is het project Muziek in de buurt, waar we in 2024 met een pilot mee van start zullen gaan. Daarin maken we een

kleine expositie over muziek uit de regio die in lokale bibliotheken te zien zal zijn. Wij leveren daarvoor een toffe *exhibit*: een soort jukebox waar je kunt luisteren, kijken en leren over die muziek en kunt dansen op een interactieve dansvloer. Daaromheen gaat de bieb zelf dan programmering verzinnen. Hiermee creëren we een waardevolle samenwerking. Een ander concreet resultaat is dat Beeld & Geluid archiefmateriaal gaat aanleveren voor de taalcafé's die de bibliotheken organiseren. Het stimuleren van participatie in de informatiesamenleving is een doel dat zowel wij, als de bibliotheken hebben. Daar kunnen we samen echt verder mee komen.”

Welke les uit 2023 wil je meenemen naar 2024?

„Het is intern en extern gelukt om mensen mee te krijgen in de nieuwe weg voor Muziekweb.nl en in de samenwerking met de bibliotheken. We doen veel samen met de partners van het landelijk Bibliotheeknetwerk, maar we hebben nog weinig samenwerkingspartners op het gebied van muziek. Daar ligt een uitdaging voor 2024. Maar voor nu ben

ik blij en trots dat de doelgroep er staat en een solide plek binnen Beeld & Geluid heeft gekregen.”

A group of people, including a man with a film reel, gathered around a computer monitor in a workshop setting. The man in the center is holding a large, white, circular film reel. He is looking intently at a computer monitor. Other people are looking on, some with interest. The background is a bright, modern interior with green and blue lighting. The text "MEDIAPROFESSIONALS EN ARCHIEFDIENSTVERLENING" is overlaid in large white letters.

MEDIAPROFESSIONALS EN ARCHIEFDIENSTVERLENING

Arnoud Goos (37)

Doelgroepeigenaar Mediaprofessionals en Archiefdienstverlening
Werkt bij Beeld & Geluid sinds: 2012

In 2023 was ik het meest trots: „Tijdens het IDFA, het documentairefestival in Amsterdam. Ik zat in de bioscoopzaal voor de première van de film Moeder Suriname waarin filmmaker Tessa Leuwsha met onder andere ons archiefmateriaal een prachtige nieuwe film heeft gemaakt over Suriname. Toen ik daar zat, in een volle zaal geboeide kijkers, dacht ik: dit is waar Beeld & Geluid voor bedoeld is.”

MEDIAPROFESSIONALS EN ARCHIEFDIENSTVERLENING

Streamingdienst Netflix, talkshowredacteurs of documentairemakers: steeds beter en vaker weten mediaprofessionals Beeld & Geluid te vinden als bron voor waardevol archiefmateriaal. Doelgroepeigenaar Arnoud Goos is blij met deze ontwikkeling en vertelt over zijn andere hoogtepunten dit jaar. Van de verbreding van het archief tot de drukbezochte Davilex Games dag in Hilversum.

Kun je allereerst kort vertellen wat jouw afdeling doet?

„Jazeker. Wij zijn er voor de mediaprofessionals die gebruik willen maken van ons archief. Dat kan een redacteur van een talkshow zijn die een kort fragment van een Journaal van vorige week wil gebruiken. Maar ook een documentairemaker die zoekt naar archiefbeeld van Amsterdam uit de jaren tachtig. Wij zorgen goed voor dat materiaal en proberen daarnaast het gebruik van het archief actief te stimuleren. Daarnaast valt ‘archiefdienstverlening’ ook onder mijn doelgroep. Dat betekent dat wij de archieven van andere partijen beheren en

beschikbaarstellen, bijvoorbeeld van een regionale omroep, een museum of een festival.”

Hoe is dat het afgelopen jaar gelukt?

„Heel goed, kan ik wel zeggen. We hebben een recordjaar gehad in de archiefdienstverlening-omzet, in het archiefgebruik en ook in de fragmentverkoop: voor ruim € 1,6 miljoen (zie pagina 45 van dit jaarverslag) hebben we aan fragmenten verkocht. Geld dat overigens niet naar ons gaat, maar naar de rechtheouders van het materiaal. De stijgende verkoop is een trend die we nu al een paar jaar zien: mediamakers, ook grote streamers als Netflix bijvoorbeeld, weten ons steeds beter te vinden en zien de waarde van het materiaal in om er voor te betalen. Dat is mooi nieuws natuurlijk.”

Wat vond je een hoogtepunt van het afgelopen jaar?

„Ik moet meteen denken aan het IDFA: het documentairefestival in Amsterdam waar we heel actief en zichtbaar waren. Onder meer door twee mooie archief films die dit jaar zijn verschenen:

Moeder Suriname en Indië Verloren – Selling a Colonial War. Deze films bestaan vrijwel volledig uit archiefbeelden; dat is sowieso best bijzonder, dat gebeurt niet ieder jaar. Het knappe vind ik dat de makers met oud materiaal toch een heel nieuw verhaal met een ander perspectief weten te vertellen.”

Heb je daar een voorbeeld van?

„Nederlanders zijn van oudsher vaak opgevoed met de figuurlijk gekleurde Polygoon-journaal-blik op Suriname: over de noeste arbeid die daar werd geleverd. Tessa Leuwsha en Pieter van Huystee weten in Moeder Suriname met onze archiefbeelden toch een heel andere geschiedenis van de Surinamers te vertellen en daarmee een ander perspectief te belichten. Dat dit soort beelden bewaard blijven en we het gebruik daarvan faciliteren, dat is wat mij betreft waarom we dit werk doen.”

Wat sprong er nog meer uit voor je in 2024?

„Dan zou ik willen noemen dat we grote stappen hebben gezet in de verbreding van ons archief. Iedereen kent ons van Swiebertje en de Fabeltjeskrant,

maar minder mensen weten dat we ook podcasts, online video's, websites en games archiveren. (zie pagina 46). Dit jaar hebben we daarin weer wat slagen gemaakt.”

Op welke manier?

Dat is vooral een technisch verhaal. Kijk, lineaire televisie stroomt hier al jarenlang gewoon automatisch het archief binnen. Maar voor bijvoorbeeld een online BOOS-aflevering van Tim Hofman, de video's van NOS Stories of een podcast van de Communicado's bestaat die infrastructuur nog niet. Daar moet je met al die losse partijen afspraken maken over rechten, de metadata, etcetera. Daar hebben we veel tijd in geïnvesteerd en met resultaat: dit jaar hebben we bijvoorbeeld meer dan 50.000 podcast-afleveringen aan ons archief toegevoegd.”

Er was dit jaar toch ook een bijzondere dag rond games?

„Ja, de Davilex Games Dag! Dat was een groot succes. Davilex was ooit een grote Nederlandse game-producent van spellen als A2-racer en RedCat.

Wij organiseerden hier in november een soort reünie voor alle fans en mensen die daar in de jaren negentig hebben gewerkt. We hadden voor die dag een mooi programma gemaakt met interviews en ook een *game jam*, waarbij makers nieuwe games creëerden geïnspireerd door Davilex games. Dat was een mooie manier om te laten zien dat wij óók het archief zijn voor dit soort Nederlands erfgoed.”

Jullie proberen ook het archiefgebruik onder studenten te stimuleren. Hoe deden jullie dat afgelopen jaar?

„Een jaarlijks terugkerend evenement is het Remix Fest en ook dit jaar kwamen daar ruim tweehonderd studenten op af van kunst- en filmacademies. Tijdens dat festival laten we zien wat voor mogelijkheden ons archief allemaal biedt. Op creatief gebied maar ook op praktisch – hoe zoek je bijvoorbeeld door het archief en hoe regel je dat met de licenties? Daarnaast geven we het hele jaar door archiefcolleges door het hele land. Ik vind het belangrijk dat ook een nieuwe generatie makers weet wat voor enorme bak aan archiefmateriaal hier op ze ligt te wachten voor

Een jaarlijks terugkerend evenement is het Remix Fest

hergebruik. Niet alleen in audio- of videofragmenten, maar ook in de fysieke collectie. Daar is de analoge muziekstudio denk ik een goed voorbeeld van.”

Wat is dat precies voor studio?

„Het was onze ambitie om ook onderbelichte delen van onze collectie zichtbaar te maken. Eén voorbeeld daarvan was de collectie oude muziekopname-apparatuur: bandrecorders, versterkers, geluidsmixtafels - dat soort dingen. Met die apparatuur hebben we hier in Hilversum afgelopen jaar een geluidsstudio ingericht waar muzikanten gebruik van kunnen maken die op zoek zijn naar die specifieke ouderwetse *sound* uit vroegere tijden. In november was de *soft launch* en de studio was meteen al volgeboekt. Hergebruik van deze fysieke delen van onze collectie zijn volgens mij een heel mooi voorbeeld van ‘erfgoed levend houden’, de tweede cirkel van ons meerjarenbeleidsplan”

Wat zou je nog willen noemen als een laatste hoogtepunt?

„Nou, wat ook wel het noemen waard is, is dat we in 2023 een flinke collectie van regionale omroep NH Media hebben toegevoegd aan het archief. We hebben bijna 9.000 uur aan videobanden gedigitaliseerd. De collectie is via de portals van Beeld & Geluid te vinden en aan te vragen. Dat is ook een hoogtepunt omdat het een voorloper is van grotere plannen met de regionale publieke omroepen. Samen met de Regionale Publieke Omroepen (RPO), Omroep West en RTV Oost hebben we succesvolle *proof of concept* afgerond waarbij we hebben aangetoond dat programma’s van de regionale omroepen direct na uitzending kunnen instromen in het archief, gelijk aan de landelijke omroepen. De komende jaren willen we die samenwerking verder uitbouwen zodat dit unieke regionale materiaal duurzaam wordt bewaard én veel beter toegankelijk is voor hergebruik.”

Hoeder van het Nederlandse media-erfgoed

Dagelijks stroomt nieuwe content digitaal ons archief in. Door dit duurzaam te bewaren en beschikbaar te stellen, samen met de content die zich al in ons archief bevindt, geven we vorm aan onze ambitie hoeder van het Nederlandse media-erfgoed te zijn.

In 2023 is 6.965 uur aan tv-uitzendingen ingestroomd: dat is 100 procent van het uitgezonden Nederlandse publieke omroepmateriaal. Sinds begin 2014 worden de radiozenders NPO Radio 1 t/m 6 (vanaf 2016 NPO Radio 1 t/m 5 en FunX) integraal, dus 24 uur per dag, opgenomen. Voor 2023 betekende dit 54.160 uur aan ingestroomd radiomateriaal.

Om een zo breed mogelijk beeld te schetsen van het medialandschap en om de ontwikkelingen binnen deze media vast te leggen, nemen we ook commerciële radio- en televisieprogramma's op in de collectie. Per slot van rekening is het Nederlandse media-erfgoed groter dan alleen de publieke omroep. Jaarlijks selecteren we circa 500 uur van de televisiezenders RTL4, 5 en 7, SBS 6, NET5 en Veronica. Hierbij richten we

ons op de Nederlandse producties. We nemen van elke reeks minimaal één aflevering op en letten bij het selecteren vooral op de opbouw van een reeks, bijzondere gasten en onderwerpen, spraakmakende uitzendingen en kijkcijfers. Bovendien nemen we maandelijks een aantal nieuws, show- en entertainmentprogramma's op. In 2023 selecteerden we 519 uur aan commerciële televisieprogramma's.

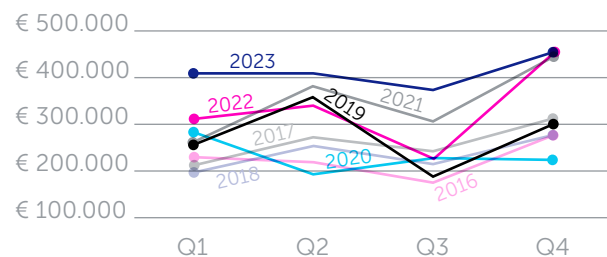
Ook selecteren we jaarlijks enkele honderden uren van radiozenders BNR Nieuwsradio, Veronica, Radio 538, SLAM!, 100%NL en Qmusic. Ook hierbij concentreren we ons op nieuwe titels en bijzondere uitzendingen. In 2023 selecteerden we 832 uur aan commerciële radioprogramma's. Vanzelfsprekend is er in 2023 bij het selectiebeleid rekening gehouden met gebeurtenissen die veel impact op ons dagelijks leven hebben, zoals de oorlog tussen Israël en Hamas, de klimaatprotesten en de val van het kabinet Rutte IV met als gevolg de nieuwe verkiezingen.

LICENTIE-AFDRACHT

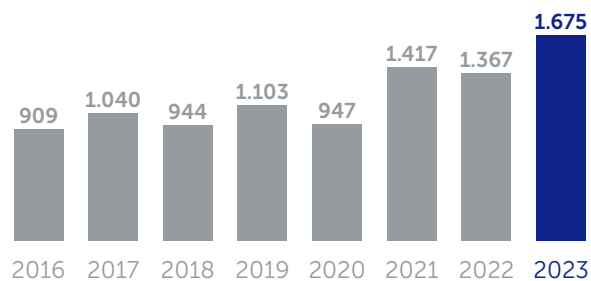
Het bedrag dat Beeld & Geluid in 2023 afdroeg aan de publieke omroepen voor verleende licenties op hun materiaal was het hoogste ooit. De vraag naar uitgebreide (en duurdere) licentievoorwaarden zoals *all media* (materiaal mag gepubliceerd worden in alle soorten media) is sterk gestegen. Ook worden er langere licentieperiodes aangevraagd. Beide ontwikkelingen zijn voor een groot deel te danken aan commerciële streamers die steeds meer archief verwerken in hun producties en dit voor lange tijd beschikbaar willen houden op hun platform. Ook zien we dat steeds meer archiefmateriaal wordt gebruikt in educatief lesmateriaal. In de collectie wordt steeds meer non-lineaire programmering van de publieke omroepen opgenomen, zoals online video's of podcasts. Nieuwe content die weer meer mogelijkheden biedt voor hergebruik.

De hierna genoemde inkomsten komen ten goede aan de publieke omroepen, die op hun beurt weer afdragen aan rechthebbenden met wie zij samenwerken.

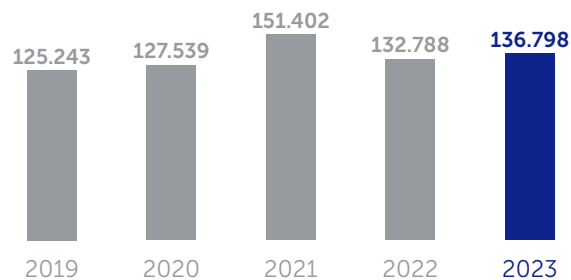
MEDIAPROFSSIONALS EN ARCHIEFDIENSTVERLENING

Afdracht seizoenspatroon

Afdracht publieke omroepen (x € 1.000,-)

Aantal downloads per jaar

Polygoon Journaal toegevoegd aan Nederlands Memory of the World Register van UNESCO

Meer dan televisie

Een bijzonder TikTok-kanaal dat wij in 2023 hebben kunnen toevoegen aan de selectielijst is dat van Sherell Erbeveld, beter bekend als Sherell Martini. Met 4.8 miljoen volgers is dit het grootste TikTok kanaal waar Beeld & Geluid in 2023 een overeenkomst mee heeft gesloten. In haar TikTok video's haalt Sherell graag grappen uit met haar familie, experimenteert ze met schoonheidsproducten en gaat ze verschillende uitdagingen aan, waarbij ze de kijkers een blik achter de schermen geeft.

Vanuit onze opdracht tot verzamelen, preserveren, ontsluiten en duurzaam bewaren van audiovisueel materiaal dat uit een (cultuur)historisch oogpunt van nationaal belang wordt geacht, richten we ons naast de toevoegingen van archiefmateriaal vanuit onze mediawettelijke taak, ook op het archiveren van relatief nieuw media-erfgoed, zoals online media, webvideo's, podcasts, games en websites. Ook nemen we schenkingen aan van professionele partijen en particulieren.

Webvideo

In 2023 zijn er in totaal 3.845 video's geselecteerd om aan de collectie toe te voegen. De meeste video's komen van YouTube, maar er is een flinke toename in het aantal geselecteerde video's van TikTok en Instagram, respectievelijk 507 en 143 video's.

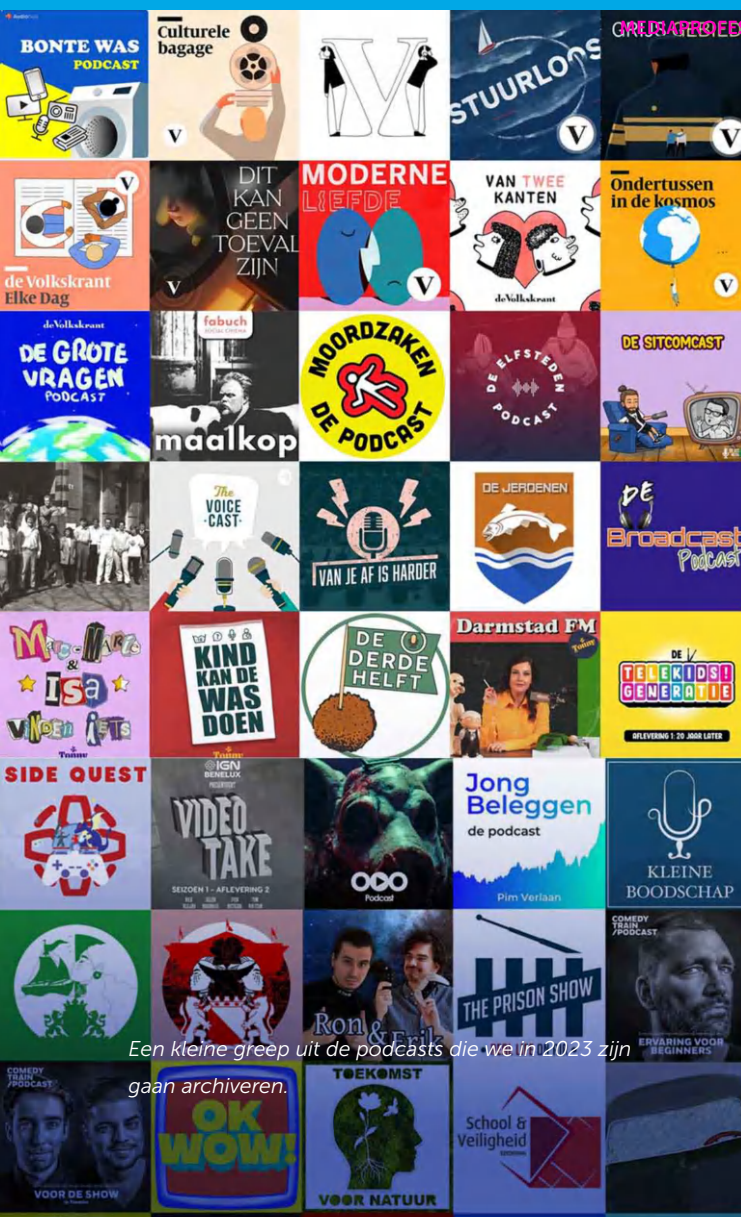
Met meer webvideo's afkomstig van dit soort sociale mediaplatformen is Beeld & Geluid in staat om in het kader van haar nationale opdracht een zo getrouw mogelijk tijdsbeeld van het media-erfgoed neer te zetten. Zo wordt overwogen bijvoorbeeld ook

video's van streamingplatformen toe te voegen aan onze collectie.

Onderdeel	Video's 2023
Video's You-Tubekanalen	414
Losse video's	155
Video's politieke partijen, Universiteit van Nederland, (aspirant) omroepen NPO	2377
Video's publieke omroep	249
TikTok video's	507
Instagram video's	143
Totaal	3845

Podcasts

In 2023 zijn we doorgegaan met het benaderen van podcastmakers en hebben we licentieovereenkomsten gesloten voor maar liefst 114 nieuwe podcasts. Hieronder bevinden zich titels van o.a. BNR, het FD, de Volkskrant en Comedytrain, maar ook podcasts van kleinere spelers, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs (Geschiedenis geven

Een kleine greep uit de podcasts die we in 2023 zijn gaan archiveren.

PROFESSIONALS EN ARCHIEFDIENSTVERLENING

en School en Veiligheid), Media (Video Take en Wij kijken alles), Games (Side Quest en Bonus level) en diversiteit (Pride Praat en ok Wow). Samen met de award-winnende podcasts als Moordcast, Napleiten, De vrouw met duizend gezichten en Koffer 23 is nu ook onze podcastcollectie veel diverser geworden.

Jaartallen	podcast	podcast afleveringen
2023	178	16708
2022	64	5174

Game archivering

In 2023 is een significante vooruitgang geboekt in de uitbreiding van onze gamecollectie, met de acquisitie van zes games die een plaats hebben in de Nederlandse Game Canon. Deze gamescanon bevat een selectie van games die Beeld & Geluid de komende jaren wil gaan opnemen in haar archief en speelbaar wil houden voor toekomstige generaties. Maar liefst 150 andere games zijn toegevoegd aan de

collectie die, hoewel ze niet tot de canon behoren, een waardevolle aanvulling zijn op het archief.

Dankzij nieuwe ontwikkelingen op het gebied van emulatie (nabootsen) van games zijn er achttien games weer speelbaar gemaakt, waardoor deze belangrijke stukken van de gamegeschiedenis opnieuw toegankelijk zijn.

In samenwerking met game-ontwikkelaar Davilex en het Home Computer Museum is er een speciale dag georganiseerd voor alle Davilex-fans en mensen die daar in de jaren negentig hebben gewerkt.

Website archivering

In 2023 hebben we 25 nieuwe websites aan de collectie kunnen toevoegen.

Met de succesvolle implementatie van de nieuwe archiveringstool, ontstond de mogelijkheid om de criteria voor het selecteren van websites voor archivering te verfijnen. De collectie is momenteel georganiseerd rond belangrijke thema's, waaronder

Pers & Journalistiek, Mediahistorie en Erfgoed. Toch ontbreekt daarin een afspiegeling van het internet als communicatiekanaal (medium). Daarom zal de selectie in 2023 - 2024 worden uitgebreid met de winnaars van Website van het Jaar. Deze verkiezing identificeert en belooft de beste en populairste websites, verdeeld over verschillende categorieën die een afspiegeling vormen van het internetlandschap, op basis van publieksstemmen en kwaliteitsbeoordelingen.

In 2023 hebben we de belangrijke mijlpaal bereikt waarbij de websitecollectie van Beeld & Geluid beschikbaar is gemaakt via een speciale [portal](#)

[voor het publiek](#). Door deze portal kunnen gearchiveerde websites nu ingezet worden voor onderzoeksdoeleinden en consultatie.

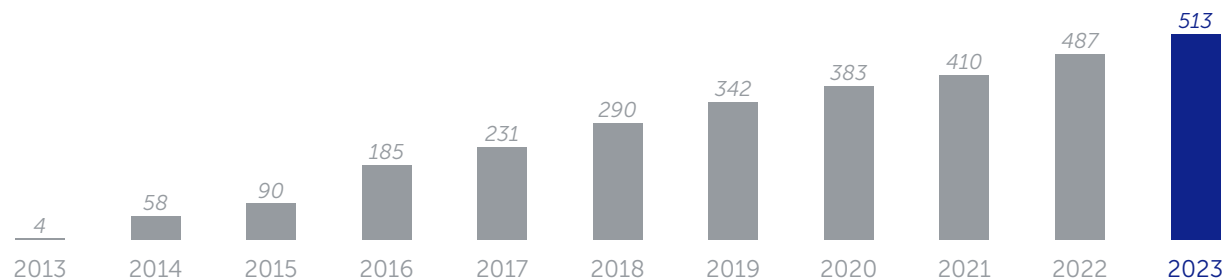
Acquisities

Elk jaar komen er diverse bijzondere schenkingen binnen van particulieren en professionele partijen. In 2023 hebben we 157 schenkingen aangenomen, variërend van audio- en videomateriaal tot bijzondere papier- en objectencollecties.

Qua amateurfilm springt de collectie van de bekende amateurfilmer Frans Frank (1927-2019) eruit, lid van de filmclub De Smalle Band. Het bijzondere is dat

naast de circa 60 geschonken amateur(speel)films uit de jaren '50 t/m '90 van de vorige eeuw de aanbieding ook papieren documentatie, scenario's, onderscheidingen, een fotoboek van het maakproces van de film Een happy end en de gebruikte apparatuur bevat.

Qua VIP-acquisities springen de collecties van de kijkcijferkanonnen Ralph Inbar en Henny Huisman eruit. Van beiden zijn hun tv-prijzen in bruikleen gegeven aan Beeld & Geluid: de Gouden Roos voor het programma TV-Masqué (Ralph Inbar) en een tweetal Televizier-ringen en drie TROS TV-sterren (Henny Huisman).

Groei aantal gearchiveerde websites Beeld & Geluid

Eén van de meest in het oog springende nieuwe objecten is het bekende hoedje van de dove boef B2 ("Wat zeggie?") uit de kinderserie 'Bassie & Adriaan' (gedragen door de in december 2022 overleden acteur Joop Dikmans).

Verder bevat de collectie-Inbar veel attributen van zijn succesprogramma Banana Split. Henny Huisman heeft een grote hoeveelheid kleren en attributen van onder andere de (Mini) Playbackshow en de Soundmixshow aan Beeld & Geluid overgedragen. Een gedeelte van deze aanbieding is te bezoeken in ons demonstratiedepot.

4K Digitalisering

In 2023 werkten we aan een aantal grote documentaireprojecten. Voor de documentaire Moeder Suriname is er materiaal op 4K gescand en is de documentaire op het filmfestival IDFA in première gegaan. De projecten Nasjomme en Pax Neerlandica zijn allebei meerjarenprojecten waarbij grote aantallen titels op 2K of 4K worden ingescand. Voor de prijswinnende documentaire Selling a Colonial War is veel research gedaan naar het beschikbare materiaal in ons archief.

Naast de bovenstaande projecten waar veel 16 en 35 mm film voor wordt verwerkt zijn er ook samenwerkingen gestart waar veel videobanden gedigitaliseerd moeten worden. In 2023 is een start gemaakt met het digitaliseren en research naar materiaal over Theo van Gogh voor een lange documentaire over de filmmaker.

Fast Forward

Binnen het versneld digitaliseren project Fast Forward wordt (een deel) van de 16mm-filmcollectie op

zichtkopië kwaliteit gedigitaliseerd, waarmee het materiaal zichtbaar wordt voor alle vormen van hergebruik en vervolgens op verzoek op hogere resolutie kan worden gescand. In 2023 zijn bijna 4000 16mm-films op deze manier gedigitaliseerd. Het gaat om ruim 400 uur aan materiaal.

Clustermanagement operationele afdelingen

VOORUIT MDG

Julia Vytopil (43)

Plaatsvervangend directeur en clustermanager van zes operationele afdelingen
Werkt bij Beeld en Geluid sinds: 2009

In 2023 was ik het meest trots op: „Het Out of Commerce AV-Convenant dat we in oktober namens de audiovisuele erfgoedsector hebben afgesloten met o.a. de NPO en collectieve beheersorganisatie StopNL. Door dat convenant mogen erfgoedinstellingen, waaronder wij, audiovisueel materiaal dat ouder is dan 25 jaar online zetten, zonder risico op financiële claims. Een mijlpaal die bijdraagt aan het doel uit ons meerjarenplan om 60 procent van de collectie vrij toegankelijk online te zetten.”

VOORUIT MDG

Als plaatsvervangend directeur en clustermanager kijkt Julia Vytopil vanuit een overzichtspositie naar Beeld & Geluid. Ze zag dat 2023 een jaar van openstellen was: van zowel het gebouw als de collectie. Daarnaast zag ze dat er meer bewustwording is op het vlak van Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid en dat de organisatie intern een aantal succesvolle professionaliseringsslagen heeft gemaakt.

Julia, je bent plaatsvervangend directeur en clustermanager. Wat houdt dat precies in?

„Als plaatsvervangend directeur vorm ik samen met Eppo van Nispen tot Sevenaer en Harm Post de directie van Beeld & Geluid. Ik stuur de managers aan van zes operationele afdelingen, dat zijn: Verhalen, Verkennen, Vereeuwigen, Victorie, Vesting en Verwennen. Op die afdelingen werken rond de driehonderd mensen en ze vormen bij elkaar het motorblok van onze organisatie doordat ze verantwoordelijk zijn voor onder meer archivering, ICT, het gebouw en het contact met klanten en bezoekers. Daarnaast ben ik verantwoordelijk

voor vier grote dossiers: De Schatkamer, het nieuwe collectiegebouw, onze samenwerking met het Caribisch gebied, en de portefeuille Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid (DIG).”

Wat was 2023 voor jaar voor jou?

„Het was vooral een jaar van openen, zou ik zeggen. Natuurlijk gingen we met het museum open, maar we zijn ook gestart met De Schatkamer. Dat is een project waarin we de collectie online open gaan stellen voor een groot publiek. (zie meer informatie over De Schatkamer op pagina 55 [1]) Bovendien zijn we door onze inzet op DIG als organisatie inclusiever, diverser en dus opener geworden. Na de coronatijd was dit kortom een jaar waarin we zowel onze collectie, als onze organisatie, als ons gebouw hebben opengesteld voor en mét het publiek.”

Wat bedoel je daar precies mee: met het publiek?

„Nou, we werken nu vijf jaar met de doelgroepenstructuur binnen Beeld & Geluid. De doelgroep-eigenaren hebben daardoor steeds meer kennis over

wat er nodig is om hun doelgroep te kunnen bedienen. Een van de aspecten daarvan is om nieuwe activiteiten of producten mét je doelgroep te ontwikkelen, zodat het echt aansluit op de bestaande behoeften. Dat is onderdeel geweest van een bredere ontwikkeling die Beeld & Geluid heeft doorgemaakt. Tien jaar geleden waren wij met het archief nog vooral gericht op digitalisering en innovatie voor mediaprofessionals die al met ons werkten. Nu brengen we het archief tot leven samen met allerlei bredere doelgroepen, zoals docenten, makers en kunstenaars. Daar ben ik wel trots op.”

Over het aansturen van de zes operationele afdelingen: wat was daarin de grootste uitdaging in 2023?

„De bezetting op sommige afdelingen was een aandachtspunt. We hadden soms moeite om vacatures vervuld te krijgen vanwege de krappe arbeidsmarkt. Daarbij is er altijd een spanningsveld tussen de doelgroepen en het operationele cluster: hoe en waar zetten we onze mensen in? Dat is een kwestie van veel en vaak afstemmen en prioriteren,

waarbij altijd weer onverwachte projecten om de hoek komen. Dat is uitdagend, maar ik ben er trots op dat de afdelingen toch telkens de veerkracht hebben getoond om het allemaal voor elkaar te krijgen. We hebben dit jaar als management de samenwerking tussen de operationele afdelingen en de doelgroepen verbeterd door teams anders in te richten en coördinatoren aan te stellen. Daardoor is er meer lucht gekomen in de afdelingen. Dat is voor iedereen fijn.”

Je vertelde dat de werkgroep Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid (DIG) onder jouw verantwoordelijkheid valt. Wat hebben jullie op dat vlak gedaan in 2023?

„Begin 2023 is het actie- en beleidsplan DIG opgeleverd. Daarin heeft de DIG-werkgroep samen met de organisatie gewerkt aan het formuleren van acties en beleidsstappen op de vier P's en twee C's: Personeel, Publiek, Programma, Partners, Collectie en Communicatie. Dat plan is gepubliceerd op onze website, evenals een statement over hoe wij aankijken tegen diversiteit en inclusie. Daarnaast

hebben we ook allerlei kleine acties ondernomen op dit vlak, zoals het aanpassen van de wervingsteksten voor nieuw personeel. Ook hebben we in 2023 als één van de eerste musea een *mission statement* afgeleverd in het programma Musea Bekennen Kleur. Dat is een landelijke beweging met meer dan veertig aangesloten musea en erfgoedinstellingen die er naar streeft om diversiteit en inclusie duurzaam te verankeren in het DNA van de erfgoedsector.”

En hoe is de werkgroep actief binnen de eigen organisatie?

„We zijn met een extern begeleider aan de slag gegaan om te werken aan het gezamenlijk eigenaarschap van het onderwerp diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid. We merkten namelijk dat het actieplan best bottom-up was ontwikkeld en daardoor nog niet altijd afgestemd was met het management of met projecteigenaren. Terwijl dat essentieel is. Ware inclusie vraagt om een cultuur waarbij je met z'n allen moet zeggen: dit vinden wij belangrijk. Wat dat betreft was 2023 een jaar van bewustwording.”

Tot slot: wat voor stappen heeft Beeld & Geluid op het vlak van duurzaamheid gezet het afgelopen jaar?

„Laat ik eerst vooruit kijken, want voor 2024 staat op de planning om een groter duurzaamheidsplan op te leveren. Daarbij kijken we verder dan alleen het verduurzamen van het gebouw, maar naar het hele plaatje van een gezonder klimaat voor mens en milieu. Dat valt onder de nieuwe Europese wetgeving op dit gebied: de Corporate Social Responsibility Directive. Voor 2023 hebben we vooral aan kleine(re) zaken gewerkt zoals het verminderen van het aantal printers. Zo hebben we een stap gezet in de transitie naar papierloos werken. En zoals elk jaar hebben we de klimaatinstallaties verder verduurzaamd, dit keer aan de kantoorkant van ons pand. Ook hebben we de fietsenstalling groter gemaakt waardoor de rookruimte kleiner is geworden. Maar de eerlijkheid gebiedt me ook te zeggen dat we een Mediamuseum hebben geopend dat prachtig is, maar ook letterlijk veel energie vraagt. Dus we gaan volgend jaar de balans opmaken en kijken waar we nog winst kunnen behalen.”

Een kijkje in de schatkamer met Jaquès

De Schatkamer

Beeld & Geluid is in 2023 gestart met het realiseren van de Schatkamer: een online platform waar het Nederlandse publiek toegang zal krijgen tot het digitale archief met daarin een omvangrijke collectie radio-, televisie- en andere audiovisuele producties, uit de periode eind negentiende eeuw tot vandaag.

Het jaar 2023 stond in het teken van voorbereidende werkzaamheden voor het realiseren van de online toegangsportaal van De Schatkamer.

Voor het opzetten, bewaken en borgen van de realisatie is op 1 mei 2023 een programmamanager gestart en een Plan van Aanpak opgesteld. De aanpak is opgesplitst in de werkgebieden ICT, Content Clearing en Publiek; de ICT-infrastructuur is ontworpen en er is gestart met de bouw van een servicelaag van waaruit de digitale collectie kan worden uitgeserveerd naar de portal.

Binnen het werkgebied Content Clearing is gewerkt aan strategie, inventarisatie van de collectie en hebben de eerste gesprekken met rechthebbende publieke omroepen plaatsgevonden. Het Out-of-Commerce AV-convenant met de NPO, de publieke omroepen en de onafhankelijke producenten is van groot strategisch belang voor het clearen van grote hoeveelheden materiaal dat ouder is dan 25 jaar en niet meer in de handel verkrijgbaar is.

Binnen het werkgebied Publiek is gestart met het onderzoek naar de publieksbehoefte met betrekking tot de portal. Bestaande bronnen zijn geanalyseerd en best practices in kaart gebracht en daarnaast zijn er oriënterende gesprekken gevoerd met televisie- en radio-archieven in het buitenland die hun collectie al online beschikbaar stellen.

Voor het contracteren van een bouwer voor de portal is Beeld & Geluid Europees aanbestedingsplichtig. In het vierde kwartaal van 2023 zijn de voorbereidende werkzaamheden hiervoor gestart.

Dutch Caribbean Heritage Hub

Vanuit een breed perspectief op collecties en erfgoed, zetten we onze kennis, faciliteiten en netwerken in voor de sector en voor ons Nederlandse collectieve (media-)geheugen.

Al meer dan 10 jaar is Beeld & Geluid af en aan betrokken bij het behoud van audiovisueel erfgoed in Suriname en de Caribische delen van het Koninkrijk. In 2022 is met hernieuwde kracht een project gestart om grotere stappen te zetten, in samenwerking met de erfgoedinstellingen ter plekke. In het Nationaal Archief van Suriname (NAS) is in april 2023 in samenwerking met Beeld & Geluid een zogeheten digitaliseringsstraat geopend. De digitaliseringsstraat biedt Suriname de mogelijkheid om haar audiovisuele geschiedenis te bewaren en toegankelijk te maken voor huidige en toekomstige generaties. Belangrijke beelden en radioprogramma's, die een essentieel onderdeel zijn van de geschiedenis van Suriname en Nederland, worden hiermee veiliggesteld en behouden voor de toekomst.

Inmiddels zijn er verschillende collecties in kaart gebracht, die anders mogelijk verloren zouden gaan. Tijdens de feestelijke opening van de digitaliseringsstraat bij het Nationale Archief van Suriname in Paramaribo werd als eerst materiaal van

STVS, de Surinaamse Televisie Stichting, gedigitaliseerd en meteen aan het archief toegevoegd. Hier zat onder meer bijzonder archiefmateriaal bij van de presentatie van het boek Robin 'Dobru' Raveles van schrijfster Cynthia Abrahams.

In de Caribische delen van het Koninkrijk is daarnaast een verkenning gestart naar de staat en verspreiding van audiovisueel erfgoed op de eilanden. Er is een inventarisatie uitgevoerd en een netwerk opgebouwd, waarmee kennisuitwisseling en meerdere bezoeken over en weer hebben plaatsgevonden. Ook nam Beeld & Geluid in november 2023 plaats aan de conferentie Cultural Exchange Program van het Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied. Door samen te werken met de nationale archieven op bijvoorbeeld Curaçao en Aruba en particuliere archieven met audiovisueel erfgoedcollecties, ontstaat een netwerk waarbij de kennis en infrastructuur van Beeld & Geluid van pas kan komen voor het behoud van erfgoed op de eilanden. Door in de toekomst ook de digitaliseringsstraat in Suriname beschikbaar te stellen voor het Caribisch gebied, wordt toegewerkt naar een Dutch Caribbean Heritage Hub die voor de hele regio functioneert. Behoud en bruikbaarheid van archieven én de toegankelijkheid ervan worden zo op een unieke manier vergroot. Dit gebeurt samen met makers en partners als mediaorganisaties, onderwijsinstellingen, overheden en particulieren uit Caribisch gebied en Nederland.

THEMA'S

**BEELD &
GELUID**

MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

De bijdrage van Beeld & Geluid aan een pluriforme, creatieve en democratische samenleving zorgt voor een duurzame en positieve verandering voor mens en maatschappij. Onze maatschappelijke impact raakt tevens aan vijf Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG) zoals benoemd door de Verenigde Naties. Op welke manier is er dit jaar aan de doelen gewerkt? Plaatsvervangend directeur Julia Vytopil licht toe:

Doel 11.4: duurzame steden en gemeenschappen

„We hebben ook dit jaar weer alles in het werk gesteld om media-erfgoed veilig te stellen door nieuwe acquisities te omarmen, partnerships aan te gaan met zowel publieke als commerciële partijen en ook onze verantwoordelijkheid te nemen in het veiligstellen van audiovisueel erfgoed in Suriname en het Caribisch gebied, in samenwerking met partijen aldaar. (lees hier meer over op pagina 56 [1]) Dit doen we omdat het belangrijk is om je geschiedenis te kennen. Als je niet weet waar je vandaan komt, dan weet je ook niet waar je naar t

oe gaat. Die activiteiten passen bij het duurzame ontwikkelingsdoel: duurzame steden en gemeenschappen.”

Doel 4.7: kwaliteitsonderwijs

„Om kwaliteitsonderwijs te leveren, is het van belang dat leerlingen weten hoe ze om moeten gaan met media. Want media zijn overal: in de les, maar ook daarbuiten. Beeld & Geluid helpt docenten en leerlingen met het antwoord op dat soort vragen door educatieprogramma's te maken. Op die manier kunnen docenten nieuws- en mediawijsheid een vanzelfsprekende plek geven in het curriculum.”

Doel 10.2 en 10.3: ongelijkheid verminderen

„Om een afspiegeling te zijn van de samenleving, zowel lokaal als nationaal en internationaal, heeft Beeld & Geluid een werkgroep Diversiteit, Inclusiviteit en Gelijkwaardigheid. Die werkgroep maakt plannen en beleid om de organisatie inclusiever en daarmee ook diverser te maken. Beeld & Geluid is momenteel qua werknemersbestand een vrij homogene organisatie en we zetten stappen om

daarin een betere afspiegeling van de maatschappij te worden. Gelijkwaardigheid is een belangrijk onderdeel daarin. Want gelijkheid en macht van verschillende groepen op alle soorten (machts)functies in de organisatie versterkt de diversiteit.”

Doel 9.5: industrie, innovatie en infrastructuur

„Door samen te werken in publiek-private partnerships met allerlei soorten bedrijven en organisaties, van commerciële partijen tot universiteiten en de creatieve industrie, zorgen we ervoor dat we innovaties stimuleren. Dat doen we middels losse projecten (denk aan de AI Coalitie, Het Netwerk Digitaal Erfgoed en CLARIAH) maar ook in reguliere werkzaamheden en programmering.”

Doel 16.6: vrede, justitie en sterke publieke diensten

„Door te werken aan een collectie die toegankelijk is voor iedereen, geven we mensen informatie over onze geschiedenis als samenleving. Daarnaast besteden we aandacht aan persvrijheid en

MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

democratie. Bijvoorbeeld door onze deelname aan de PublicSpaces, een coalitie van verschillende publieke partijen waarin wordt gewerkt aan bewustwording en de ontwikkeling van technische oplossingen om de publieke diensten minder afhankelijk te maken van Big Tech bedrijven.”

Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid (DIG)

‘Verbindend’, ‘vooruitstrevend’ en ‘veelkleurig’ zijn kernwaarden van Beeld & Geluid. Verankerd in ons DNA. We willen dan ook graag een diverse, inclusieve en gelijkwaardige plek zijn voor iedereen die in aanraking komt met Beeld & Geluid. In 2023 is het beleids- en actieplan *Iedereen mee met B&G* opgeleverd en hebben we een DIG-statement gepubliceerd op de website van Beeld & Geluid. Hiermee geven we concrete uitvoering aan onze ambities en doelen.

Ook in onze archiefpraktijken, publieksactiviteiten, dienstverlening en educatieve activiteiten willen we inclusiever worden: verhalen die tot op heden

onderbelicht zijn laten zien en horen, mensen bereiken waar we nog geen tot weinig contact mee hebben, zodat we een culturele instelling worden van iedereen in en uit Nederland. Hierbij onderschrijven we de Code Diversiteit & Inclusie en zijn we partner van Musea Bekennen Kleur. De Code Diversiteit & Inclusie hebben we gebruikt als basis voor het beleids- en actieplan. Daaraan hebben we, in aanvulling op de Code, zelf de collectie en communicatie toegevoegd. Deze staan respectievelijk voor ons zeer omvangrijke en belangrijke archief en de vele aspecten daarvan die raken aan DIG en de communicatie en organisatie van ons instituut.

De verantwoordelijkheid voor beleid en uitvoering van DIG binnen Beeld & Geluid is belegd bij de interne werkgroep. In deze werkgroep wordt de vertaalslag gemaakt naar beleid, concrete plannen en acties, vastgelegd in het beleids- en actieplan. Deze werkgroep bestaat uit medewerkers uit de hele organisatie. Zij steken naast hun ‘gewone’ werk tijd en energie in het in gang zetten van verandering samen

met hun collega’s. In de werkgroep zaten in 2023 18 collega’s uit uiteenlopende afdelingen.

Het afgelopen jaar zijn er trainingen Inclusief Leiderschap gegeven aan het hele management van Beeld & Geluid en is met de gehele organisatie gekeken naar de praktische uitvoering van DIG in ons dagelijks werk. Met een zogenaamde ‘doe-dag’ hebben we met zowel externe sprekers als interne experts, workshops en een teamsessie ideeën en thema’s in de hele organisatie opgehaald waar we (in 2024) verder mee aan de slag gaan. Ook zijn er diverse bijeenkomsten geweest waarin met communities, via het project DE-BIAS, is gekeken naar de beschrijvingen van archiefmateriaal aangaande hun community in het archief en specifiek taalgebruik daarbij. Tenslotte is er werk gemaakt van het vervangen van afbeeldingen die als niet inclusief werden beschouwd in de publieke ruimtes van Beeld & Geluid.

Statement

Beeld & Geluid zet zich in voor gelijke kansen en gelijkwaardige behandeling, in een samenleving waarin iedereen mee kan doen, zeker als het gaat om leven in media.

We vinden het belangrijk dat iedereen zich bij ons thuis voelt: als bezoeker, als gebruiker, als partner, als deelnemer, als klant, als collega. Wij staan open voor mensen met diverse interesses, achtergronden, uiterlijken, levensbeschouwingen, voorkeuren, identiteiten en perspectieven. Dus ook jij bent van harte welkom om samen met ons de missie van Beeld & Geluid te verwezenlijken om ieders leven in media te versterken.

We onderschrijven de Code Diversiteit & Inclusie, zijn partner van Musea Bekennen Kleur en onderschrijven de aldaar opgestelde Verbintenis. Mochten we van dit statement afwijken, dan willen we daarop aangesproken worden.

MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

Historie van vrouwenvoetbal ter ere van WK

PARTNERING

Partnering vormt de hoeksteen van onze missie: 'wij versterken ieders leven in media'. We maken en houden media toegankelijk, begrijpelijk en beschikbaar zodat we kunnen blijven genieten van de kleurrijke impact die media op ons leven heeft. Partnering met externe partijen is cruciaal om de ambities te realiseren die buiten het takenpakket liggen waarin de financiering van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ons voorziet.

Met grote trots en dankbaarheid kijken wij terug op het jaar 2023. We hebben belangrijke mijlpalen bereikt dankzij samenwerking met en ondersteuning van diverse partners.

Enkele succesvolle voorbeelden waren: de opening van ons vernieuwde Mediamuseum met een fantastische ontvangstruimte (de "Tune In"), die de start vormt van een persoonlijke mediareis door dat museum, een tailormade onderwijsapp waarmee scholieren hun leven in media leren ontdekken en workshops voor het onderwijs rondom databewuster online gedrag. Diverse

succesvolle samenwerkingen in het voorbereiden van evenementen in 2024 zoals het Hilversum 600 jubileumjaar, het My First Smartphone Festival, de hommage aan Joop van den Ende en onze inspanningen om het Nederlandse media-erfgoed in Suriname en het Caribisch gebied te behouden en toegankelijk te maken.

Met partners als Studio Kloek, SETUP, Kiss The Frog, DROG en omroep HUMAN creëerden we applicaties, ontwikkelden we workshops, maakten we ons aanbod interactiever en ontwikkelden we analoge oplossingen voor digitale problemen. Op deze manier is ons aanbod altijd in ontwikkeling om zo goed mogelijk aan te sluiten bij onze dynamische doelgroep.

Dit alles zou niet mogelijk zijn geweest zonder de onschatbare steun van onze partners en supporters, wier bijdragen in verschillende vormen hebben bijgedragen aan ons succes. Speciale dank gaat uit naar de Vriendenloterij, het Mondriaan Fonds, de Gemeente Hilversum, de VandenEnde Foundation, de Vodafone Foundation, Philips, AkzoNobel / Sikkens[1]

[2] , Fonds 21, Stichting Competens en het SIDN fonds, naast vele anderen. Hun steun, samen met die van de overheid, het bedrijfsleven en particuliere supporters, bevestigen de noodzaak van gezamenlijke inspanningen voor de voortgang van onze missie.

Laten we gezamenlijk streven naar een wereld waarin media een bron van verbinding, kennis en verrijking is voor ons allemaal. Hulde aan onze partners en supporters voor hun onvermoeibare inzet en toewijding.

Voor meer informatie zie www.beeldengeluid.nl/partners

Lokale samenwerkingen

Naast samenwerkingen op landelijk niveau, heeft Beeld & Geluid ook aandacht voor samenwerkingen in en rond Hilversum. Dit om de propositie van Hilversum als Mediastad te versterken en Beeld & Geluid als clubhuis van de media.

Verscheidene initiatieven kwamen mede tot stand vanuit Beeld & Geluid (strategische business development) of kregen in 2023 een nieuwe impuls. Deze initiatieven passen zowel in de missie en strategie van Beeld & Geluid, alsook in de gezamenlijke meerjarige agenda waar Beeld & Geluid en gemeente in werken.

MediaCampusNL

In 2023 is werk gemaakt van de kwartiermaking voor een campusorganisatie per 1 januari 2024, op en rond het Media Park, waarin Beeld & Geluid een belangrijke rol speelt.

De ambitie is dat het Media Park in 2030 dé ontmoetings- en werkplek is voor innovatieve bedrijven, start-ups, scale-ups en kennisinstellingen.

Via bijeenkomsten vindt kennisuitwisseling plaats en wordt debat gefaciliteerd.

Stichting MediaPerspectives, met Beeld & Geluid in het bestuur, gaf richting aan deze kwartiermaking, ondersteund door de afdeling strategische business development vanuit Beeld & Geluid. Gelieerd aan deze campusontwikkeling loopt een aantal initiatieven waar Beeld & Geluid mede-initiator van is, zoals de Media Innovation Hub en het European Institute for Digital Trust:

Media Innovation Hub

De Media Innovation Hub is dé fysieke locatie op de MediaCampus waar via co-creatie vraagstukken uit het bedrijfsleven worden opgepakt. De Media Innovation Hub faciliteert en stimuleert het opschalen van digitaal gedreven innovaties in immersieve media en entertainment-toepassingen waarbij de resultaten gericht zijn op hun respectievelijke eindgebruikers op de campus en daarbuiten. Beeld & Geluid was mede-initiator van deze faciliteit, die verder wordt beheerd

en geleid door VodafoneZiggo in samenwerking met de ROM, onderwijspartijen en de lokale overheid.

European Institute for Digital Trust

In het kader van de doorontwikkeling van de innovatieagenda van de Nederlandse media-industrie en de campusontwikkeling op het Media Park hebben de gemeente Hilversum en Beeld & Geluid in 2023 de ambitie uitgesproken om de haalbaarheid te onderzoeken van het opzetten van een nieuw instituut, gericht op het onderwerp: digital trust.

Met het opgeleverde rapport, waarin veel draagvlak lijkt te bestaan voor het initiatief, werd eind 2023 de aanzet gegeven voor de ontwikkeling van een businesscase. Hierbij werkten Universiteit Utrecht, Hogeschool Utrecht, Gemeente Hilversum, Beeld & Geluid en Stichting Datakluis samen en die samenwerking loopt door in 2024.

Stichting Mediaplein

Een ander belangrijk initiatief waarbij Beeld & Geluid is betrokken, kreeg in 2023 een versnelling: de

ontwikkeling van een mediaplein in Hilversum, samen met bibliotheek Hilversum en Museum Hilversum. Door samen te werken met creatief mediabedrijf DropStuff is er een hotspot ontstaan die Stichting Mediaplein kan gebruiken als proeftuin voor creatieve participatie tussen burgers, onderwijs, mediabedrijven (NH Media, Beeld & Geluid) en bibliotheek.

Maatschappelijk urgente vraagstukken zoals eenzaamheid, desinformatie en digitale exclusie worden hier opgepakt en omgezet in relevante programmering, waarbij de archieven van Beeld & Geluid ook een belangrijke rol spelen. Deze samenwerking fungeert als proeftuin voor mogelijk andere initiatieven, ook samen met andere bibliotheken in Nederland.

Lab Mediaplein

Penvoerderschappen

Beeld & Geluid is het grootste instituut voor audiovisueel erfgoed in Nederland. Daarmee nemen we een unieke positie in op het gebied van media tussen mediaprofessionals, onderzoekers en erfgoedprofessionals, onderwijs en het algemeen publiek.

Die positie stelt ons in staat om verschillende stakeholders en netwerken te verbinden. Een rol die ons goed past en waar wij ons verantwoordelijk voor voelen. We zijn ervaren en worden gewaardeerd als kennisknooppunt en penvoerder. We worden zowel vanuit de overheid als vanuit kennispartners regelmatig voor een dergelijke rol benaderd.

Beeld & Geluid is penvoerder van de volgende samenwerkingsverbanden/consortia, op alfabetische volgorde:

DE ALLIANTIE DIGITAAL SAMENLEVEN

De Alliantie is in 2019 in het leven geroepen op initiatief van Beeld & Geluid, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Number 5 foundation en VodafoneZiggo. Beeld & Geluid is penvoerder van dit programma en het programmabureau is dan ook bij ons gevestigd.

Het jaar 2023 was het eerste jaar van de nieuwe meerjarig gefinancierde programmaperiode. De Alliantie is dit jaar verdergegaan met de concretisering van haar positie, alsmede wat haar rol kan zijn bij maatschappelijke vraagstukken rondom digitalisering. De uitwerking hiervan maakt duidelijk welke effecten de Alliantie wil bereiken. Het geeft inzicht in de werkwijze, de primaire doelgroep en de profijitgroep (wie heeft baat bij deze missie gedreven aanpak). Het stelt de Alliantie in staat om de vragen voor impactmeting te formuleren en te onderzoeken of een dergelijk effect ook daadwerkelijk is bereikt.

Landelijk werkt de Alliantie samen met andere netwerken, zoals de Maatschappelijke Coalitie Over Informatie Gesproken (MCOIG), Zorg Coalitie, Nederlandse AI Coalitie, Digital Literacy Coalitie & Digitale Academie Noord-Nederland en Netwerk Mediawijsheid. Hierbinnen wordt afstemming gezocht

in doelen en doelgroepen, alsmede in het versterken van wederzijdse activiteiten.

De verbindende kracht van de Alliantie wordt alom erkend. Zo benaderde het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport dit jaar de Alliantie voor de aanpak van digitale inclusie in de zorgsector. In 2024 start dit project, geleid vanuit het programmabureau. Lokaal werkt de Alliantie samen met gemeenten. Om tot grotere impact te komen, is het Handboek Lokale Aanpak. Samen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is hard gewerkt aan richtlijnen voor gemeenten op het gebied van digitale inclusie.

Actiegerichte aanpak met private organisaties

In 2023 speelde de Alliantie een belangrijke rol in het creëren van een nieuwe blik op klantbenadering en toegankelijkheid in de bankensector, in meerdere sessies met de Nederlandse Vereniging van Banken. Uiteindelijk ondertekenden vier grotere Nederlandse banken, de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB)

en Betaalvereniging Nederland op 12 oktober 2023 gezamenlijk het [Manifest Digitale Inclusie](#) van de Alliantie Digitaal Samenleven. Het ondertekenen van het manifest gebeurde tijdens een dialoogsessie onder leiding van prinses Laurentien van Oranje.

Dag van de Digitale Inclusie 2023 en Trendrapport

Op 27 november organiseerde de Alliantie in Beeld & Geluid in Hilversum haar tweede drukbezochte Dag van de Digitale Inclusie. Een dag waarop overheid, bedrijfsleven, wetenschap, maatschappelijke organisaties én ervaringsdeskundigen werken aan concrete oplossingsrichtingen voor een inclusieve (digitale) samenleving. Een boeiende sessie was er naar aanleiding van het vers gepresenteerde [‘Trendrapport Effecten van AI op digitale inclusie en digitaal burgerschap’](#).

AVA_NET

Sinds 2015 coördineert Beeld & Geluid de activiteiten van AVA_Net vanuit haar rol als landelijk knooppunt

voor de audiovisuele sector binnen het NDE (Netwerk Digitaal Erfgoed).

AVA_Net kwam voort uit een behoefte aan een vorm van centrale kennisdeling waarbinnen AV-archieven elkaar adviseren en ondersteunen. Het is ondertussen uitgegroeid tot een hecht kennisnetwerk voor audiovisuele collectiehouders in Nederland en iedereen die geïnteresseerd is in AV-erfgoed. In 2023 organiseerde AVA_Net de volgende activiteiten:

AVA_Net Symposium

Op donderdag 20 juni 2023 ontvingen we bij Beeld & Geluid in Hilversum zo'n honderd deelnemers uit heel Nederland tijdens het jaarlijkse AVA_Net Symposium. Met dit jaar als thema 'Het archief binnenstebuiten: verhalen met impact'. Het ging over hoe ons koloniale en slavernijverleden doorwerkt in de AV-archieven van nu, hoe we daarmee bezig zijn en hoe je verhalen die je niet terugvindt in de archieven toch kunt verbeelden.

AVA_Net symposium

PARTNERING

BENEDMO masterclass

AVA_Net Kennisbijeenkomst over Auteursrechten

Hoe kun je citaatrecht inzetten om je AV-collecties te presenteren? En wat gebeurt er met je collectie als je deze op een online platform als YouTube presenteert? Dit en meer kwam aan bod tijdens de [AVA_Net kennisbijeenkomst](#) op 27 september bij Beeld & Geluid, waar collega's hun kennis over auteursrechten met AVA_Net deelden.

AVA_Net webinars

Niet alleen fysiek, maar ook online deelden AV-erfgoedprofessionals hun kennis met AVA_Net. Zo organiseerden we in het voorjaar twee verschillende webinars rond muziekcollecties. En in het najaar organiseerden we samen met KVAN een webinar over de Out of Commerce-regeling voor audiovisuele werken.

BENEDMO

Het Vlaams-Nederlandse initiatief om desinformatie te bestuderen en tegen te gaan, is in 2023 verrijkt met twee aanvullende associate

partners: onderzoeksplatform Pointer en Knack, een Nederlandstalig-Belgisch weekblad. In september van dit jaar breidde het consortium uit met partner Mediawijs (BE) en associate partner deCheckers (BE). Beeld & Geluid is penvoerder van dit consortium.

Zowel voor de Provinciale Statenverkiezingen in maart als voor de Tweede Kamerverkiezingen in november hebben de factcheckers van het BENEDMO consortium een Factcheck Marathon georganiseerd. Beeld & Geluid heeft dit initiatief ondersteund met een afsluitend publieksevenement inclusief factcheckworkshops voor professionals en een museumpod over verkiezingen op de museumvloer in Hilversum. In de [museumpod](#) werd het publiek uitgedaagd na te denken over de vraag 'hoe bepaal jij je stem'?

Beeld & Geluid heeft in een literatuuronderzoek, surveys en een reeks interviews onderzocht hoe journalisten worden voorbereid om om te gaan met desinformatie. Dit resulteerde in publicatie van het [rapport](#) 'Hoe journalisten omgaan met de uitdagingen van desinformatie' in mei.

Netwerk Mediawijsheid analyseerde dit jaar het aanbod van mediawijsheid-interventies en schreef het rapport 'Weerbaar tegen desinformatie'. Beeld & Geluid bracht overzicht aan in dit omvangrijke aanbod door met een panel van experts een [selectie van mediawijsheidsmateriaal](#) voor onderwijs te maken. Daarin is ook een [LessonUp](#) opgenomen die het onderwijsteam van Beeld & Geluid maakte met BENEDMO. De les is verrijkt met nieuwe werkvormen, up to date voorbeelden en fragmenten uit het Beeld & Geluid archief.

BENEDMO organiseerde verder een succesvolle, en uitverkochte [conferentie over complottheorieën](#) bij Beeld & Geluid Den Haag in november. De conferentie was primair gericht op het BENEDMO netwerk van ruim 250 leden.

Beeld & Geluid organiseerde tot slot een reeks workshops en masterclasses voor studenten en journalisten in samenwerking met InHolland, Hogeschool Utrecht, HvA, de NLPO, en NPO trainees. Het centrale thema was de reflectie op de rol van de

journalistiek in de aanpak van desinformatie en het leren van verificatievaardigheden.

NETWERK DIGITAAL ERFGOED (NDE)

NDE heeft de missie om erfgoedcollecties online toegankelijk en vindbaar te maken. Alle netwerkpartners werken op dagelijkse basis aan het koppelen van informatie over erfgoed, zorgen dat deze informatie duurzaam toegankelijk blijft en bieden het publiek zo rijk mogelijke gebruikerservaringen. De optelsom daarvan benadrukt de enorme kans om over de grenzen van organisaties, collecties en sectoren met elkaar samen te werken aan de doelstellingen van de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed. Beeld & Geluid maakt sinds 2015 onderdeel uit van het NDE-bestuur en is penvoerder.

In 2023 is de Architectuur Blauwdruk voor dienstplatformen opgeleverd waarin afspraken voor efgoedsites en apps zijn opgenomen. Het netwerkteam heeft in 2023 twee extra plannen van aanpak opgesteld om uitvoering te geven aan ambities die de staatssecretaris van OCW heeft

geformuleerd. Er zijn daartoe subsidieaanvragen ingediend en toegekend voor de versnelde uitrol en doorontwikkeling van voorzieningen om de toegankelijkheid van digitaal erfgoed te stimuleren. En ook voor het verbeteren van de kwaliteit van cultuurdata om het gebruik ervan door onderwijs, cultuur, media en wetenschap te stimuleren.

Koppelingen met (inter)nationale infrastructuren

Mede door het toenemende belang data-innovatie is op Europees niveau samenwerking met Europeana geïntensiveerd. NDE neemt niet alleen deel aan diverse werkgroepen, maar is nu ook lid van de Innovative Operational Models Working Group. Deze structuur heeft als doel het op betrouwbare wijze data delen tussen de deelnemers mogelijk te maken.

Maand van het Digitaal Erfgoed

In de Maand van het Digitaal Erfgoed was er een divers aanbod van kennissessies, workshops, presentaties en lanceringen vanuit regionale, lokale en sectorale/thematische organisaties uit het netwerk. Inmiddels

PARTNERING

zijn de Werelddag van de Digitale Duurzaamheid (elke eerste donderdag van november), de HackaLOD en het slotevenement vaste onderdelen. De HackaLOD is dé hackathon voor de erfgoedwereld, en wordt elk jaar gehouden op een unieke locatie in Nederland. De negende editie vond plaats in het oude stadhuis op de markt in Gouda, om de beste, origineelste applicatie met linked erfgoeddata te ontwerpen.

NETWERK MEDIAWIJSHEID

Beeld & Geluid is voorzitter en penvoerder van het Netwerk Mediawijsheid. Het vijfde en laatste jaar van het meerjarenplan (2019 t/m 2023) was wederom een succesvol jaar. De doelen op het gebied van bewustwording en bereik bij onze doelgroepen zijn ruimschoots behaald en de activiteiten van het netwerk worden onverminderd hoog gewaardeerd.

Het werk van het Netwerk Mediawijsheid is van groot belang, want alleen mensen die voldoende mediawijs zijn en grip hebben op het snel veranderende medialandschap kunnen volledig profiteren van digitalisering en zijn weerbaar tegen

de schaduwkanten ervan. Ook is het tegengaan van nepnieuws en desinformatie van groot belang voor persveiligheid en een stabiele democratie.

De missie van het Netwerk is 'Iedereen mediawijs' waarbij we streven naar impact op drie niveaus: het vergroten van bewustwording bij einddoelgroepen (jongeren, volwassenen en kwetsbaren), het activeren en faciliteren van begeleiders in de sociale omgeving van einddoelgroepen en het versterken van onze netwerkpartners met kennis en expertise zodat zij hun werkzaamheden beter kunnen uitvoeren.

Programmalijn

Binnen de programmalijn 'Jongeren' biedt het Netwerk ieder jaar de interactieve, spannende game MediaMasters aan. De game was net zoals voorgaande jaren opnieuw een groot succes bij leerlingen uit groep 7 en 8: er deden ruim 185.000 enthousiaste leerlingen mee aan het spel tijdens de Week van de Mediawijsheid. Dit is maar liefst 50 procent van alle leerlingen in Nederland tussen de 10-12 jaar. De waardering van MediaMasters door

leraren lag net als vorige jaren hoog; gemiddeld een ruime 8. In 2024 gaat MediaMasters, na een succesvolle pilot in 2023, uitbreiden naar groep 5-6.

De programmalijn 'Volwassenen' stond in het teken van 'samen sociaal online', met onder andere de bewustwordingscampagne tijdens de Week van de Mediawijsheid die draaide om het tegengaan van online kwetsend gedrag. Daarnaast is er ingezet op het weerbaarder maken van Nederlanders tegen nepnieuws. Het bezoek aan de website isdatechtzo.nl is in 2023 gestegen naar ruim 500.000 unieke bezoekers per jaar. De redactionele taken van isdatechtzo.nl worden uitgevoerd door medewerkers van het programmateam Netwerk Mediawijsheid en Beeld & Geluid Den Haag.

In de derde programmalijn, 'Kwetsbaren', is de website leukeronline.nl in 2023 met een bijdrage van de Walt Disney Foundation uitgebreid om zo nog beter aan te sluiten bij de wensen en vragen van zorgprofessionals. Op deze mobile first website kunnen professionals al

hun vragen stellen over media en het mediagebruik van cliënten met een verstandelijke beperking.

Wetenschappelijke Raad voor Mediawijsheid

De in 2019 door het Netwerk Mediawijsheid opgerichte Wetenschappelijke Raad voor Mediawijsheid bestaat uit twintig topwetenschappers van universiteiten, hogescholen en kennisinstituten. De leden doen onderzoek naar mediawijsheid, digitale geletterdheid en digitale inclusie. Zij brengen hun kennis bij elkaar, verbinden deze met de praktijk van mediawijsheid, bepalen waar nog hiaten liggen en geven aan welke nieuwe kennis nodig is.

In 2023 heeft de Wetenschappelijke Raad een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het nieuwe meerjarenplan van Netwerk Mediawijsheid. Daarnaast heeft de raad deels meegekeken met de voorbereiding en duiding van het Kantar-onderzoek. Het doel van dit onderzoek was om te achterhalen op welke manier mediawijsheid en de mediawijsheidcompetenties van jongeren en

volwassenen in Nederland zich hebben ontwikkeld in 2023 ten opzichte van 2018.

Samenwerking met de doelgroep Onderwijs van Beeld & Geluid

Vanuit onze positie als kernpartner en penvoerder van het Netwerk Mediawijsheid leverden we vanuit de doelgroep Onderwijs bijdragen aan de totstandkoming van beleid en activiteiten. Zo werkten wij mee aan de campagne rond het spel MediaMasters, waarbij scholen strijden om de titel 'Meest mediawijze klas van Nederland'. Vanuit de expertise van het onderwijsteam werden er 3 vragen aangeleverd voor de MediaQuiz. Alle vragen die erin zaten (150) werden in totaal 6.068.778 keer beantwoord. Ook was er dit jaar wederom een spetterende première van de MediaMasters-film in de grote zaal bij Beeld & Geluid en is een schoolreisje naar Beeld & Geluid zoals altijd de hoofdprijs voor de winnende klassen van regulier en speciaal onderwijs. Zo maakten wij onze naam als clubhuis van de Mediawijsheid ook in 2023 waar.

PARTNERING

Wij intensiveerden de samenwerking met het hoger onderwijs, in het bijzonder met lerarenopleidingen en pabo's. We ontwikkelden nieuw aanbod voor student-docenten over mediawijsheid in de vorm van gastcolleges op de hogescholen zelf en dagprogramma's in Hilversum. We werkten ook in ander verband met hogescholen samen: van participatie in onderzoek tot bijzondere stageprojecten. We zijn verheugd over de samenwerking met Hogeschool Windesheim, Hogeschool Utrecht, Hogeschool Saxion, Haagse Hogeschool, Hogeschool van Amsterdam en ArtEZ.

PODIUMKUNST.NET

Podiumkunst.net is een netwerkorganisatie die het grote verhaal van de podiumkunsten (muziek en theater) in Nederland wil vertellen. Het consortium bestaat uit zes consortiumpartners die actief zijn in de podiumkunsten (vanaf 2024 zullen het er acht zijn) en daarnaast een groep netwerkpartners uit alle geledingen van de podiumkunsten- en erfgoedsector.

We verbinden de schatkamers van de Nederlandse podiumkunsten en stellen deze open voor makers, onderzoekers en liefhebbers. Dat doen we door de digitale informatie die afzonderlijke instellingen in hun archief hebben aan elkaar te koppelen. Het einddoel is een integraal en toegankelijk digitaal overzicht van het Nederlandse podiumkunsterfgoed, dat de geschiedenis van de Nederlandse podiumkunsten laat zien en een inspiratiebron voor makers van nu en de toekomst kan vormen.

De instellingen hebben meer kennis nodig van archiveren en collectioneren om hun kennis en materiaal gestructureerd op te slaan. Hiervoor bieden we diverse deskundigheidsbevorderingstrajecten en -workshops aan. En blijven we makers, instellingen en publiek inspireren om inhoudelijk met het erfgoed aan de gang te gaan door nieuwe projecten te initiëren met hun (verbonden) archieven.

De door ons ontwikkelde technische infrastructuur is nodig om de daadwerkelijke verbinding te leggen tussen podiumkunstarchieven onderling en tussen

andere, externe databronnen. In het najaar van 2023 zijn de bouwstenen voor de gezamenlijke podiumkunsten-infrastructuur opgeleverd. Vanaf 2024 zullen steeds meer organisaties en gezelschappen aangesloten worden op deze infrastructuur, waarmee het digitale netwerk als een olievlek zal uitspreiden, en daardoor steeds meer waarde zal krijgen.

Tenslotte werd met doorlopende en nieuwe projecten zoals 'Een middag in Bellevue met een tekst die je waarschijnlijk niet kent' en het symposium 'Vergeet me Lied' (zichtbaarheid van het Nederlandstalige Lied in samenwerking met Allard Pierson en de Taalunie) helder gemaakt welke rijkdom er nog ligt in de schatkamers van de podiumkunsten en hoe urgent het is dat die duurzaam bereikbaar wordt gemaakt.

MEDIANUMERIC

MediaNumeric, medegefinancierd door het Erasmus+ programma van de Europese Unie, leidt een nieuwe generatie journalisten en multimediamakers op in datagestuurde journalistiek, creatieve storytelling en factchecking. Hierdoor krijgen ze

de middelen om een Europees media-ecosysteem te helpen creëren dat gebruiksvriendelijk is, eerlijk en evenwichtig, economisch duurzaam en technologisch geavanceerd.

Dit project met zeven partners wordt geleid door Beeld & Geluid en brengt experts op het gebied van hoger onderwijs, cultureel erfgoed en journalistiek samen.

In 2023 was er ook een slotconferentie waar het MediaNumeric-consortium en experts uit het veld samenkwamen. Daar werd tevens de [MediaNumeric Academy](#) gelanceerd.

Deze online Academy beschikt over veertien van Europa's meest vooraanstaande professionals als docenten met toonaangevende expertise in onderwerpen op het snijvlak van media en data. Het leertraject focust zich met name op het ontmaskeren van desinformatie – een onderwerp dat in Europa en elders actueler is dan ooit tevoren. Naast individuele studenten wordt de MediaNumeric-training ook

aangeboden aan instellingen voor hoger onderwijs om op te nemen in hun curriculumaanbod.

RAAD VAN TOEZICHT

**BEELD &
GELUID**

BERICHT VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid wordt bestuurd volgens het Raad-van-Toezicht-model met één directeur-bestuurder, de heer Van Nispen tot Sevenaer. De Raad van Toezicht is de werkgever van de heer van Nispen tot Sevenaer en houdt toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken binnen Beeld & Geluid. Ook staat de Raad van Toezicht de heer Van Nispen tot Sevenaer met raad en advies terzijde. Bij de invulling van zijn taak richt de Raad zich op het belang van de stichting en de bij de stichting betrokken personen. In de uitvoering van zijn taak als toezichthouder neemt de Raad van Toezicht de toepasselijke wet- en regelgeving en de bepalingen uit de statuten in acht. De Raad van Toezicht onderschrijft de Governance Code Cultuur en de organisatie past de daarin opgenomen aanbevelingen toe om onafhankelijk toezicht te kunnen waarborgen.

In 2023 kwam de Raad van Toezicht vier keer bijeen voor een reguliere vergadering. In elke vergadering werd de Raad door de heer Van Nispen tot Sevenaer bijgepraat over de stand van zaken in de organisatie en geïnformeerd over de voortgang en resultaten van de (meerjarenplan)doelen door middel van het KPI dashboard. Daarnaast werden bij elke vergadering een of meer medewerkers uitgenodigd om een specifiek dossier toe te lichten. Vanuit zijn toezichtstaken besteedde de Raad van Toezicht aandacht aan de voortgang en realisatie van de belangrijkste strategische ontwikkelingen van Beeld & Geluid.

Het jaarlijkse werkbezoek vond plaats in november tijdens IDFA in Amsterdam. De Raad werd door medewerkers van Beeld & Geluid op informele wijze bijgepraat over onze samenwerking met het documentairefestival, beschikbaarstelling van archiefmateriaal en projecten met makers. Het werkbezoek werd afgesloten met een bezoek aan de première van de film *Moeder Suriname*, geregisseerd door Tessa Leuwsha, waaraan Beeld & Geluid een

substantiële bijdrage heeft geleverd in research en (film)materiaal.

Voorafgaand aan de reguliere vergaderingen en waar nodig tussentijds, vond overleg plaats tussen de voorzitter en de directeur-bestuurder. Hierover is door de voorzitter verslag gedaan aan de overige leden van de Raad.

In het voorjaar van 2023 heeft de Raad kennisgemaakt met de nieuwe voorzitter van de OR, de heer Sjerps, nadat er in het najaar van 2022 OR-verkiezingen hadden plaatsgevonden. De Raad is blij dat negen nieuwe leden zich hebben aangemeld. De OR stelt een agenda en speerpunten samen voor hun aankomende termijn. De Raad is geïnteresseerd in hun aandachtspunten voor het aankomende jaar.

Het jaarlijkse gesprek tussen de voorzitter van de OR en de Raad vond plaats in december. Er heeft derhalve 2 keer overleg plaatsgevonden dit jaar buiten de aanwezigheid van de directeur-bestuurder.

Naast het contact met de OR is de Raad bij de organisatie betrokken door het bijwonen van diverse evenementen uit persoonlijke interesse of als lid van de Raad. De heer Hoes, voorzitter van de Raad, vergezelt de heer Van Nispen tot Sevenaer jaarlijks bij het VriendenLoterij Goed Geld Gala. Vanzelfsprekend woonden de leden van de Raad met veel enthousiasme de openingsevenementen van het nieuwe museum bij.

Strategische ontwikkelingen

In het jaar na de opening van het nieuwe Mediamuseum ging de interesse van de Raad uiteraard uit naar de dagelijkse gang van zaken van een nieuw geopend museum, de bezoekersaantallen en -waardering. Op initiatief van de Raad heeft een aantal leden ook op persoonlijke titel een bezoek gebracht en hun bevindingen teruggekoppeld aan de organisatie.

De Raad heeft naar aanleiding hiervan geconcludeerd dat het museum interessant is en de link naar mediawijsheid, de strategie en de thematiek van

de organisatie duidelijk zijn verwerkt. Ook noemde de Raad enkele verbeterpunten. Zij merkten daarbij op dat veel ondervangen zou kunnen worden door betere framing en voorbereiding voorafgaand aan het museumbezoek. De organisatie is daarmee bekend en er wordt aan gewerkt. Er is een plan van aanpak opgesteld dat in de loop van het jaar met de Raad is gedeeld.

In de afdeling Veroveren (strategische business development) is Joyce Borghardt als nieuwe manager aangetreden na interne doorgroei. Mevrouw Borghardt is in de Raadsvergadering aangetreden om de doelstellingen en nieuwe koers voor de afdeling toe te lichten en kennis te maken met de Raad.

Nu de organisatie een actieplan Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid heeft opgesteld, is de Raad van Toezicht in 2023 nader over de inhoud daarvan geïnformeerd. De Raad looft de organisatie voor haar inspanningen en het doorwrochte document en geeft aan in het vergaderjaar 2024 graag meer te horen over de nieuwe werkwijze rondom kwetsende beelden en

termen in het archief, inclusief voorbeelden uit de collectie en het verloop van het denkproces.

De werkzaamheden van de organisatie in Suriname en het Caribisch gebied sluiten aan op bovengenoemd actieplan. Een deel van ons audiovisuele erfgoed ligt in Suriname en het Caribisch gebied. Beeld & Geluid ondersteunt in actie en kennis, preservering, beschikbaarstelling, digitale inclusie, mediawijsheid, onderzoek, gebruik van elkaars collecties (met inachtneming van de rechten) en delen van elkaars netwerken. De Raad is afgelopen jaar meermaals geïnformeerd over de voortgang en is enthousiast over de samenwerkingen. Het geeft onder andere een concrete invulling aan de diversiteits- en inclusie-ambities die de organisatie heeft.

De organisatie heeft de Raad toestemming gevraagd om uit te zoeken of een statutenwijziging mogelijk is op het onderdeel 'mediaprofiel' (artikel 5.6, derde streepje). Dit profiel is nu nog als uitsluitende grond voor RvT-lidmaatschap opgenomen, maar ondertussen is de organisatie van mening dat

een dergelijke profiel dusdanig nauw aansluit bij de activiteiten van de organisatie, dat dit vertegenwoordiging in de Raad zou rechtvaardigen. De Raad staat dicht bij het instituut en vindt de connectie met de omroepen belangrijk. De Raad is derhalve akkoord met het onderzoek naar een mogelijke wijziging.

Tevens keurde de Raad na voorbereiding door de Auditcommissie het jaarverslag 2022, de jaarrekening 2022, de budgetaanvraag 2024, het jaarplan 2024 en de forecast voor 2024 goed.

Remuneratiecommissie en Auditcommissie

De Raad van Toezicht benoemt zelf zijn leden aan de hand van een vastgestelde profiel; met uitzondering van de voorzitter die formeel door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) wordt benoemd. De Raad streeft ernaar alle beschreven competenties in het profiel vertegenwoordigd te zien in de samenstelling van de Raad.

De remuneratiecommissie wordt gevormd door de heer Joustra en mevrouw Noordegraaf.

Het afgelopen jaar zijn er geen vacatures in de Raad ontstaan. Alle leden zijn akkoord gegaan met het verlengen van het voorzitterschap van de heer Hoes. De brief met het verzoek tot verlenging is naar de minister van OCW verstuurd en de minister heeft een schriftelijk akkoord gegeven. De heer Hoes voelt zich vereerd zijn voorzitterschap voort te mogen zetten.

De Auditcommissie wordt gevormd door de heren Abas en Zimmerman. De samenstelling van de Auditcommissie was in 2023 ongewijzigd.

In de maart-vergadering heeft de accountant een toelichting gegeven op de controle en het controleverslag, welke in diens ogen professioneel en prettig is verlopen. Er zijn, naast de controle, een IT audit en een projectcontrole uitgevoerd. De routinematige processen lopen goed. De

opmerkingen die de accountant heeft gemaakt, hebben met name betrekking op niet-routinematige zaken (fusie met Muziekweb, het nieuwe betalings- en reserveringssysteem). Deze zijn met de organisatie besproken en aangepast.

Zowel de Raad als de Auditcommissie zijn tevreden over het functioneren van en samenwerking met de heer Van Nispen tot Sevenaer, en de CFO, de heer Post.

Zelfevaluatie

Conform de Governance Code Cultuur voert de Raad van Toezicht jaarlijks een zelfevaluatie uit naar het eigen functioneren en samenwerking met elkaar en het bestuur, ditmaal onder leiding van voorzitter Onno Hoes.

Aftreedrooster en ledenoverzicht Raad van Toezicht t/m 31 december 2023

Lid	1e benoeming	2e benoeming	Uiterlijk defungeren
Onno Hoes (voorzitter)	11 juli 2019	11 juli 2023	11 juli 2027
Julia Noordegraaf	1 oktober 2016	1 oktober 2020	1 oktober 2024
Arendo Joustra	1 september 2017	1 september 2021	1 september 2025
Hedwig Saam	22 februari 2018	22 februari 2022	22 februari 2026
Najima Khan	25 juni 2020	25 juni 2024	25 juni 2028
Momet Abas	8 december 2020	8 december 2024	8 december 2028
Taco Zimmerman	20 juni 2022	20 juni 2026	20 juni 2030

BESTUURSVERSLAG

**BEELD &
GELUID**

BESTUURSVERSLAG

Het jaar 2023 was een bijzonder jaar voor Beeld & Geluid, zo ook voor de directeur-bestuurder. Het openen van het nieuwe Mediamuseum in februari 2023 was een unieke gebeurtenis en een mijlpaal waar in de organisatie jaren naar toegewerkt is. Daarbij was 2023 - gelukkig - een jaar waarin voor het eerst sinds twee jaar geen coronamaatregelen meer golden, en wij dus weer volop bezoekers konden ontvangen in onze locaties.

Tot onze tevredenheid zagen wij dat de jonge doelgroep ons museum goed weet te vinden en te waarderen. Dat is bijzonder, want jongeren zijn een een relatief lastig bereikbare doelgroep voor musea. Ook konden we rekenen op veel bezoek van scholen. Onze onderwijsworkshops worden hoog gewaardeerd door docenten. Naast lovende reacties valt er natuurlijk genoeg te verbeteren. De hoge mate van interactiviteit is een groot pluspunt van het museum, maar voor sommige doelgroepen ook een drempel. Om ook deze, vaak trouwe bezoekers te bedienen, werkten we het afgelopen jaar aan

praktische aanpassingen. Dat blijven we doorlopend doen op basis van (bezoekers)onderzoek.

De veelheid van activiteiten en samenwerkingen is kenmerkend voor Beeld & Geluid en maakt ons verweven met veel sectoren en partners. Ook in 2023 ontwikkelden en onderhielden we samenwerkingen met een groot scala aan partijen. Dat gaat van de Alliantie Digitaal Samenleven, het Netwerk Mediawijsheid en het Netwerk Digitaal Erfgoed, waar we in alledrie de gevallen motor en penvoerder van zijn, tot bijvoorbeeld Filmeducatiehub Midden, het Hilversumse Mediaplein en de regio Gooi & Vechtstreek, waar we als partner in deelnemen. Onze samenwerking met partijen in Suriname en het Caribisch gebied, zoals bijvoorbeeld het Nationaal Archief Suriname, biedt ons nieuwe kansen en verbindingen. Die samenwerking nam dit jaar een vlucht door het openen van een zogenaamde 'digitaliseringsstraat' (apparatuurreeks ten behoeve van digitalisering van analogo (film)materiaal) aldaar. Door het gedeelde erfgoed levend te houden ontstaan nieuwe verhalen; zo is in het project DE-Bias met een

vertegenwoordiging uit de Surinaamse community onderzocht hoe archiefmateriaal beschreven is en hoe dat anders zou kunnen. Dat geeft nieuwe inzichten en perspectieven.

Beeld & Geluid bevindt zich midden in de media en is vaak het gezicht van het Media Park. Het afgelopen jaar was daar, net als op veel andere plekken, veel aandacht voor werkcultuur en veiligheid op de werkvloer, onder andere naar aanleiding van het rapport-Van Rijn (verschenen begin 2024). We hebben actief aandacht voor een veilige en open werkcultuur en spannen ons in voor sociale veiligheid en open communicatie. Immers, een open en veilige cultuur ligt ten grondslag aan het succes van een organisatie. Het afgelopen jaar is op basis van wetswijzigingen de klachtenregeling geüpdatet en opnieuw onder de medewerkers gedeeld. We vinden het belangrijk dat medewerkers weten waar ze kunnen aankloppen en dat deze personen ook makkelijk benaderbaar zijn. Ook hebben we een medewerkersonderzoek uitgevoerd, de dialoog gevoerd over interne communicatie, verschillende

vormen daarvoor getest en trainingen gegeven aan leidinggevendenden over inclusief leiderschap.

Dit jaar bestendigde Beeld & Geluid de fusie met Muziekweb, de samenwerkingspartner van bijna alle bibliotheken in Nederland. Zo kunnen we ongeacht leeftijd, woonplaats, opleiding of culturele achtergrond ieders leven in media betekenis geven. In 2023 ontwikkelden we het plan om een deel van de Muziekwebcollectie onder te brengen op een zichtlocatie in het centrum van Hilversum. Immers, een archief is pas relevant als het gebruikt, bekeken én in dit geval beluisterd kan worden. Dat daardoor de volledige en omvangrijke muziekcollectie van Beeld & Geluid op één plek wordt opgeslagen en voor publiek toegankelijk gemaakt, is een geweldige kans.

Een ander belangrijk moment was het tekenen van de zogeheten Out of Commerce overeenkomst die leidt tot een 'om niet' online beschikbaarstelling van materiaal ouder dan 25 jaar. Dit is een belangrijke basis voor onze ambitie om 60% van ons archief beschikbaar te stellen in de Schatkamer: de werktitel

van het toekomstige online Beeld & Geluid platform waar het Nederlandse publiek toegang zal krijgen tot ons unieke digitale archief. Het is een van de meest omvangrijke collecties radio-, televisie- en andere audiovisuele producties uit de periode eind negentiende eeuw tot vandaag. In het programma rond de ontwikkeling van de Schatkamer, zijn in 2023 grote stappen gezet in het technisch voorbereiden van materiaal en het ontwikkelen van een portal. De strakke tijdlijn van het programma en de omvang zorgen ervoor dat in enorm tempo grote stappen worden gezet, hetgeen grote resultaten oplevert en vaart brengt in de organisatie.

Surinaams audiovisueel erfgoed behouden voor de eeuwigheid

Taken en financiering

MEERJARENBELEID EN BEKOSTIGING VAN AMBITIES

Het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid is een stichting, statutair opgericht in 1997 en ingeschreven in de gemeente Hilversum. Beeld & Geluid is op grond van de Mediawet door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) aangewezen om het media-archief van de landelijke publieke omroep in stand te houden en te exploiteren. Het ontvangt voor zijn taken een structurele Rijksbijdrage. Voorts ontvangt Beeld & Geluid per 2017 van het ministerie van OCW ook beperkt middelen uit de Cultuurbegroting op grond van de BIS/Wet op het specifiek cultuurbeleid en de Erfgoedwet. Het instituut ontvangt deze middelen in het kader van beheer- en presentatie-activiteiten ten behoeve van de perscollectie die in eigendom van Beeld & Geluid is gekomen na de fusie met het voormalig Persmuseum op 2 mei 2017.

Naast deze subsidies ontvangt Beeld & Geluid additionele subsidie van het ministerie van OCW, de Europese Commissie en andere instellingen en

fondsen ter financiering van activiteiten die bijdragen aan de realisatie van haar ambities. Ook zijn er inkomsten uit dienstverlening en museumbezoek.

ADDITIONEEL GEFINANCIERDE ACTIVITEITEN

Beeld & Geluid maakt intern onderscheid tussen structureel en additioneel gefinancierde activiteiten. Deze structureel gefinancierde taken behoren tot de kerntaken van Beeld & Geluid maar de additionele gefinancierde activiteiten kunnen slechts uitgevoerd worden wanneer er additionele middelen beschikbaar gesteld worden. Dit kunnen subsidies zijn die verstrekt worden door het ministerie van OCW en de Europese Commissie. Ook andere overheden, instanties, fondsen en/of goede doelen loterijen verstrekken soms deze additionele middelen. In het financieel verslag worden de structurele en additionele financiering apart gepresenteerd.

CULTURELE ANBI-STATUS

Beeld & Geluid is door de Belastingdienst aangewezen als Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling

(ANBI). De status van culturele ANBI geeft donateurs de mogelijkheid om gebruik te maken van de belastingvoordelen van de schenkingswet.

Bestuur en organisatie

SAMENSTELLING BESTUUR

Het bestuur bestaat sinds 1 februari 2018 uit de heer E.F.M. van Nispen tot Sevenaer (directeur-bestuurder).

NEVENFUNCTIES BESTUUR

De nevenfuncties van de heer Van Nispen tot Sevenaer bestonden in 2023 uit (allen onbezoldigd):

Uit hoofde van functie:

- ▣ Bestuurslid Netwerk Digitaal Erfgoed;
- ▣ Lid directieraad Podiumkunsten.net;
- ▣ Voorzitter werkgroep Cultuur en Media NLAIC;
- ▣ Bestuurslid MediaPerspectives;
- ▣ Voorzitter Stuurgroep Netwerk Mediawijsheid;
- ▣ Bestuurslid ECP;
- ▣ Ambassadeur/voorzitter maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken;
- ▣ Lid Raad van Toezicht Stichting Nederlandse Datakluis.

Overig:

- ▣ Bestuurslid Ridderschap van Gelderland;
- ▣ Lid jury Johannes van Dam prijs;

- ▣ Lid Raad van Toezicht Stichting De Oostkerk;
- ▣ Bestuurslid Prins Claus Fonds voor Cultuur en Ontwikkeling;
- ▣ Lid OnderwijsAdviesRaad MIC Hogeschool van Amsterdam;
- ▣ Lid Raad van Toezicht Stichting Lezen;
- ▣ Lid Raad van Advies BCI;
- ▣ Lid Raad van Advies Universiteit van Amsterdam Faculteit Geesteswetenschappen;
- ▣ Lid Jubileumcomité Kinderboekenmuseum;
- ▣ Lid Raad van Toezicht en Audit Committee VSB Fonds;
- ▣ Lid Raad van Advies Mauritshuis;
- ▣ Lid Raad van Toezicht Muiderslot (tot maart 2023).

MEDEWERKERS

Bij Beeld & Geluid waren op 31 december 2023 305 medewerkers in dienst (261,5 fte) waarvan 102 met een tijdelijk dienstverband. Er waren 49 stagiaires actief en 69 vrijwilligers. De gemiddelde leeftijd van onze medewerkers bedraagt 44 jaar. In 2023 kwamen 55 medewerkers in dienst en gingen 53 medewerkers uit dienst.

Het verzuimpercentage is in 2023 licht gedaald ten opzichte van de voorgaande twee jaren, naar 4,72%. Dit ligt in de lijn van het landelijk gemiddelde van 4,8%. Meer dan de helft van het verzuim heeft te maken met psychische klachten die langdurig zijn (>43 dagen en <365 dagen). Het management en de afdeling HR blijven dit zorgvuldig monitoren en bieden, naast de ondersteuning van de bedrijfsartsen, verschillende trajecten en instrumenten aan op het gebied van gezondheidsmanagement.

Financieel resultaat

Elk jaar brengt zijn eigen uitdagingen met zich mee, waarbij sommige jaren opvallender zijn door hun uitdagingen dan andere. Dit geldt zowel voor positieve als negatieve gebeurtenissen. Voor Beeld & Geluid kenmerkte 2023 zich als zo'n jaar, met als hoogtepunt de langverwachte opening van ons nieuwe museum in februari, wat een significante impact had op onze financiën. Het jaar werd ook gekenmerkt door maatschappelijke en economische veranderingen op zowel wereldschaal als nationaal niveau. De daaruit voortvloeiende onzekerheden waren voelbaar bij Beeld & Geluid en dwongen ons soms tot het maken van lastige keuzes, waaronder de sluiting van onze vestiging in Den Haag aan het einde van december. De activiteiten die daar plaatsvonden zullen worden voortgezet op verschillende locaties in Den Haag. Al met al was 2023 een spannend jaar en moest vanwege externe factoren helaas met een tekort worden afgesloten.

Beeld & Geluid heeft scherp toegezien op financiën en het tekort geminimaliseerd. Dit is wel ten koste gegaan van de beloningen aan het personeel. Er

heeft in 2023 geen CAO verhoging plaatsgevonden. Dat is uitzonderlijk als men dit vergelijkt met de rest van Nederland. Behoud van banen om onze wettelijke taak naar behoren te kunnen uitoefenen stond voorop. Dit alles is gelukt dankzij de instelling van de mensen van Beeld & Geluid, maar dit is geen houdbare oplossing voor dit structurele tekort. Sterker, dit kan leiden tot een mogelijk negatief effect op de stabiliteit en continuïteit van ons gehele personeelsbestand. Het moge duidelijk zijn dat in 2024 Beeld & Geluid er niet aan ontkomt om de lonen wel te verhogen. Inmiddels is na intensieve onderhandeling met de bonden besloten de salarissen in 2024 met 5% toe te laten nemen.

Ten aanzien van de personele lasten in 2023 zijn de gemiddelde kosten per FTE gestegen met € 2.500, een totale stijging van de personele lasten met € 650.000. Deze stijging wordt door de eerder genoemde zaken veroorzaakt. De concurrentie op de arbeidsmarkt is daar een goed voorbeeld van. Beeld & Geluid moet, vanwege de vele specialistische functies, vaak duurder personeel aannemen en maatregelen

treffen om deze mensen te behouden. In 2023 is deze structurele kostenstijging voor een deel opgevangen doordat vacatures vaak langer open stonden als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast vond een extra onttrekking aan de reserves van € 800.000 plaats. Deze oplossingen zijn verre van ideaal en daarom zullen wij in 2024 deze structurele tekorten op een andere manier moeten compenseren. Bij het indienen van de budgetaanvraag 2023 heeft Beeld & Geluid al bij het ministerie aangegeven dat het niveau van de structurele bekostiging voor haar noodzakelijke en wettelijke taken te laag is. Het toegekende jaarlijkse accres heeft die gestegen kosten de afgelopen jaren onvoldoende gecompenseerd. Het betreft hier met name extra kosten vanwege o.a. toenemende regeldruk, duurder personeel door de krapte op de arbeidsmarkt, gestegen kosten van techniek, technische diensten en zaken als energie. Op dit moment zijn we in overleg met het ministerie, maar is de vraag om extra structurele bekostiging nog niet toegekend.

Medio april overlegt Beeld & Geluid met het ministerie van OCW over hoe deze kostenstijgingen (door externe factoren) opgevangen kunnen worden.

De voorgenomen sluiting van ons pand in Den Haag heeft, naast allerlei inhoudelijk effecten, ertoe geleid dat we de materiële activa voor veruit het grootste deel in 2023 reeds hebben afgewaardeerd, er vallen immers geen positieve kasstromen meer uit deze activa te verwachten. De totale waardevermindering bedraagt € 5.200.000. Deze afwaardering hebben wij gedekt vanuit de voor deze afschrijvingen bestemde, vrij te laten vallen (€ 4.000.000) en verder € 1.200.000 vrij te maken uit de overige bestemmingsreserves en vernieuwingsreserve. De overige financiële gevolgen van de sluiting, zoals de kosten voor verhuizing van de collectie, zullen in 2024 vanuit de bestemmingsreserves gedekt worden. Deze reserves zijn daar toereikend voor.

De voorgenomen sluiting van onze locatie in Den Haag heeft niet alleen inhoudelijke, maar ook financiële gevolgen gehad. De materiële activa zijn voor het grootste deel in 2023 afgeschreven omdat er geen kasstromen meer verwacht werden, met een totale waardevermindering van €5.200.000. Dit is gedekt door €4.000.000 uit de egalisereserve vrij te maken en €1.200.000 uit andere reserves. De resterende financiële gevolgen van de sluiting zullen in 2024 uit de reserves worden gefinancierd. Na correctie voor de afwaardering bedraagt de netto onttrekking aan de reserves dit jaar minder dan begroot, wat zou kunnen suggereren dat we financieel beter hebben gepresteerd dan verwacht. Dit is echter niet het geval, omdat we rekening moeten houden met vooraf ontvangen sponsorgelden en subsidies die toegevoegd zijn aan de egalisereserves. Hierdoor is de werkelijke onttrekking aan de reserves hoger dan begroot.

Gerealiseerde onttrekking aan reserves	€ 6.200.000
Correcties:	
- Bijzondere waardevermindering	- € 5.200.000
- Toevoeging egalisereserve Schatkamer	+ € 500.000
- Toevoeging egalisereserve Museum	+ € 1.000.000
Netto gerealiseerde onttrekking aan reserves	€ 2.500.000
Begrote onttrekking	€ 1.700.000
Verslechtering resultaat ten opzichte van begroting	€ 800.000

De solvabiliteit¹ bedraagt eind 2023 9% en is daarmee gedaald ten opzichte van 2022 (17%). De daling wordt voor een groot deel veroorzaakt door de dekking voor de bijzondere waardevermindering activa Den Haag.

Beeld & Geluid verwacht dat de daling van de solvabiliteit niet tot financieringsproblemen zal leiden. De verstrekker van de enige lening aan Beeld & Geluid (Bank Nederlandse Gemeenten) heeft ruim voldoende

¹ Bij de berekening van de solvabiliteit wordt het OCW fonds niet tot het eigen vermogen gerekend.

Feitelijk betreft dit een schuld aan het ministerie maar conform het handboek wordt dit in de balans gepresenteerd onder het eigen vermogen.

zekerheden. Het feit dat Beeld & Geluid geen nieuw vreemd vermogen hoeft aan te trekken, maakt het dan ook niet nodig beleid te ontwikkelen om de solvabiliteit te verbeteren.

De liquiditeitspositie is in 2023 gestegen ten opzichte van vorig jaar door een hoger saldo aan vooruit ontvangen subsidies. De current ratio is dan ook nagenoeg gelijk gebleven en bedraagt 171 (2022: 173). Eén en ander wordt toegelicht in het kasstroomoverzicht in de financiële jaarverslaggeving. Beeld & Geluid kan op de korte en middellange termijn aan zijn verplichtingen voldoen zonder vreemd vermogen aan te trekken.

De liquiditeiten van Beeld & Geluid worden in overeenstemming met het 'treasury-statuu't' op rekeningen geplaatst bij banken met minimaal een AA-rating van één van de erkende ratingbureaus (Standard & Poor, Moody's of Fitch IBCA) voor geldmarktproducten.

Naar verwachting zullen de liquiditeiten in 2024 weer verder toenemen. De investeringen gaan aanzienlijk lager uit vallen en het resultaat zal positiever zijn. Daarnaast is de verwachting dat het bedrag aan vooruit ontvangen subsidies substantieel toenemen.

Verantwoording bestedingen en prestaties BIS en Erfgoedwet

De middelen uit de BIS en Erfgoedwet zijn ook in 2023 ingezet voor activiteiten rond de perscollectie. De locatie van Beeld & Geluid Den Haag is daarbij dé plek geworden voor de activiteiten voor publiek en professionals op het gebied van journalistiek, nieuwswijsheid en persvrijheid en voor de bundeling van krachten rond de collectie. Daarnaast spelen pers en journalistiek een belangrijke rol in het vernieuwde Mediamuseum in Hilversum ('Informereren' is een van de vijf hoofdthema's).

De inhoudelijke thema's waar Beeld & Geluid Den Haag zich met name op richt, sluiten aan op de doelstellingen en thema's van het meerjarenbeleidsplan met betrekking tot het versterken van het media-ecosysteem. Hieronder vallen onder andere nieuwswijsheid, de rol van media in de informatievoorziening in een democratie en persvrijheid.

In Den Haag is op drie etages een vaste tentoonstelling ingericht; 'Het spel van macht en media'. In diverse thematische exhibits wordt het

Winnaars Vriendenloterij bij pre-opening hernieuwd Mediamuseum

journalistieke krachtenveld aan de bezoeker uitgelegd en gekeken naar de eigen invloed van burgers door middel van ons mediagebruik. Daarnaast wordt gekeken naar de relatie tussen (politiek) Den Haag en de media en is er een etage voor wisseltentoonstellingen. De programmering in Den Haag bestaat uit een mix van events rondom nieuwswijsheid en vrije pers, specifiek Haagse programmering en instituutbrede programmering.

Een mooi voorbeeld is het tentoonstellen van het werk van tweedejaars studenten van St. Joost School of Art and Design, nu voor het derde jaar op rij. Door korte tekenopdrachten en enkele inspirerende gastlezingen van cartoonisten en redactioneel illustratoren, maakten de studenten kennis met illustreren over actuele kwesties. Iedere student presenteerde een nieuw werk naar aanleiding van een unieke historische spotprent uit de collectie van Beeld & Geluid. Daarin verwerkten zij een link met de actualiteit of lieten zich inspireren door de oorspronkelijke prent. Het leverde een heel gevarieerde tentoonstelling op waarmee de jonge generatie politiek tekenaars zich aandient.

Deze inhoudelijke profilering van het Haagse mediamuseum heeft tot een reeks activiteiten en groter bereik geleid, maar ook tot de samenwerking met relevante partners die de organisatie zowel in Den Haag als Hilversum ten goede komen. Op pagina 22 van dit jaarverslag staat een nadere toelichting op de Haagse activiteiten voor publiek, onderzoek en onderwijs.

Publiek laat zich inspireren door historische spotprenten.

Toepassing van wetgeving en codes

ETHISCHE CODE VOOR MUSEA

Als geregistreerd museum in Nederland onderschrijven wij de Ethische Code voor Musea. Hiermee aanvaarden we de Code als richtlijn voor museaal handelen, naast de geldende (inter)nationale wetgeving. En dat niet alleen, het beschermen en bevorderen van het erfgoed dat wij bewaren is opgenomen in onze meerjarenbeleidsplandoelen. We streven ernaar erfgoed correct te huisvesten conform het op onze website gepubliceerde collectiebeleidsplan en beschikbaar te stellen. We delen en duiden dit erfgoed en onze kennis daarvan met andere instellingen op professionele wijze en met vertrouwen van anderen.

GOVERNANCE CODE CULTUUR

Het bestuur en de Raad van Toezicht van Beeld & Geluid onderschrijven de Governance Code Cultuur. De organisatie is transparant over haar besturingsmodel en bijbehorende verantwoordelijkheden; hierover maken wij melding op onze website en leggen we verantwoording af in het jaarverslag. Kritische reflectie tussen bestuur en

toezichthouders bewerkstelligen wij door jaarlijks een zelfevaluatie uit te voeren.

CODE DIVERSITEIT & INCLUSIE

De organisatie en de Raad van Toezicht onderschrijven het belang van diversiteit, gelijkheid en inclusie en hebben daar het afgelopen jaar veel aandacht aan besteed. De interne werkgroep heeft een actieplan opgeleverd dat verder in de organisatie wordt uitgewerkt en uitgevoerd in concrete stappen. Beeld & Geluid werkt samen in diverse intermuseale werkgroepen zoals Musea Bekennen Kleur en Samen Inclusief en externe partners zoals de Alliantie Digitaal Samenleven en Netwerk Mediawijsheid.

Daarnaast besteedden we in 2023 aandacht aan diversiteit, gelijkheid en inclusie in onze publieksactiviteiten, verwerving voor het archief en het wervingsproces van nieuw personeel. Ook in externe communicatie, zoals door het publiceren van een statement en het actie- en beleidsplan DIG op de website, wordt het beleid rond diversiteit en inclusie kenbaar gemaakt.

FAIR PRACTICE CODE

Met het onderschrijven van de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit & Inclusie onderschrijft Beeld & Geluid ook de Fair Practice Code en streven wij naar een gezonde culturele sector en een toekomstbestendige arbeidsmarkt en beroepspraktijk.

De Fair Practice Code is gericht op werken en ondernemen in de kunst, cultuur en creatieve sector. Beeld & Geluid gedraagt zich in dat deel van de sector voornamelijk als opdrachtgever. De Code is voor onze organisatie dan ook voornamelijk van toepassing bij het aangaan van contracten bij inkoop- en contractmanagement waaronder ook aanbestedingen of via externe inhuur. Binnen deze processen zijn de vier thema's van de Code voldoende vertegenwoordigd en wordt vanuit de organisatie en wet- en regelgeving steeds gewerkt aan het bijhouden en actueel houden van het beleid. De Fair Practice Code wordt hierin meegenomen.

Risico- en rendementsdenken

Het risico- en rendementsdenken staat binnen de organisatie centraal. Of het nu gaat over interne processen of externe ontwikkelingen in de breedste zin des woords. Bij alle materiële besluitvorming worden de kaders en kansen zorgvuldig besproken en doorleefd. Het risico- en rendementsdenken is doorontwikkeld, van ad-hoc (een aantal jaren terug) naar intrinsiek.

ONDERNEMINGSPROFIEL: KANSEN EN KADERS

De bredere ontwikkelingen binnen de media gaan onverminderd door, waaronder teruglopende reclame-inkomsten. De toenemende technologische en online innovaties vereisen de nodige aandacht van de publieke en commerciële media-instellingen. Afgeleide taken die Beeld & Geluid voor de omroepen uitvoert kunnen hierdoor beïnvloed worden. In de productie en het bereik van de publieke omroep staan de lineaire radio- en televisie-uitzendingen nog steeds centraal. Het aandeel uitgesteld en *on demand* kijken neemt echter snel toe. De omroepen worden steeds actiever in het aanbieden van online

platforms, content en programmering. In tegenstelling tot het lineaire radio- en televisiemateriaal van de NPO stroomt dit laatste type content niet automatisch (volgens de bestaande infrastructuur en overeenkomsten) in het Beeld & Geluid archief. Dit archief verliest daarmee potentieel aan reikwijdte en zeggingskracht: bij ongewijzigde afspraken zal een steeds groter wordend deel van de NPO-productie niet meer in het media-archief worden bewaard en van daaruit beschikbaar kunnen worden gesteld voor onderzoek, hergebruik en programmering. Eenzelfde risico betreft ook de media die op regionaal en lokaal niveau worden geproduceerd en ook de commerciële omroeproducties. Beeld & Geluid zal zich de komende jaren extra blijven inzetten om ook deze media te kunnen borgen voor raadpleging en gebruik door en voor toekomstige generaties.

Voor de uitbreiding van de taken van Beeld & Geluid op het gebied van audiovisuele archivering en duurzame digitale bewaring voor andere sectoren dan de landelijke publieke media, kan een wijziging van de (wettelijke) positie van Beeld & Geluid noodzakelijk

zijn. Uit onderzoek is gebleken dat dit zelfs zeer wenselijk wordt geacht. Beeld & Geluid onderzoekt doorlopend mogelijkheden hiertoe, evenals de eventuele gevolgen voor de fiscale positie en extra administratieve lasten.

Al deze ontwikkelingen creëren kansen en kaders voor de organisatie. En hiermee was, is en blijft risicomangement een essentieel geïntegreerd onderdeel van onze bedrijfsvoering, inclusief projectmanagement.

Het proces van risicomangement borgt de integriteit en beheersbaarheid van de bedrijfsvoering. Zoals verwoord in het ondernemingsprofiel (*performance*-denken). Hiernaast houdt Beeld & Geluid natuurlijk rekening met de geldende wet- en regelgeving, waaronder ook de beleidsregels inzake governance. Vanuit *goed bestuur* bezien vinden wij het belangrijk om hier op een juiste manier aandacht aan te besteden (*conformancedenken*). Naast het performance- en conformancedenken vindt Beeld & Geluid het van groot belang om het

maatschappelijk kader en relevantie mee te nemen in de doelmatigheid van ons risicomanagement (*socialformancedenken*). Als organisatie zijn wij maatschappelijk verankerd en houden wij hier rekening mee in onze besluitvorming. Deze drie denkrichtingen zijn intern een goed denk- en werkmodel bij het nemen van (strategische) besluitvorming. Alle drie aspecten worden belicht voordat een definitieve besluitvorming plaatsvindt.

Risicomanagement en veranderende context

Binnen Beeld & Geluid wordt het principe van risico- en rendementsdenken gehanteerd als kader in het besef dat risico's te allen tijde in een bepaalde context afgewogen en beheerst dienen te worden. Deze beheersing en context zijn de strategische en operationele doelen én ondernemingswaarden van Beeld & Geluid. Risicomanagement is hierbij geïntegreerd in de bedrijfsvoering en besluitvorming van Beeld & Geluid en wordt op een gestructureerde wijze doorlopen.

Binnen het risicomanagementkader van Beeld & Geluid hanteren wij vier kernprocessen die leidend zijn voor de inhoud en het proces van het risicomanagement:

In de figuur op volgende pagina is het werkmodel voor integraal risicomanagement, zijn de Risk

Appetite Value Chain (RAVC), van Beeld & Geluid grafisch weergegeven.

Beeld & Geluid kent in haar risicomanagement drie risicomanagement cycli:

1. Strategische risicomanagement cyclus;
2. Operationele risicomanagement cyclus;
3. Thematische risicomanagement cyclus.

Kernprocessen van het risicomanagement	Inhoudelijk gezien	Bij Beeld & Geluid
Risico governance	Het inrichtingsvraagstuk voor risico- en rendementsdenken	Aandacht voor de organisatie, eigenaarschap, mandateren en delegeren als het gaat om risico- en rendement door de gehele organisatie en de partijen die ook toezicht houden op Beeld & Geluid.
Risicostrategie	De methodologische kant, oftewel, wat is de blauwdruk waarlangs risicomanagement in de organisatie in opzet, bestaan en werking wordt besproken?	Risico- en rendementsdenken moet toegevoegde waarde creëren vanuit de strategie en dagelijkse werkzaamheden. Nadenken over wat ons handelen betekent is cruciaal voor wie en wat wij zijn.
Risicoprocessen	De monitorings- en evaluatiekant van de risico's in rapportage en planning en control cyclus.	Risico- en rendementsdenken moet niet als een apart domein in de organisatie opgezet worden. Het maakt binnen Beeld & Geluid integraal onderdeel uit van alles wat wij doen.
Risicobewustzijn	De bewustwording dat risicomanagement integraal onderdeel is van ons denken, handelen en leiderschap.	Wij geloven in de kracht van onze mensen en dat zij goed kunnen inschatten wat het effect kan zijn van een risico. Natuurlijk zijn er randvoorwaarden waar wij als Beeld & Geluid gezamenlijk aan moeten voldoen. Binnen deze randvoorwaarden (zogenaamde stoepranden) is er veel eigen inzicht mogelijk. Dit is een belangrijke culturele waarde, ook vanuit het risico- en rendementsdenken.

Ad.1: In de **strategische risicomanagement cyclus** wordt het risicoprofiel door het managementteam vastgesteld op basis van het ondernemingsprofiel van Beeld & Geluid. Ook worden de strategische risico's, het eigenaarschap en de kosten/opbrengsten (meerjarenbegroting) van de te nemen beheersmaatregelen door het managementteam besproken. Dit proces wordt door de CFO gefaciliteerd. Hierna bespreekt de directeur-bestuurder dit met de Raad van Toezicht.

Ad.2: Vanuit de **jaarplancycclus** van de afdelingen wordt, vanuit een integraal perspectief, risico- en rendementsdenken meegenomen bij de totstandkoming van de operationele planning- en control cyclus, inclusief de hierbij behorende rapportage. Het eigenaarschap van de operationele risico's is belegd bij de afdelingshoofden die het op hun beurt afstemmen met een lid van het managementteam.

Ad.3: In de **thematische risicomanagement cyclus** worden een aantal risicocategorieën door middel

van een detailanalyse onderzocht. Bij Beeld & Geluid valt dan bijvoorbeeld te denken aan cybercrime. Afhankelijk van een bepaalde urgentie worden andere thema's aangevuld aan deze niet limitatieve lijst. Deze thematische risico's worden tot in detail geanalyseerd. De uitkomsten worden besproken in het managementteam.

In de eerstvolgende alinea wordt de risicohouding van Beeld & Geluid toegelicht, omdat de grondhouding ten aanzien van risico en rendement het startpunt vormt voor de mate van acceptatie voor risico.

STRATEGISCHE RISICOMANAGEMENTCYCLUS: RISICHOUDING, RISICOBEREIDHEID EN STRATEGISCHE RISICO'S

Risicohouding

De risicohouding van het managementteam van Beeld & Geluid is volgens het gehanteerde RAVC-model gebalanceerd, met uitzondering van IT, dat als kritisch wordt gedefinieerd. Dat betekent dat Beeld &

Het werkmodel voor Integraal Risicomanagement van Beeld & Geluid.

Risico Governance

Inrichting

- Mandateren en delegeren (eigenaarschap, onafhankelijkheid en samenhang)

Risico Strategie

Bewustzijn

- Strategische risicomanagement-cyclus (risicohouding, risicobereidheid, risicotolerantie, strategische risico's)
- Operationele risicomanagement-cyclus
- Thematische risicomanagement

Bewustzijn

- Bestuur in control (werking en proceshuis)
- Planning en control cyclus (rapportage, monitoring, evaluatie en verantwoording)

Bewustzijn

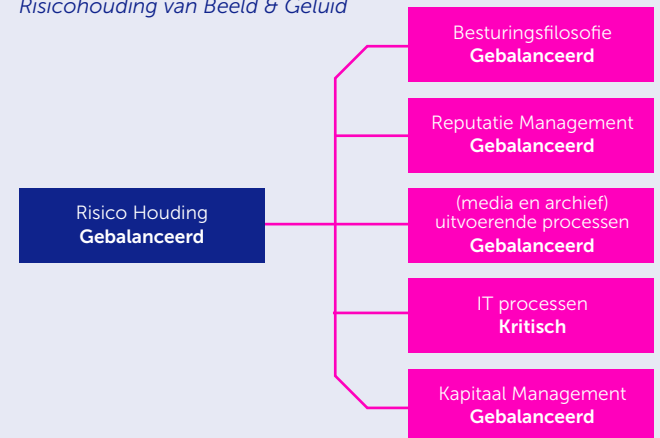
- Lerende organisatie
- Tone at the top, commitment bestuur en organisatie
- Risicocultuur
- Consistentie in denken en doen

RAVC Methodologie

Risico Processen

Risico Bewustzijn

Risicohouding van Beeld & Geluid

Geluid ten aanzien van IT gerelateerde risico's zeer risicomijdend is. De weging van de risicohouding is gedaan op een vijfpuntsschaal van: risicomijdend: nul of kritisch. Gebalanceerd. Risico zoekend: opportuun en maximaal.

In de figuur op vorige pagina is de risicohouding van Beeld & Geluid gedefinieerd.

Hierna wordt de risicobereidheid beknopt toegelicht.

Risicobereidheid

De risicobereidheid is op basis van de risicohouding tot stand gekomen en geldt als zogenaamde 'stoeprand' in de besluitvorming van het managementteam.

Op basis van het ondernemingsprofiel en het risicoprofiel (onder andere risicohouding en risicobereidheid), heeft het managementteam de volgende strategische risico's besproken en in 2023 herijkt.

Ook is de impact bepaald, op basis van hoe groot de kans is dat het risico zich voordoet en in hoeverre er maatregelen kunnen worden genomen om de gevolgen op te kunnen vangen.

Strategisch risico	Beheersing	Impact op ambitie en strategie	Verwachte impact	Maximale financiële exposure	Kans dat risico zich voordoet
Bedreigingen vanuit de markt die dezelfde diensten als Beeld & Geluid gaan bieden tegen lagere prijs en met behulp van betere technologie.	Beeld & Geluid moet voor op de markt lopen. 1. Beeld & Geluid moet Publiek-Private 2. Samenwerkingen aangaan.	Impact: laag	Financiële impact is laag omdat kosten ook wegvallen.	Geen materiële financiële exposure.	10%
Belemmeringen door de rechtenproblematiek waardoor het gebruik van het materiaal te veel beperkt wordt in het kader van de maatschappelijke vraag.	Beeld & Geluid moet gezamenlijk met de partijen die IP-rechten bezitten en/of bewaken optrekken. Beeld & Geluid moet een maatschappelijk verantwoorde juridische workaround zien te vinden. Inmiddels wordt 'de Schatkamer' opgestart. De afkoop van een deel van de rechten wordt hierin door tijdelijke OCW subsidie mogelijk gemaakt.	Impact: hoog	De beleidsdoelen uit het meerjarenbeleidsplan kunnen grotendeels niet gerealiseerd worden. Dit heeft enkel impact op het maatschappelijk rendement.	Enkel impact op het maatschappelijk rendement, dus geen sprake van materiële financiële exposure.	25%
Als de wettelijke taak wegvalt van Beeld & Geluid.	Beeld & Geluid, OCW, de NPO, publieke omroepen en andere belanghebbenden dienen elkaar tijdig te informeren over de ontwikkelingen. Beeld & Geluid moet de opties bekijken om partnerships aan te gaan.	Impact: laag	Geheel of gedeeltelijke structurele bekostiging valt weg. Als dit zich voordoet komt het bestaan van Beeld & Geluid in gevaar.	€ 24.000.000	1%
Het wegvallen van medewerkers met specifieke kennis.	Beeld & Geluid moet conform de markt voldoende te bieden hebben en daarnaast werknemersloyaliteit creëren.	Impact: medium	1. Bij de bepaling van de financiële exposure gaan we ervan uit dat we dan specialisten duurder moeten inhuren. Stel 25 FTE kosten (€ 2.000.000 per jaar) om ze binnen te houden of te vervangen moeten we 20% meer betalen (€ 400.000 per jaar). 2. Meer moeite hebben om de dienstverlening op een goed niveau te houden.	€ 400.000	50%

Strategisch risico	Beheersing	Impact op ambitie en strategie	Verwachte impact	Maximale financiële exposure	Kans dat risico zich voordoet
Storingen, ongeautoriseerde toegang, hacking, ransomware, digitale opslag, kwijtraken van certificering, performance, betrouwbaarheid kunnen een risico vormen voor Beeld & Geluid, mocht ons systeem in gevaar komen.	Beeld & Geluid moet maatregelen treffen en zorgen dat er een back-up plan gereed staat.	Impact: medium	Afgezien van de imago schade vooral schade door herstelkosten of losgeld betalen. Kan tot ernstige verstoring en continuïteit van de uitvoering van de wettelijke taak zorgen.	€ 6.000.000	1%
Gebrek aan diversiteit in het personeelsbestand wat kan leiden dat de gewenste culturomslag onvoldoende gerealiseerd wordt.	Beeld & Geluid is actief met het (door)ontwikkelen van DIG-beleid (diversiteit, inclusiviteit en gelijkwaardigheid).	Impact: medium	Vooraf impact op het imago. Hierdoor kunnen bepaalde fondsen of subsidieverstrekkingen eerder geneigd zijn onze aanvragen af te wijzen.	Vooraf impact op het imago.	20%
Bezoekersaantallen (nieuwe) museum vallen tegen.	Heldere en duidelijke marketingstrategie. 1. Continue gebruikersonderzoeken. 2. Service en publieksbegeleiding optimaliseren. 3.	Impact: medium	Inmiddels is er voldoende zicht op hoe het aantal bezoekers en zakelijke verhuur zich ontwikkelen en de verwachting is dat de opbrengsten hieruit passen binnen de begroting.	De financiële impact voor het tweede jaar en de jaren daarna wordt laag ingeschat.	5%
Een verdeelde of verminderde gemeenschappelijke focus.	Beeld & Geluid heeft een meerjarenbeleidsplan waar op gestuurd wordt met heldere doelen en visie.	Impact: laag	Geen materiële financiële impact. Door minder effectieve inzet van middelen kan de realisatie van gestelde doelen minder succesvol zijn.	Geen materiële financiële exposure.	10%
Een niet representatieve samenstelling van het Nederlandse medialandschap van ons archief.	Aangaan van samenwerkingen met community builders. 1. In gesprek met de mediabedrijven in Nederland en het ontwikkelen van activiteiten om de partijen aan ons te binden. 2.	Impact: medium	Gemiddelde impact; is toegenomen omdat dit onderdeel een prominente plek heeft in het beleidsplan.	Vooraf impact op maatschappelijke relevantie.	10%
Er dienen aanvullende investeringen en onderhoud plaats te vinden om het museum aantrekkelijk en relevant te houden.	In de de financiële meerjarenraming is rekening gehouden met nieuwe investeringen.	Impact: hoog	Onvoldoende middelen beschikbaar voor andere innovaties.	€ 500.000 per jaar m.i.v. 2025	25%

Strategisch risico	Beheersing	Impact op ambitie en strategie	Verwachte impact	Maximale financiële exposure	Kans dat risico zich voordoet
Het risico van het beheren door een derde partij van een archief i.c. het persarchief.	Goede afspraken met de instantie die het beheert. 1. Beeld & Geluid zorgt dat ze zelf de preserving aanstuurt. 2. Een jaarlijkse evaluatie met de partijen. 3.	Impact: laag	In eigen beheer nemen, hetgeen verhuiskosten oplevert.	€ 250.000	5%

OPERATIONELE RISICO'S

- De interne beheersing bij Beeld & Geluid is op orde en er zijn voldoende interne controlemaatregelen ter voorkoming van ongewenste handelingen. De invoering van *Rolling Forecasting* om de interne sturing te verbeteren en de organisatie stelt ons in staat om flexibeler in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. De jaarlijkse cyclus rond begroting en financieel jaarverslag zal hierdoor niet wijzigen.
- De organisatie heeft door het verder opleiden van medewerkers en het aantrekken van nieuwe en/of ontbrekende specialisaties het opleidings-, en kennisniveau van haar mensen verder verhoogd. Het personeelsbestand en de samenstelling daarvan bij het instituut is kwalitatief goed

- voorbereid op de ontwikkelingen in de komende jaren en grote wijzigingen zijn hierin niet te verwachten. Wel zorgt het tekort aan specialisten in de markt ervoor dat het verloop bij Beeld & Geluid toeneemt en het steeds moeilijker wordt voor Beeld & Geluid de juiste vervangers aan te trekken binnen het huidige salarisgebouw.
- Beeld & Geluid voert het beheer van het digitale archief zelf uit en loopt daardoor ook zelf de hiermee samenhangende risico's, zoals storingen die van invloed kunnen zijn op het niveau van de dienstverlening.

De financiële risico's die we lopen met bovengenoemde operationele risico's worden door

Beeld & Geluid laag ingeschat. Deels zijn deze risico's al beoordeeld op de financiële risico's bij de strategische risico's.

- Tenslotte berusten de intellectuele eigendomsrechten van het grootste deel van de archiefcollectie van Beeld & Geluid bij derden. Dit materiaal mag meestal slechts onder voorwaarden door Beeld & Geluid worden gebruikt of aan anderen ter beschikking worden gesteld. Deze voorwaarden zijn soms vooraf bepaald maar worden ook vaak ad hoc afgesproken. Beeld & Geluid heeft de verplichting deze rechten te respecteren. Mede door de veelheid aan verschillende afspraken en de zorgvuldigheid waarmee Beeld & Geluid de aan

hem toevertrouwde collecties beheert, neemt Beeld & Geluid adequate maatregelen om deze belangrijke rechtenbeheerstaak te bewaken. Het valt niet uit te sluiten dat er toch een fout gemaakt wordt, maar de financiële impact van een dergelijke gebeurtenis zijn doorgaans beperkt en hebben geen impact op de doelen van

Beeld & Geluid. Het uitvoeren van het Schatkamer project draagt eraan bij dat het risico lager wordt omdat het deel van de collectie waarover Beeld & Geluid niet de rechten heeft kleiner zal worden.

- Vanuit een beheerste en integere bedrijfsvoering hanteert Beeld & Geluid op verschillende plekken

in de organisatie een fraudeprocedure. Er zijn in 2023 geen onregelmatigheden van belang aangetroffen. In 2024 zal het frauderisico vanuit een projectmanagement perspectief (integriteit) in verder geanalyseerd worden.

Risico	Omschrijving	Maximale financiële exposure	Kans dat risico zich voor doet
1.	Beheersorganisatie	Geen materiële financiële exposure	1%
2. ¹	Specialisten	€ 400.000	50%
3.	Beheer digitaal archief	Met name imagoschade	1%
4.	Verkeerd gebruik materiaal	Met name imagoschade	10%
5.	Fraude	Met name imagoschade	5%

1. Betreft hetzelfde risico zoals opgenomen onder de strategische risico's

THEMATISCHE RISICO'S

Financiële risico's

- Beeld & Geluid heeft nog steeds een ruime liquiditeitspositie maar de huidige inflatie heeft een nadelig effect op de waarde en de rentevergoeding

compenseert dit waardeverlies onvoldoende. Begin 2024 zal een deel van de liquiditeiten belegd worden in "veilige" effecten. Deze beleggingen zullen voldoen aan de bepalingen in de regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2023 en het treasury statuut van Beeld & Geluid. De beleggingen

zullen gefaseerd weer vrijvallen over een periode van 4 jaar. Telkens zal opnieuw beoordeeld worden of de vrijgekomen gelden opnieuw belegd zullen worden of nodig zijn voor aflossingen en/of nieuwe (vervangings)investeringen. Omdat enkel belegd zal worden in obligaties die binnen 1 tot 4 jaar

nominaal zullen worden afgelost, loopt Beeld & Geluid geen koersrisico's en staat het rendement bij aankoop reeds vast.

Een deel van de liquiditeit zal in de toekomst aangewend moeten worden voor het aflossen van het vreemde vermogen. Dit betreft een nominale verplichting waarop de inflatie geen invloed heeft en daarom wordt er geen risico gelopen ten aanzien van de toekomstige aflossingsverplichting. Het andere deel betreft is bestemd voor vervangingsinvesteringen en besteding van de bestemmingsreserves. Hierbij speelt de huidige inflatie wel een rol. De waarde van de geldontwaarding voor de komende jaren laat zich nu moeilijk inschatten maar als deze zich doorzet op het huidige niveau dan zal dat een nadelig financieel effect hebben. Het is de verwachting dat het jaarlijkse accres voldoende zal zijn om deze geldontwaarding te compenseren.

7. Conform de eisen die het ministerie stelt aan de begroting houdt Beeld & Geluid in haar begroting geen rekening met eventuele prijsstijging van lasten en baten. In de loop van het begrotingsjaar kent het ministerie definitief het accres toe. Hierdoor loopt Beeld & Geluid het risico dat de kostenstijging hoger wordt dan het accres zonder dat er al maatregelen ter compensatie in de begroting zijn opgenomen. Gezien de ervaringen van de afgelopen jaren verwacht Beeld & Geluid niet dat het hier om grote financiële risico's zal gaan. Maar vanwege de onvoorspelbaarheid van de inflatieontwikkeling houdt Beeld & Geluid wel rekening met beperkte maatregelen in het tweede halfjaar van 2024[1] [2] om eventuele tegenvallers op te vangen.
8. Beeld & Geluid heeft in haar begroting een tekort opgenomen van € 1.600.000. Omdat dit een structureel tekort betreft is Beeld & Geluid in

gesprek met het ministerie van OCW over de oplossing van dit structurele tekort. Beeld & Geluid acht het ongewenst dit tekort op te lossen door middel van het schrappen van taken en activiteiten.

Compliance risico's

9. Beeld & Geluid houdt rekening met de geldende compliance eisen vanuit wet- en regelgeving. Dit is o.a. op het terrein van privacy, subsidie, overheden en toezichthouders. Binnen de organisatie zijn er verschillende personen die betrokken bij het proces zodat er geen onnodige risico's genomen worden.

IT technologische risico's

10. Beeld & Geluid laat voortdurend verschillende soorten van beveiligingstesten uitvoeren door derden om het risico in deze zoveel mogelijk te mitigeren.

Risico	Omschrijving	Maximale financiële exposure	Kans dat risico zich voor doet
6.	Waardevermindering reserves	€ 250.000	95 %
7.	Onvoldoende accres	€ 750.000	50 %
8	Compliance	Met name imagoschade en boetes (bij niet voldoen aan wet- en regelgeving).	5%
9	Beveiliging IT-infrastructuur	€ 6.000.000 (zie beschrijving strategisch risico)	1%

De in 2022 gestarte analyse van integriteits- en klimaatrisico's om deze vanuit een thematisch perspectief te analyseren, zetten wij in 2024 verder voort. Ook gaan we in 2024 het strategisch risicomanagement op basis van het meerjarenbeleidsplan 2022 - 2026 herijken en aanpassen waar nodig.

FINANCIËEL VERSLAG 2023

**BEELD &
GELUID**

Balans per 31 december 2023

Na verdeling resultaat (in euro's)	31 December 2023	31 december 2022
Activa		
Vaste activa		
Immateriële activa	2.443.418	3.228.557
Materiële vaste activa	39.593.941	47.255.995
Financiële vaste activa	34.485	33.721
Totale vaste activa	42.071.844	50.518.273
Vlottende activa	25.904.469	22.996.120
Totale vlottende activa	25.904.469	22.996.120
Totale activa	67.976.313	73.514.393

Na verdeling resultaat (in euro's)	31 December 2023	31 december 2022
Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	312.074	312.074
Bestemmingsreserves	5.878.800	12.049.124
Bestemmingsfonds OCW	895.315	994.300
Totaal eigen vermogen	7.086.189	13.355.498
Totale langlopende schulden (> 1 jaar)	45.777.946	46.882.040
Totale kortlopende schulden (< 1 jaar)	15.112.178	13.276.855
Totaal passiva	67.976.313	73.514.393

Staat van baten en lasten 2023

(in euro's)	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Baten			
Eigen inkomsten			
Directe inkomsten			
Opbrengsten	8.844.121	8.851.698	6.267.864
Sponsorinkomsten	1.305.078	1.112.479	838.431
Overige inkomsten	60.258	52.820	53.498
Totaal eigen inkomsten	10.209.457	10.016.997	7.159.793
Bijdragen/subsidies			
Jaarlijkse bijdrage OCW	29.042.101	25.846.122	27.050.261
Extra aangevraagd 2023	-	902.286	-
Overige bijdragen/subsidies	10.476.261	9.877.381	7.725.078
Totaal bijdragen/subsidies	39.518.362	36.625.789	34.775.339
Totale baten	49.727.819	46.642.786	41.935.132

(in euro's)	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Lasten			
Beheerlasten materieel	4.658.468	4.410.579	4.101.610
Beheerlasten personeel	3.696.349	3.424.572	3.593.827
Beheerlasten totaal	8.354.817	7.835.151	7.695.437
Activiteitenlasten materieel	20.128.108	19.300.606	16.288.143
Activiteitenlasten personeel	19.592.374	18.652.607	17.967.590
Activiteitenlasten totaal	39.720.482	37.953.213	34.255.733
Totaal lasten	48.075.299	45.788.364	41.951.170
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	1.652.520	854.422	(16.038)
Saldo rentebaten/-lasten	(2.674.358)	(2.542.252)	(2.861.464)
Saldo bijzondere baten/lasten	(5.247.471)	-	-
Exploitatieresultaat	(6.269.309)	(1.687.830)	(2.877.502)
Mutatie bestemmingsreserves	6.269.309	1.687.830	2.877.502
Netto resultaat	-	-	-

Kasstroomoverzicht 2023

(In euro's)	2023	2022
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	1.652.520	(16.038)
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	5.099.591	3.720.534
- Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie kortlopende vorderingen	(161.678)	(839.231)
Mutatie voorraden	(75.199)	
Mutatie vooruit ontvangen subsidie	(3.021.680)	107.732
Koersverschillen financiële vaste activa	(764)	(2.016)
Mutatie overige kortlopende schulden	4.857.004	14.805
	6.697.274	3.001.824
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	8.349.794	2.985.786

(In euro's)	2023	2022
Ontvangen interest	20.900	(112.496)
Ontvangen interest	20.900	(112.496)
Kasstroom uit operationele activiteiten	8.370.694	2.873.290
Investeringen in materiële vaste activa	(1.946.026)	(5.472.584)
Desinvesteringen materiële vaste activa	46.156	(880.000)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(1.899.870)	(6.352.584)
Aflossing van langlopende schulden	(1.104.094)	(1.043.370)
Betaalde interest	(2.695.258)	(2.748.968)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	(3.799.352)	(3.792.338)
Mutatie geldmiddelen	2.671.472	(7.271.632)
Saldo begin van periode	16.292.411	23.564.043
Saldo einde van periode	18.963.883	16.292.411
Mutatie geldmiddelen	2.671.472	(7.271.632)

Uitgangspunten en grondslagen voor waarderingen resultaatbepaling

ALGEMEEN

Deze jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen d.d. december 2022.

BESTEDING BIS EN ERFGOEDWET SUBSIDIE

Het Persmuseum is met ingang van 1 januari 2017 samengevoegd met het Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid. Financieel en juridisch vormen deze twee organisaties één rechtspersoon en derhalve wordt er ook één jaarverslag opgesteld. Op verzoek van het ministerie heeft Beeld & Geluid in de bijlagen voorsnog een apart overzicht opgenomen van de baten en lasten ten behoeve van de activiteiten in het kader van de Erfgoedwet subsidie. Op deze wijze kan het ministerie de ontwikkelingen van de activiteiten volgen waarvoor deze subsidie is toegekend. Inmiddels ontvangt Beeld & Geluid ten behoeve van het project Podiumkunsten ook subsidie vanuit de BIS regeling. Met betrekking tot de verantwoording over de bestedingen gelden aparte regels. De baten en lasten van dit project worden volledig in deze jaarrekening opgenomen en voor het niet bestede deel van de subsidie is een bestemmingsfonds gevormd.

OORDELEN EN SCHATTINGEN

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening hanteert de leiding van Beeld & Geluid diverse oordelen en schattingen. De belangrijkste oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende

1 Dit betreft het percentage eigen inkomsten van de structurele bekostiging.

veronderstellingen zijn, indien van toepassing, toegelicht bij behandeling van de betreffende rubriek.

BEKOSTIGING

De bekostiging van Beeld & Geluid vindt als volgt plaats:

- Jaarlijks verstrekt het ministerie van OCW bekostiging op basis van een door het ministerie goedgekeurde begroting. Een eventueel overschot of te kort na mutatie bestemmingsreserves wordt aan het eigen vermogen toegevoegd dan wel onttrokken. De algemene reserve kan daarmee slechts ten goede komen aan activiteiten waarvoor de bekostiging is verstrekt.
- Een aantal activiteiten van Beeld & Geluid wordt op tijdelijke basis bekostigd door geormerkte projectsubsidies. Deze subsidies worden toegekend door het ministerie, de Europese Commissie en andere instanties. Indien de subsidies als voorschot zijn toegekend of als de subsidies nog niet zijn ontvangen maar er reële zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen, worden deze in de balans opgenomen onder de post "Vooruit ontvangen subsidies".
- Met ingang van 2017 ontvangt Beeld & Geluid subsidie in het kader van de Culturele Basisinfrastructuur en de Erfgoedwet subsidie.
- Naast de structurele bekostiging en incidentele subsidies heeft Beeld & Geluid inkomsten uit omzet aan derden. Het eigen inkomstenpercentage bedraagt voor 2023 37% (2022 28%).

- Indien een vergoeding nog niet is toegekend, maar redelijkerwijs verwacht mag worden dat de toekenning zal volgen, wordt de vergoeding in het resultaat van het lopende boekjaar verwerkt. Mochten er wijzigingen aangebracht worden in de vergoeding dan zullen deze in het resultaat van het volgende boekjaar verwerkt worden.

FISCALE POSITIE

Beeld & Geluid is BTW-plichtig voor zijn activiteiten. Er wordt per maand aangifte gedaan.

Met ingang van 2016 is de wet op de vennootschapsbelasting voor indirecte overheidsbedrijven ingevoerd. Om te beoordelen of deze regeling ook voor het instituut geldt, heeft Beeld & Geluid een externe deskundige gevraagd hier onderzoek naar te doen. Uit dit onderzoek is gebleken dat er geen VPB door Beeld & Geluid afgedragen behoeft te worden.

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Transacties met verbonden partijen vinden plaats tegen marktconforme prijzen.

(IM)MATERIËLE VASTE ACTIVA

De (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschaffingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen over de verwachte gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. ↴ (Im)materiële vaste activa met een

aanschafprijs van minder dan € 2.500 worden direct ten laste van het resultaat gebracht. Door het management is vastgesteld dat er geen indicaties zijn voor een duurzame waardevermindering van het gebouw.

(Im)materiële vaste activa die aangeschaft worden ten behoeve van een additioneel gefinancierd project worden direct ten laste van dat project gebracht indien het activum uitsluitend gebruikt wordt tijdens de looptijd van het project en deze looptijd korter is dan de gebruikelijke levensduur van het desbetreffende activum.

Het activum wordt geactiveerd voor de waarde, na aftrek van de subsidie. Op deze waarde vindt lineaire afschrijving plaats op basis van onderstaande percentages. Indien de gebruiksduur langer is dan de resterende looptijd van de activiteit wordt het activum geactiveerd tegen de volledig aanschafwaarde. Uit de hiervoor ontvangen subsidie wordt een bestemmingsreserve gevormd ter egalisatie van de toekomstige afschrijvingslasten.

Voor de afschrijvingen worden percentages gehanteerd die gebruikelijk zijn in de branche en zoveel mogelijk aansluiten bij de reële economische levensduur. Een activum waarvan voorzien kan worden dat de levensduur korter is dan de duur waaraan het voor dat activum geldend percentage is ontleend, wordt over de kortere termijn afgeschreven.

Gehanteerde percentages

Terreinen	0%
Gebouwen	2,5% per jaar
Verbouwingen	10 % per jaar
Installaties	10% per jaar / 6,67% per jaar
Machines	10% per jaar
Automatisering en software	33,3% (hardware) en 20%(software) per jaar
Apparatuur	20% per jaar
Tentoonstellingen	10% per jaar
Meubilair en overige inventaris	10% per jaar
Goodwill	20% per jaar

Afschrijvingen vangen aan zodra het activum in gebruik is genomen.

VOORRADEN

Beeld & Geluid verkoopt aan bezoekers museumkaarten en houdt hiervoor een voorraad kaarten aan. De kaarten worden gewaardeerd tegen inkoopprijs.

DEBITEUREN

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzienen worden bepaald op basis van

¹ Opbrengsten worden pas genomen als ze gerealiseerd zijn, de levering heeft plaats gevonden en lasten worden genomen zodra hier een reële zekerheid voor bestaat.

ouderdom van de vorderingen. Oude vorderingen waarbij zekerheid bestaat over de inbaarheid worden niet voorzien.

OVERIGE VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

ALGEMENE RESERVE

Deze wordt gevormd door toevoeging of onttrekking van het jaarlijkse resultaat na mutatie bestemmingsreserve.

VOORZIENINGEN

Beeld & Geluid heeft in 2023 geen voorzieningen gevormd.

LANG-, EN KORTLOPENDE SCHULDEN

Lang-, en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

RESULTAATBEPALING

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben, rekening houdend met de in het voorgaande vermelde waarderingsgrondslagen. Beeld en Geluid hanteert hierbij het voorzichtigheidsbeginsel¹.

TOEREKENING ORGANISATIEKOSTEN AAN PROJECTEN

Beeld & Geluid belast een deel van de kosten van de directie, bedrijfsvoering en ict (organisatiekosten) door aan de additioneel gefinancierde activiteiten². De doorbelasting vindt plaats tegen een standaardtarief van € 20,97 per uur³ voor de aan de projecten bestede personeelsuren met een maximum van € 33.554 per jaar per fte.

PENSIOENEN

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds. De pensioenregeling is in de jaarrekening verwerkt als een toegezegde bijdrage omdat overeenkomstig RJ 271.310 is voldaan aan de voorwaarde dat;

- ▣ de stichting is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds
- ▣ de stichting geen verplichting heeft tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij de instelling waar de pensioenen zijn ondergebracht, anders dan het voldoen van toekomstige hogere premies.

Bovenstaande betekent dat de verschuldigde pensioenbijdragen in de winst- en verliesrekening zijn verantwoord en dat nog te betalen bijdragen in de kortlopende schulden zijn verantwoord.

Beeld & Geluid heeft de pensioenen ondergebracht bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media (PNO Media). Eind 2023 kende het fonds een actuele dekkingsgraad van 113,1% (2022: 115,9%) en de beleidsdekkingsgraad 119,2% (2022: 121%).

PNO heeft per 1 januari 2023 de pensioenen verhoogd met 13,58%. In december heeft PNO besloten nogmaals de pensioenen te verhogen met 3,15% met terugwerkende kracht tot 1 januari 2023. In de overgang naar het nieuwe stelsel moet Beeld & Geluid een voorlopige keuze maken tussen de solidaire en flexibele premieregeling. Beeld & Geluid heeft gekozen voor de solidaire regeling. De keuze is vooralsnog niet bindend.

GRONDSLAGEN KASTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in de staat van herkomst en besteding der middelen bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Ontvangsten uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Hilversum, 26 maart 2024

² Uitgezonderd de door de Europese Commissie gesubsidieerde projecten.

³ Voor de berekeningen is uit gegaan van de tarieven zoals opgenomen in de Handleiding Overheidstarieven 2023. Het uurtarief is berekend op basis van 1600 werkbare uren per fte per jaar.

Vergelijkende cijfers

In deze jaarrekening zijn de begroting 2023 en de realisatie 2022 opgenomen.

De vergelijkende cijfers in de jaarrekening 2023 zijn ten behoeve van de vergelijkbaarheid van de jaarrekening aangepast. Er zijn verschuivingen tussen categorieën zichtbaar die geen effect hebben op het resultaat of het vermogen.

WNT-verantwoording 2023

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op het Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid. Het voor het Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

Leidinggevende topfunctionaris

(in euro's)	Eppo van Nispen tot Sevenaer
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 t/m 31-12
Deeltijdfactor in fte	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	200.005
Beloningen betaalbaar op termijn	22.744
Subtotaal	222.749
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	nvt
Bezoldiging	222.749

(in euro's)

Eppo van Nispen tot Sevenaer

Gegevens 2022

Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband 2022 (in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	194.764
Beloningen betaalbaar op termijn	20.536
Subtotaal	215.300

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 216.000

Bezoldiging 215.300

Toezichthoudende topfunctionarissen (Raad van Toezicht) 1(2)

<i>(in euro's)</i>	Onno Hoes	Julia Noordegraaf	Hedwig Saam	Najima Khan	Momet Abas	Taco Zimmerman	Jenny Puzelik
Functie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde benoeming in 2023	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	
Bezoldiging							
Beloning	8.316	5.644	4.854	4.854	5.644	5.644	
Individueel toepasselijke beloningsmaximum	33.450	22.300	22.300	22.300	22.300	22.300	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-	-	
Totale beloning	8.316	5.644	4.854	4.854	5.644	5.644	
Gegevens 2022							
Aanvang en einde benoeming in 2022	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	20-06 t/m 31-12	1-1 t/m 1-05
Bezoldiging							
Beloning	8.141	5.527	4.756	5.527	5.527	2.742	2.718
Individueel toepasselijke beloningsmaximum	32.400	21.600	21.600	21.600	21.600	11.540	7.101

De heer Arendo Joustra ontvangt op eigen verzoek geen vergoeding.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen.

Er zijn in 2023 geen uitkeringen aan topfunctionarissen verstrekt wegens beëindiging dienstverband.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overige gegevens

RESULTAATBESTEMMING

Resultaatbestemming 2023

<i>(in euro's)</i>	2023
Exploitatie resultaat	(6.269.309)
Af: Toevoeging egalisatie bestemmingsreserves	(2.535.705)
Bij: Onttrekking uit bestemmingsreserve vernieuwing	1.717.116
Onttrekking uit OCW Bestemmingsfonds	98.985
Onttrekking uit egalisatiereserves	5.547.401
Onttrekking uit overige bestemmingsreserves	1.441.512
Mutatie algemene reserve	-

Verklaring Raad van Toezicht

De raad van toezicht van het Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid keurt de jaarrekening 2023 goed en stemt in met de daarin opgenomen verwerking van het resultaat.

Onno Hoes
(Voorzitter)

Julia Noordegraaf

Najima Khan

Hedwig Saam

Taco Zimmerman

Arendo Joustra

Momet Abas

Hilversum 26 maart 2024

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur en raad van toezicht van Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid te Hilversum gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft:

- de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de bekostigingsbeschikking en het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2023;
- 2 de staat van baten en lasten over 2023; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, het Accountantsprotocol verantwoording bekostiging Media instellingen en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

ONDERNEMEND, NET ALS U

HLB Blömer, Krijtswaai 1, 3432 ZT Nieuwegein, Postbus 5, 3430 AA Nieuwegein
T +31 (0)30 605 85 11 E info@hbl-blömer.nl www.hbl-blömer.nl

KvK 30 128 316 BTW NL 8044 21 559 B01 IBAN NL56 INGB 0678 8675 77

HLB Blömer is a member of HLB International, the global advisory and accounting network.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1,6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Accountantsprotocol verantwoording bekostiging Media instellingen en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in de bekostigingsbeschikking en het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de media instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol verantwoordelijkheid Media instellingen, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samsenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorfoetken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in het financieel verslag verantwoordte baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 29 maart 2024

HLB Blömer accountants en adviseurs B.V.

Drs. J.N. Witteveen RA

Bijlagen

PROJECTEN

Voor een volledig overzicht van onze projecten verwijzen we naar: beeldengeluid.nl/kennis/projecten

KENNISDELING

Voor een volledig overzicht van evenementen en nieuws op het gebied van kennisdeling verwijzen we naar: beeldengeluid.nl/kennis/blog

COLOFON

Redactie, beeldredactie en ontwerp: Beeld & Geluid

Tekstredactie extern: Jette Pellemans

Ontwerp en opmaak extern: Knoeff communicatie-ontwerp

Creatie- en publicatiesoftware: Tangelo Software B.V., Zeist